İYİ PARTİ

İYİPARTİ PROGRAMI

İYİ PARTİ PROGRAMI

1. İYİ BİR TÜRKİYE
   - İLKELERİMİZ
   - AMACIMIZ

2. DEMOKRASİ VE HUKUK
   - TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER
   - SİYASİ PARTİLER VE SEÇİM

3.TOPLUM
   - EĞİTİM
     - Okul Öncesi Eğitim:
     - Temel Eğitim:
     - Özel Öğretim Kurumları:
     - Meslek Okulları:
     - Yaygın Eğitim:
     - Yükseköğretim:
   - KÜLTÜR ve SANAT
   - MEDYA
   - SPOR
   - AİLE
     - Kadın
     - Gençlik
     - Çocuk
     - Emekli ve Yaşlı Büyüklerimiz
     - Gaziler ve Şehit Yakınları
     - Engelliler
   - DİN HİZMETLERİ
   - SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI
     - Vakıflar
     - Dernekler
   - DOĞAL HAYAT VE ŞEHİRCİLİK
     - Doğal Hayat
     - Çevre

Hayvan Hakları

Kentleşme

4.KAMU YÖNETİMİ

KAMU YÖNETİM POLİTİKASI

MERKEZİ İDARE

MAHALLİ İDARELER

PERSONEL REJİMİ

5.İÇ VE DIŞ GÜVENLİK

İÇ GÜVENLİK

Terörle Mücadele

Yolsuzlukla Mücadele

Doğu-Güneydoğu Sorunu

Göç ve Mülteci Sorunu

DIŞ GÜVENLİK

Savunma ve Güvenlik

Türk Silahlı Kuvvetleri

Savunma Politikası ve İttifaklar

MGK ve MGK Genel Sekreterliği

Savunma Sanayi

İSTİHBARAT

6.KURUMLAR

EKONOMİ

Temel İlkeler

Sanayi Politikaları

Kamu Maliyesi

Para Politikaları

Finansal Hizmetler

Özelleştirme

TEKNOLOJİ -İNOVASYON ve GİRİŞİMCİLİK

Teknoloji

İnovasyon ve Girişimcilik

Siber Güvenlik

KIRSAL KALKINMA

- **Tarım**
- **Hayvancılık**
- **Gıda**
- **Orman**

MADEN

ENERJİ

ULAŞTIRMA

SAĞLIK

TURİZM

ÇALIŞMA HAYATI ve SENDİKA

7.DIŞ POLİTİKA

8.HEDEFLERİMİZ

1. İYİ BİR TÜRKİYE

İyi bir TÜRKİYE için yola çıkıyoruz.
İyi insanları insanlık tarihine armağan etmiş bir milletiz.
Hoca Ahmet Yesevi, Mevlâna, Hacı Bektaş-ı Veli, Yunus Emre bu milletin iyi insanları arasından yetişti.
Onlar insanlara iyiliği, iyi insan olmayı öğütlediler.
İyiliğin peşinden koştular.
İyi insanlar bu toprakları onurlandırdıktan sonra bu topraklardan o büyük Osmanlı Devleti doğdu.
Bu devlet büyüdü üç kıtaya hâkim oldu o insanların torunlarıyla, Sarı Saltuklarla...
"Yaratılanı severim, yaratandan ötürü" diyerek,
Gittiği yerlere sevgi kültürünü götürdü.
Mazlum milletlerin umudu, Türk Milletinin ebedi önderi,
Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün evlatları olan
Bizler, bu değerlerle yola çıkıyoruz.
İyi insanlar iyi bir Türkiye için bir araya gelecek ve "TÜRKİYE İYİ OLACAK"
Milletimize inanıyor ve güveniyoruz.
Zor dönemde ve zor şartlarda yola çıktığımızın farkındayız.
Gençlerimize iş,
Kadınlarımıza yaşam hakkı ve eşitlik,
Yaşlılarımıza huzur, güven ve bakım imkânı,
Çocuklarımıza neşe, mutluluk ve sağlık,
Milletimize birlik ve beraberlik getirmek için yola çıkıyoruz.
Seksen milyonuz.
Büyük bir milletiz.
Büyük bir ekonomiyiz.
Çalışıyoruz ve üretiyoruz.
Paylaşamıyoruz.
Hakça paylaşacağız.
Birlikte başaracağız.
Adil olacağız. Adaleti sağlayacağız.
Mazlumun, haklının yanında, zalimin karşısında olacağız.
Farklılıklarımızı değil, ortak yanlarımızı öne çıkaracağız.
Farklılıklarımızı göreceğiz.
Aynı türkülerle oynayan, eğlenen, evlenen
Aynı acıları paylaşan, aynı ekmeği bölüşen,
Aynı türkülerle ağlayan biz değil miyiz?
İyi bir TÜRKİYE için varız.
İyi bir TÜRKİYE için buradayız.
İyi bir TÜRKİYE için yanınızdayız.
İyi bir TÜRKİYE için yola çıkıyoruz.

"TÜRKİYE İYİ OLACAK"

İLKELERİMİZ

- Türk milletine güveni esas almak
- Açık, dürüst ve hesap verebilir olmak
- Çoğulcu, katllımcı, kapsayıcı pozitif siyaset yapmak
- Somut hedeflere sahip olmak
- Çözüm üretmek ve çalışkan olmak
- Eleştiriye açık ve özgür düşünceli olmak
- Siyaseti değerler üzerinden üretmek ve yapmak
- Ekonomide, eğitim ve kültürde milli politikalar uygulamak
- Farklılıklara saygılı olmak
- Milli menfaatlerimizi her alanda ön planda tutmak

AMACIMIZ

- Cumhuriyetin kuruluş felsefesini, değerlerini ve üniter yapıyı korumak
- Çağdaş medeniyeti yakalamak
- Sevgi ve saygı dilini hâkim kılmak
- Güçlendirilmiş bir parlamenter sistemi inşaa etmek ve yaşatmak
- Denge ve kontrol ilkesi üzerine kurulu kuvvetler ayrılığını kurmak
- Fırsat eşitliğini sağlamak
- Mülkiyet hakkını korumak
- İnançlara saygı ve ifade özgürlüğünü sağlamak
- Bağımsız, tarafsız ve adil bir yargı sistemini oluşturmak
- Yolsuzlukla tam ve etkin mücadele etmek
- Siyasi ahlakı hâkim kılmak

2.DEMOKRASİ VE HUKUK
TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER

Sağlıklı işleyen bir demokrasi ancak özgür bireylerle ve ideal hukuk sistemi ile kurulabilir. Bunun sonucunda da, insanlar yaratıcılık ve üreticilik yanlarını öne çıkararak, ileri ve uygar bir toplum oluşturabilirler.

Devlet gücünün tek bir kişide veya grupta toplanması, tarihteki örnekleri gibi, zaman içinde o kişilerde güç zehirlenmesine yol açarak, yanlış kararlar almalarına neden olmakta ve acı sonuçlar doğurmaktadır.

Çağdaş demokrasiler güç zehirlenmesini, seçilmişlerin görev sürelerini sınırlama, kuvvetler ayrılığı, hesap verme zorunluluğu, denge ve kontrol sistemleri ile çözümlemişlerdir. Kural olarak seçim ile gelen seçim ile gitmelidir.

Bu önlemleri almayan demokratik sistemlerin acı sonucu ise milletin, kendi norm ve düşüncelerini dayatan ve her şeyin sahibi olduğunu zanneden kötü yöneticilerin eline düşmesidir.

Demokrasi; yönetenlerin yetkilerini sınırlayan, vatandaşları keyfi yönetimlerin eline düşmekten ve muhalefette olanların da haklarını koruyan sistemdir.

Bu açıklamaların ışığında, Biz boş bir alanda, her şeyi sınrlayarak siyaset yapamayacağımızın bilincinde olarak yapılan yanlışları ortadan kaldıracak ve doğru yapılanlara sahip çıkacağız.

Doğrunun arayışında, adil, tarafsız, bağımsız, çağdaş bir hukuk düzenini, hukukun üstünlüğünü ve birey haklarını esas alan, demokratik, çoğulcu ve özgürlükçü yeni bir anayasa yapacağız.

Adil yargılanma hakkını mutlaka sağlayacağız.

Yargı kararlarının idarece akamete uğratılması ya da bu kararlara hiç uyulmaması hallerinde idarenin/kamu görevlisinin mali ve cezai sorumluluğunu artıracağız.

Adalet kurumunun fiziki ve teknolojik imkanlarını çağdaş ölçütlere uygun olarak yenileyecek; adli personeli sayı, nitelik ve eğitim yönünden güçlendireceğiz.

Hâkim ve cumhuriyet savcılarının objektif kriterlere dayalı olarak ve liyakati esas alarak mesleğe kabulü konusunda yasal düzenleme yapacağız.

Hukuk eğitimini, eğitim süresini artırarak, hakim ve cumhuriyet savcılığı stajını ise etkin ve nitelikli hale getirip uygulama ile eş güdümlü olmasını sağlayacağız.

Parlamenter sisteme geri dönecek, kuvvetler ayrılığı, kontrol ve denge sistemini güçlendireceğiz.
HSK'yı, mahkemelerin bağımsızlığı, doğal veya kanuni hakim ilkesi ve hakim güvencesi sağlanacak biçimde yeniden yapılandıracağız.

Hâkimlerin bağımsız ve tarafsız görev yapmasının ve vatandaşın yasayla bağımsız ve tarafsız olarak kurulmuş mahkemeler tarafından davasının makul bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve açık bir biçimde görülmesini isteme hakkının önündeki engelleri kaldıracağız.

Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) kapsamında meydana gelen aksaklıkları gidererek yargıda teknoloji kullanımını geliştireceğiz.

Vatandaşın adalete ulaşmasının önündeki zorlukları ve engelleri kaldırarak, mahkemeleri düşük maliyetle kolay erişilebilir hale getireceğiz.

Mahkemelerin iş yükünü kabul edilebilir bir seviyeye düşürmek için her türlü yasal düzenlemeyi yapıp gerekli tedbirleri alacağız.

Özgürlükleri esas alarak idari yol ve yöntemlerle kısıtlanmasına izin vermeyeceğiz. Bilgi edinme hakkını en geniş şekilde güvence altına alacağız.

Basın özgürlüğü önündeki tüm engelleri kaldıracak, gazetecilerin hukuksuz olarak tutuklanmasını sağlayan var olan hukuki düzenlemeleri gözden geçirerek evrensel hukuk ilkeleri ile uyumlu hale getireceğiz. Kanuni idare ilkesi gereğince KHK ile yönetime derhal son vereceğiz.

Toplumsal ihtiyacın zorunlu kıldığı haller ile ekonomik, doğal afet, salgın hastalık durumlarının haricinde KHK çıkarma yoluna gitmeyeceğiz.

Ceza soruşturmalarında işkence ve insan onuru ile bağdaşmayan yasa dışı usul ve yöntemlerin uygulanmasına asla izin vermeyeceğiz.

Tutuklamalarda evrensel ceza hukuku ilkelerini hakim kılacak, kuvvetli suç şüphesinin varlığının esas alınmasını zorunlu kılacağız.

Hükümlü ve tutuklu infazlarında tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmeler ile evrensel ceza hukuku normlarına aykırı herhangi bir işlem yapılmasına izin vermeyeceğiz.

İnfaz kurumlarında mevcut şartların daha da iyileştirilmesi için çaba sarf edeceğiz.

Çağdaş bir Ceza Adalet Sistemi kuracak, cezaevlerini etkili ve modern bir yaklaşımla yöneterek ıslah edici, eğitici ve topluma kazandırıcı hale getireceğiz.

Yolsuzlukla Mücadele Kurulu oluşturacak, Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunlarda bulunan yolsuzlukla ilgili ceza maddelerinde zaman aşımını kaldıracağız. Yolsuzluk davalarının görüleceği ihtisas mahkemeleri kuracağız. Yolsuzlukla Mücadele Temel Kanunu ile kamu ihaleleri, kamu görevlilerinin mal bildirimleri, siyasetin finansmanı ve kamuda etik kurallara ilişkin alanlarda temel düzenlemeleri yaparak toplumdaki rüşvet, irtikap, zimmet gibi suiistimal ve yolsuzluklara zemin hazırlayan ekonomik, sosyal ve hukuki ortamı hızla ortadan kaldıracağız.

Adli Tıp Kurumu'nu özerk ve bilimsel bir yapıya kavuşturarak hızlı ve etkin çalışmasını sağlayacağız. Suçların Önlenmesine Dair Kanun çıkararak önleyici kolluğu güçlendireceğiz.

İnsan onuru, hak ve özgürlükleri ve hukuk devleti ilkelerinden taviz vermeden, ülkenin asayiş ve toplumsal barışını hedef alan her türlü suç tehdidini daha suç işlenmeden önce ortadan kaldıracak etkili tedbirleri alarak toplumda güven ve huzur ortamını sağlayacağız.

Ceza soruşturmalarında olay yeri delil toplama ve delil değerlendirmesinin etkin bir şekilde yapılabilmesi için illerde Cumhuriyet Başsavcılıklarına bağlı Adli kolluk teşkilatlarını oluşturacağız.

SİYASİ PARTİLER VE SEÇİM

Yeni siyasi partiler ve seçim kanunu yapılacaktır.

Sandık güvenliği sağlanacak, sandığa giren oy devletin onuru gibi korunacaktlr.

Dış Türkler için seçmen sayısına göre seçim bölgeleri oluşturulacaktır.

Siyasi partilerde teşkilat kapatma şartları zorlaştırılacaktır. Milletvekili seçimlerinde kontenjan oranı %5 ile sınırlanacaktır.

Kontenjan milletvekili adaylarıharicindeki adaylar üyeler tarafından doğrudan seçilebilecektir.
Milletvekili dokunulmazlığı kürsü masuniyeti dışında tümüyle kaldırılacaktır. Partilerin her kademesindeki seçimlerde yarışmacı rekabet esas olacaktır.

Çoğulcu ve katılımcı bir demokratik siyasi düzen için her partinin TBMM'de temsili gerektiği düşüncesiyle; milletvekili seçimlerinde genel seçim barajı %5 e düşürülecek; anayasa değişikliği ile partiler arasında aldıkları oy oranlarına göre, baraj şartı aranmaksızın, nispi olarak paylaştırılacak şekilde 100 kişilik Türkiye Milletvekilliği ihdas edilecektir.

3.TOPLUM

EĞİTİM

Eğitimde Genel Olarak Yapılacaklar:

- Türkiye'nin önemli sorunlarının başında gelen eğitim sorunu, ''Eğitim Seferberliği'' ile aşılacak, Türkiye 10 yıl içinde dünyanın örnek ülkelerinden biri olacaktır.
- Eğitim sisteminde ihtiyaç analizleri acilen yapılarak, eğitim programları yeniden yapılandırılacaktır.
- Çocuklarımızın çağdaş, Atatürkçü, milli değerlere sahip iyi insan olarak yetiştirilmeleri ve iyi okullarda, iyi eğitim almaları amacıyla okullarımızın günümüzün gerektirdiği teknolojik, bilimsel, sosyal ve kültürel alt yapı standartlarına sahip olması sağlanacaktır.
- Eğitimden başlanarak Cumhuriyetimizin kurucu değerlerinin tesisi sağlanacak, bu çerçevede; öncelikle milli değerlerimizin sembolü olan milli bayramlarımız coşku içinde kutlanacaktır.
- Alanlarında iyi yetişmiş, dünyayı izleyecek ölçüde yabancı dil bilen, demokratik değerleri, sanat ve sporu bir hayat felsefesi olarak özümsemiş ve birikimlerini öğrencilerine aktarmak için mesleğine sevdalı öğretmenlerin yetiştirileceği ''Öğretmen Akademileri'' açılarak öğretmen yetiştirmede yeni bir başlangıç yapılacaktır. Akademiler temel eğitim kademeleri ile mesleki ve teknik öğretmen ihtiyacına yönelik olarak yapılanacaktır. Öğretmen liseleri modernize edilerek eski hüviyetlerine kavuşturulacaktır.

- Öğrencilerimizin, yaratıcı, özgür, eleştirel düşünebilme, birlikte yaşama ve birlikte çalışma becerileri geliştirilecek; problem çözme, araştırma, sorgulama, teknolojiyi etkili kullanma ve girişimcilik becerileri ile analiz, değerlendirme ve sentez yetkinliklerine ve milli değerlere sahip, insan haklarına, doğaya ve çevreye duyarlı, ''iyi insan'' olarak yetiştirilmesi hedefimiz olacaktır.
- Bu maksatla;
- Eğitim, eğitimcilere bırakılacak ve her türlü siyasi mülahaza ve müdahalenin dışında tutulacaktır.
- Temel eğitim almış öğrencilerimizin uluslararası PISA sınavlarında bulunduğu nokta eğitim sistemimiz için kaygı vericidir. Bu kötü gidişe son vermek için gerekli tedbirler alınacaktır.
- GSYH'nin eğitime ayrılan payı kademeli olarak uluslararası standartlar seviyesine çıkartılacaktır.
- Eğitim, okul öncesinden yükseköğretim dâhil, toplum refahı ve ekonominin değişen talepleri arasında dengeyi sağlayacak şekilde dinamik ve esnek bir yapıya kavuşturulacaktır.
- İnsan odaklı bir eğitim felsefesinin oluşturulması ve uygulanması sağlanacaktır.
- Eğitim politikaları partiler üstü bir bakış açısı ile belirlenecek, Eğitim Planlama ve Koordinasyon Kurulu (EPKK) oluşturularak tüm paydaşların katılımı sağlanacak ve böylece uzun vadeli politikalar oluşturulacaktır. EPKK içinde öğretmen ve öğrenci temsilcileri, üniversiteler, sendikalar, sanayi ve ticaret odaları temsilcileri, veli örgütlerinden temsilciler ve barolar gibi sivil toplum kuruluşlarından temsilciler bulunacaktır.
- Kadınların eğitimine önem verilerek, etkin bir yaygın eğitim programı uygulanacaktır. Bu çerçevede; Halk Eğitim Merkezleri daha etkin kullanılacak, belediyelerin etkin katılımları sağlanacaktır.
- Bakanlığın tüm teşkilatlarında, okullarda, kadın yönetici sayısının artırılması sağlanarak, %50 oranı hedef alınacaktır.
- Akademik, malî, sosyal ve idarî düzenlemelerle öğretmenlik, saygın ve cazip bir meslek haline getirilecektir. Öğretmenlerin; maaş, ücret, sosyal haklar ve emeklilik hakları açısından yıllardır bekleyen sorunları çözülecektir.
- Okul yönetimi, müdürlük ile başöğretmenlik olarak ikiye ayrılacak; eğitim bölümüyle başöğretmen, idari işlerle müdürlük ilgilenecektir.
- İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinin etkin icraat ve eğitim kalitesi yönünden rehberlik makamları olması sağlanacaktır. Eğitim kurumları ve kadroları, rehberlik ve gözetim yönünden bilimsel esaslar çerçevesinde denetlenecektir.
- Öğrencilerin Türkçeyi doğru, akıcı ve güzel şekilde kullanmalarına özen gösterilecektir. Ayrıca; tüm öğrencilere zorunlu eğitimleri süresi içinde en az bir yabancı dili öğrenme imkânı sağlanacaktır.
- Türkçenin kitle iletişim araçlarında, bilim, sanat, ticaret ve hayatın diğer bütün alanlarında, estetik seviyede güzel kullanımı sağlanacak; terim ve kavramlarımızın hâkim kılınmasının yanı sıra, bilim ve iletişim dili olması için paydaş kurum ve kuruluşlarla birlikte her türlü çaba gösterilecektir.
- Dil kirlenmesi önlenecektir.
- Yurt dışında yaşayan Türk çocuklarının kültürel kimliklerini korumaları ve geliştirmeleri için öğrenci değişim programları gibi diğer yaygın ve örgün eğitim imkânları da artırılacaktır. İlgili ülkelerle iyi ilişkiler ve karşılıklı anlayış içinde Türkçe ve Türk Kültürü derslerinin seçmeli ders olarak okutulması için gerekli destekler sağlanacaktır.
- Temel bilgisayar programlama, finansal okur-yazarlık, siyasi/hukuki okur-yazarlık, hitabet, el becerileri gibi hayata ait konular ile ilkokuldan itibaren tüm seviyelerde kodlama ve programlama derslerinin de dâhil olduğu yeni bir müfredat programı benimsenecektir.

- Eğitimin tüm seviyelerinde sanat ve sporun aktif olarak öğrencilerin yaşamının bir parçası olması sağlanacaktır. Zorunlu eğitimini tamamlayan her öğrencinin sporun en az bir dalı ile ilgilenmesine özen gösterilecektir.
- Yaşam boyu eğitim anlayışı hâkim kılınacak, "Her ev okul olacak" projesiyle ebeveynler çocuk bakımı ve eğitimi konusunda eğitime tabi tutulacaklardır. Başta ebeveynler olmak üzere tüm çocuklara okul öncesinden itibaren rehberlik yönlendirme hizmetleri verilecektir.
- Bilim merkezleri, müzeler, botanik ve hayvanat bahçeleri gibi bilimsel, sosyal ve kültürel mekânların sayıları arttırılacak, bunların öğrenme alanları olarak etkin kullanımı sağlanacaktır.

Okul Öncesi Eğitim

- Çocukların sağlıklı şekilde zihinsel, duygusal ve bedensel gelişimlerini sağlamak, onları hayata ve eğitim sürecine hazırlamak için okul öncesi eğitim devlet desteğinde ve gözetiminde çağdaş yöntemlerle yapılacaktır.
- Eğitime erişim imkânları kısıtlı olan kesimlerden başlayarak tüm çocukların gelişimini destekleyecek Erken Çocukluk Bakımı ve Eğitimi Programı(EÇBEP) hayata geçirilecektir.
- EÇBEP, ihtiyaçlarını temin etmekte güçlük çeken veya imkân bulamayan ailelere insani koşullarda sağlık ve beslenme desteği ile her çocuğun fiziksel, duygusal, kültürel, sanatsal ve bilişsel gelişimini destekleyecek imkânları sağlayacaktır.
- Okul öncesi eğitim kadrosu ve fiziki imkânlar devlet tarafından sağlanacak, özel okullar ve veli inisiyatifi kooperatiflerce teşvik edilecektir.
- Okul öncesi eğitim konusunda çok başarılı bazı ülkelerde uygulanan yöntemler araştırılacak ve bunları uygulayan özel okulların deneyimlerinden de yararlanılarak kaliteli eğitim modelleri sisteme katılacaktır.
- Okul öncesi eğitim, çocuğun ailesinin ve yaşadığı çevrenin imkânları ile annenin çalışma durumu göz önüne alınarak düzenlenecek, çalışmayan annelere bu konuda katkı sağlanacaktır.
- EÇBEP, 24-60 aylık tüm çocukları kapsayacaktır. Bu modelde; çocuklar 24-36 ay (oyun grubu), 36-48 ay, 48-60 ay olmak üzere sınıflandırılarak 3 yıl süreli eğitim verilecektir.
- Ayrıca, her anneye doğum izninin bitiminden itibaren çocuk bakım desteği ve güvencesi sağlanacaktır.
- Okullaşma oranı OECD ülkeleri ortalaması üzerine çıkarılacak, kurumların fiziki şartları iyileştirilecek, okul öncesi eğitim programları yaş düzeylerine göre, yaşama hazırlık bağlamında yeniden düzenlenecektir.

Temel Eğitim

- On iki yıllık zorunlu ve kesintisiz temel eğitim, gelişmiş ülkelerle yarışabilir seviyeye getirilecektir. Üniversite öncesi öğretim programları uygulamaları, ders geçme ve sınav sistemleri, başta pilot okul uygulamalarıyla yeniden değerlendirilecektir.
- emel Eğitim müfredatı yeniden gözden geçirilecek, bilgi ve kazanım ağırlıklı yapıdan beceri odaklı, yaratıcı, soran ve sorgulayan bir yapıya dönüştürülecektir. Okulların fiziki şartları iyileştirilerek spor ve sanata yönelik eğitimler desteklenecektir.

- Eğitimde fırsat eşitliği esas alınarak, mahalli, özel ve kamusal eğitim birimleri arasındaki farklar azaltılacak, herkesin gönül rahatlığıyla kendi mahallesinde eğitim alabileceği standartlar geliştirilecektir.
- Kalabalık veya nüfusu az olan yerleşim birimlerindeki birleştirilmiş sınıf ile ikili eğitim uygulamalarındaki fiziki kapasiteler tekrar düzenlenecek, başta ihtiyaç duyulan bölgelerde olmak üzere tüm ülkede, eğitim ve konaklama standartları çağdaş seviyeye yükseltilmiş öğrenci yurtları yaygınlaştırılacaktır.
- Demokrasimiz ülkemizin her köşesindeki evladına, hangi aile, mahalle ve şartlarda doğduğuna bakmaksızın, eğitim hakkı ve fırsat eşitliği sağlayarak daim kılınacaktır. Buradan esasla, zor ekonomik koşullarda eğitim hayatına devam eden veya devam etmekte zorlanan parlak gençlerimiz devletimizin desteği ve öğretmenlerle kuracağımız ağ ile erken yaşlarda tespit edilerek burslarla desteklenecek ve sürekli takip edilecektir.
- Temel Eğitim, başta Lise ve Mesleki Eğitim müfredatı olmak üzere incelemeye, gözleme, deneye dayalı; öğrencilerin ruhsal ve fiziksel gelişimlerini artırmaya yönelik spor, sanat ve kültürel etkinliklerin daha fazla yer aldığı, hür düşünmeye sevk eden, bireysel farklılıkları gözeten ve programlar arası geçişlerin olduğu bir dönüşümle yeniden şekillendirilecektir.
- Örgün ve Yaygın Eğitim kurumlarında bilgi ve iletişim teknolojisi altyapısı geliştirilecek, öğrenci ve öğretmenlerin bu teknolojileri kullanma becerileri artırılacaktır. Bilgiye erişimde basılı yayınlara bağımlılık, teknoloji sahipliği ve teknolojik altyapının yaygınlaştırılması politikalarımıza paralel olarak kademeli bir şekilde azaltılacaktır. Bu sayede bilgiye erişim yaygınlaşacak, sınıftaki eğitim kalitesinin denetim ve şeffaflığı, öğrencilerimizin bilgisayar üzerinden çağdaş standartlardaki eğitim sürecine geçişi sağlanacaktır.
- Öğretim programlarının hazırlanmasında ve uygulanmasında öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alan farklılaştırılmış eğitim yöntemleri uygulanacaktır.
- Türkiye'nin beyin göçüyle savaşında en önemli nokta öğrencilerimize erken yaşlarda millet ve ülke sevgisi vermek, içinde yaşadıkları topluma katkı sağlamanın güzelliğini hissettirmek ve toplumla arasında kurulacak bağın, aidiyet duygusunun güçlenmesini sağlamaktır. Diğer bir konu da çok yönlü bireyler yetiştirerek ülkemizi zenginleştirme hedefimizdir. Bütün okul yaşantısını sınava harcayan bir bireyin, bu bağı sonradan kurması veya çok yönlü bireylere dönüşmesi beklenemez. Öğrencilerimizin kendi yetenek ve eğilimleri göz önünde bulundurularak okul dışı aktivitelerle beraber katılacakları sosyal sorumluluk projeleri zorunlu olarak müfredata alınacak ve üniversite sınavlarından alacakları puana ek olarak, tercih edilmelerinde önemli bir kriter haline getirilecektir.
- Öğrenim çağındaki bütün engelli öğrencilerin okula erişimi gerçekleştirilecektir. Özel eğitim almaları gereken çocuklarımıza, bütünleştirici eğitimlerle toplumdan ve akranlarından soyutlanmadan, eğitim öğretimlerine devam edebilecekleri eğitim ortamı sağlanacaktır. Bu amaçla, engelli öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve potansiyellerine uygun eğitim öğretim uygulamaları için yeterli fiziki tesis ve donanım temin edilecektir.
- Özel yetenekli öğrenciler için özel destek programları uygulanacak; akademik gelişimleri yanında, duygusal, kültürel ve toplumsal yönleriyle de dengeli şekilde gelişimlerini sağlayacak programlar hayata geçirilecektir.
- Uluslararası festival ve yarışmalarda ülkemizi başarıyla temsil eden sanatçıların yetiştirilmesi için özel gayret sarf edilecek, konservatuvar eğitimleri desteklenecektir.

- Bilim ve sanat merkezleri, ülkemizin ve insanlığın beklentilerini karşılayacak şekilde ideal gelişim modellerinin prototipleri olarak yapılandırılacaktır. Bu merkezlerde sanatta başarılı olmuş kişilerin ders vermelerine ve öğrencilerin rol model alacağı kişilerle tanışmalarına imkan sağlanacaktır.
- Üstün zekâlı ve yetenekli çocuklar eğitimleri boyunca takip edilip geleceğe hazırlanacaklardır. Bu öğrencilerin bilim adamı, sanatçı ve sporcu yetiştirme programlarına entegrasyonu sağlanacaktır.
- Temel Eğitimin lise ve dengi okul programları ile yükseköğretimin programları birbirini tamamlar hâle getirilecektir.
- Yabancı dil öğretimi, seviye grupları dikkate alınarak programlanıp çağdaş yöntemlerle başarı odaklı yürütülecek, bilişim teknolojilerinin sunduğu yeni imkânlar etkili bir şekilde kullanılacaktır.
- Ulusal ve uluslararası sınavlarda başarının artırılması için öğretim programları, sınavlar ve sınav sonuçlarının ölçülüp değerlendirilmesi bilimsel ölçütlerle ele alınacak ve yeniden yapılandırılacaktır.
- Fen ve Teknoloji Liseleri ile belirli dersleri yabancı dil ile yapan Anadolu Liselerinin açılmasına ağırlık verilecektir.
- Kamu ve özel sektörün eğitim için aktardığı kaynaklar, Türk Milli Eğitim Politikaları doğrultusunda titizlikle verimli şekilde sarf edilecektir. Maddi bakımdan yardıma muhtaç öğrenciler için devlet burs ve parasız yatılılık imkânları ihtiyacı karşılayacak düzeye getirilecektir.
- Milli Eğitim sistemi içinde merkez teşkilatı ile il ve ilçe düzeyinde yönetici atama ve görevlendirmelerinde uzmanlık ve liyakat esas alınacaktır.
- Okul yöneticisi olmanın şartları belirlenecek, okul yöneticilerinin atanmasında bilimsellik, objektiflik, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri esas alınacaktır.
- Tüm temel eğitim kurumlarında her 200 çocuğa bir rehber öğretmen tayin edilecektir. Bu rehber öğretmenler, Milli Eğitim Bakanlığı kadrosunda olup Kadın, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile paralel olarak çalışacaktır. Böylece çocuklarımızın psikolojik ve pedagojik gelişimleri yakinen takip edilecektir. Öğrenci sayısı az olan bölgelerde ise okul başına bir rehber öğretmen tayin edilecektir.

Özel Öğretim Kurumları

- Bu kurumlar, nesnel eğitim ölçütleriyle denetlenmeye hazır, salt ticari kaygılar taşımayan, öğretmen istihdamı, öğrenci alımı gibi hususlarda titiz davranan ve verimliliğiyle rekabetçi ve öncü kuruluşlar şeklinde yapılandırılacak ve çalışan öğretmenlerin özlük hakları devlet güvencesi altına alınacaktır.
- Özel Öğretim Kurumlarının uyguladığı ve başarısı kanıtlanmış eğitim programlarının, pilot okullarla başlayarak yeterli altyapıya sahip devlet okullarında da uygulanması sağlanacaktır.
- Bu çerçevede; Özel Okulların müfredat geliştirmede önleri açılacak ve eğitim kalitesi açısından daha rekabetçi yaklaşımları desteklenecektir.
- Özel sektörün eğitim alanındaki girişimleri her eğitim kademesinde teşvik edilecektir. Özel Öğretim alanında önemli deneyimlere sahip sivil toplum kuruluşlarının Bakanlık birimleri ile koordinasyon içinde denetim ve gözetim görevinde destekleri alınacaktır.
- Doğrudan kamu desteği sağlanması konusunda sosyal ve ekonomik olarak dezavantajlı olanlara öncelik verilecektir.
- Özel sektörün teşvik edilmesinde sosyal adalet ilkesi esas alınacak ve toplumda gelir adaletsizliğini azaltıcı şekilde destek ve teşvikler sağlanacaktır.

- eşvikler ve özelleştirme politikaları; öğrencilerden beklenen gelişim, bir sonraki öğretim kademesi ve/veya iş yaşamı için gerekli donanım düzeyini sağlama gibi çıktılar üzerinden veriye dayalı bir biçimde ele alınarak denetlenecek ve yeniden düzenlenecektir.
- Özel sektör, mesleki eğitim alanında okul açması yönünde teşvik edilecektir. Bu türden okulların uluslararası ortaklıkları ve teknoloji transferleri desteklenecektir.

Meslek Okulları

- Öncelikle her meslek sahibinin eğitim alması sağlanacaktır. Mesleklerin sertifikalandırılması okullarla birlikte meslek odaları tarafından yapılacak ve meslek odalarının etkin denetim mekanizmaları olması sağlanacaktır.
- Mesleki Eğitim teşvik edilecek, Özel Teknoloji Meslek Liseleri yaygınlaştırılacak, fabrikaların içinde ve sanayi bölgelerinde meslek okulları kurulması desteklenecektir. Bu okullara İngilizce hazırlık sınıfları konulacaktır.
- Mesleki Eğitim kalitesi artırılacak ve ihtiyaca yönelik güçlü mesleki eğitim verilecektir. Bu çerçevede; Meslek Liseleri, Meslek Yüksek Okulları ve Lisans düzeyinde eğitimlerin planlaması yeniden gözden geçirilecektir. Meslek liselerine Yazılım Bölümü açılacak ve bu okullarda okuyan öğrencilerin yükseköğretime geçişleri kolaylaştırılacaktır.
- Meslek Liseleri kapsamında Tarım ve Hayvancılıkla ilgili okullar etkinleştirilecek, ülkemizin tarımda yeniden kendine yeterli olması sağlanacaktlr. Bu çerçevedeki okullarda okuyan öğrencilerin üst öğrenim basamağı olarak; Ziraat Mühendisliği, Gıda Mühendisliği, Veterinerlik gibi mesleklere yönelmelerine fırsat verilecektir.
- Meslek Lisesi kapsamında değerlendirilecek olan İmam Hatip Liselerinin eğitim düzeyi yükseltilecek, mesleki yönden donanımlı insan yetiştirmeleri sağlanacaktır.
- Mesleki ve Teknik Eğitimde kazandırılan becerilerle işverenlerin taleplerinin uyuşması sağlanarak genç nüfusun istihdamı artırılacaktlr. Meslek liseleri; makine parkları, program ve uygulamalarıyla yenilenerek, işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu teknik alanlara dönük insan kaynaklarını yetiştirmeye elverişli hale getirilecektir.
- Öğretmen Liseleri eski hüviyetlerine kavuşturulacaktlr. Bu okulların mezunları için Öğretmen Akademileri veya Eğitim Fakülteleri bir üst öğrenim basamağı olacaktır.

Yaygın Eğitim

- Halk eğitimine süreklilik kazandırılacak, okul dışı eğitim ve kültür çalışmaları desteklenecektir. Hayat boyu öğrenme anlayışı ile e-öğretim dâhil olmak üzere her türlü yaygın eğitim imkânları geliştirilecek, tüm bireylerin beceri kazanması ve meslek edinmesi için azami gayret sarf edilecektir.
- Üretime katkı sağlamak amacıyla ev kadınlarının meslek edinmeleri için özel gayret sarf edilecektir. Meslek odaları, belediyeler ve diğer sivil toplum kuruluşları ile iş birliktelikleri yapılacaktır.
- Kırsal kesimde çiftçi ve besicilerin, modern ve organik tarım ile hayvancılığa geçişi için ihtiyaç duyduğu temel bilgilendirme ve danışmanlık hizmetlerini verecek olan halk eğitim merkezleri açılacaktır.

Yükseköğretim

- Yükseköğretim sisteminin merkeziyetçi yapısı, hızlı üniversiteleşmenin getirdiği fiziki yetersizlikler, öğretim elemanı sayısının azlığı, siyasallaşmış atama ve yönetim anlayışı, ülkemizde üniversitelerin evrensel bilginin özgürce üretildiği akademik kurumlar olma özelliğini büyük ölçüde kaybetmelerine yol açmıştır. Yükseköğretimde kariyer planlaması pek çok üniversitede beklenen sonucu vermemiş, eğitimli genç bireylerin işsizlik oranları hızla yükselmiştir.
- Üniversitenin bulunduğu bölgenin yapısı, mevcut imkânları ve ihtiyaçlar çerçevesinde yeniden düzenlenerek işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan insan kaynağı üretilir duruma getirilecektir.
- Mesleki-uzmanlık liselerinden mezun öğrencilerin okullarındaki uzmanlık alanına göre ilgili bölümleri tercih etmeleri durumunda, kendilerine ek puan verilecektir.
- Üniversitede akademik, sanatsal, sosyal sorumluluk, spor vb alanlarda üstün başarı kazanmış öğrenciler tespit edilerek, çalışma ve bilgi birikimini desteklemek amacıyla okulunda kendisine bir rehber akademisyen atanacaktlr. Bu öğrencilerin benzer öğrencilerle düzenli olarak bir araya getirileceği özel çalıştaylar gerçekleştirilecek, öğrenciler eğitim yılları süresince maddi ve manevi desteklenecektir. Üniversitenin bitimini takiben öğrencinin akademik çalışmalarını sürdürebilmesi için gerek yurt içi, gerekse yurt dışı okullarla temasa geçebileceği Akademik Gençlik Projesi hayata geçirilecektir.
- Türk üniversitelerinin eğitim ve araştırma kalitesi, bilimsel üretkenliği, ülke içinde ve uluslararası paydaşlarıyla rekabeti, toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilme kapasitesi arzu edilen seviyeye çıkarılacaktır. Dünyanın en iyi üniversiteleri arasına çok sayıda üniversitemizin girmesi sağlanacaktır. Bu çerçevede; yurt dışında önemli üniversitelerde başarılarını kanıtlamış öğretim üyelerimizin tersine beyin göçü ile üniversitelerimize kazandırılmaları için gayret sarf edilecektir.
- Yükseköğretim; akademik ve bilimsel özgürlük, kurumsal özerklik, çeşitlilik, şeffaflık, hesap verilebilirlik, katılımcılık, rekabet ve kalite ilkeleri esas alınarak planlanacaktır.
- Yükseköğretim kurumlarının kuruluşu, görevleri, eğitim-öğretim, araştırma, çalışma usul ve esasları yanında, yükseköğretim kurumlarında çalışan akademik ve idari personel ile yükseköğretim kurumları öğrencilerine ilişkin hususları düzenlemek üzere Türkiye Yükseköğretim Kurulu tesis edilecektir. Bu kurul; standart belirleme, planlama ve koordinasyondan sorumlu olacak, üniversiteler akademik ve idari bakımdan özerk ve özgür bir yapıya kavuşturulacaktır.
- Türkiye Yükseköğretim Kurulu, tek tip üniversiteleşmeye son vererek; fakülte, yüksekokul, enstitü ve araştırma merkezleri ile bölüm ve programlarda ülke ve yöre ihtiyaçlarını dikkate alarak gelişmiş ülkelerdeki paydaşlarıyla yarışabilir şekilde çeşitliliğe gidecektir.
- Tüm şehirlerde üniversite öğrencilerine yönelik yurt sorununun çözümünde, belediyeler, meslek kuruluşları, odalar ve özel sektörün katılımı sağlanacak, bu kuruluşlara devlet desteği verilecektir. Kredi ve Yurtlar Kurumu daha etkin denetim görevi üstlenecektir.
- Katma değeri yüksek teknoloji geliştirme ve üretme için gerekli insan gücünün yetiştirilmesi teşvik edilecek ve özel programlara destek sağlanacaktır. Bu çerçevede ihtisas üniversitelerinin oluşturulması teşvik edilecektir.
- Üniversitelerde akademik yükselme için araştırma-yayın, topluma hizmet ve öğretim faaliyetleri dengesi gözetilecektir. Öğretim üyeleri ve elemanlarının akademik unvanları hak ettikten sonra kadro almalarında keyfi uygulamaları ortadan kaldıracak şekilde düzenlemeler yapılacaktır.

- Akademik çalışmalar üzerinde her türlü siyasi etki, baskı ve kısıtlamalar ortadan kaldırılacak ve akademik çalışmalar, araştırma ve geliştirme faaliyetleri, yenilikçi girişimler için özgür ve özerk bir yükseköğretim eko-sistemi oluşturulacaktır.
- Yüksek lisans ve doktora öğrencileri, nesnel ölçütler ve liyakat usulünce seçilecek ve kurulacak merkezi ağla performansları öğrenimleri boyunca izlenerek burslarla desteklenecektir.
- Bologna Süreci, Erasmus, Campus Europae, Farabi, Mevlâna gibi öğrenci ve öğretim elemanı dolaşım ve akreditasyon sistemi güncellenerek verimli hale getirilecektir.
- Eğitim ve öğretim programlarında Yeterlilik Çerçevesi oluşturularak güncel meslek standartlarına göre akreditasyonu ve öğrenci hareketliliğini destekleyen ulusal ve uluslararası geçerliliğe sahip diploma ve sertifikasyon sistemi geliştirilecektir.
- Özel ve kamu kuruluşları ile TÜBİTAK, TUBA ve üniversitelerin laboratuvarları ve teknoloji merkezlerinde AR-GE ve patent çalışmalarına hız ve önem verilecektir.
- Yeni teknoloji geliştirme bölgeleri ve teknoparklarla bilişim, sağlık, biyoteknoloji, nanoteknoloji, savunma, uzay, havacılık gibi ihtisas alanlarına yoğunlaşılacaktır.
- ULAKBİM bilimsel yayın ve atıf dizininde yer alan herhangi bir dergi veya yayınevine makale ve kitap olarak başvuruda bulunan bir akademik yayının, objektif ölçütlerle hakem ve yayın aşamasına dâir bütün süreçlerde şeffaf olarak izlenebilirliği sağlanacaktır. Türkiye Yükseköğretim Kurulunda Bilim ve Teknoloji Strateji Merkezi ve Millî Bilgi Bankası kurulacaktır.
- Bilimsel ve teknolojik ortam tesis edilerek beyin göçünün önüne geçilecek, yükseköğretim sistemi, uluslararası öğrenciler ve öğretim üyeleri için çekim merkezi haline getirilecektir.
- Yurt içinde veya yurt dışında çalışan, alanında uzman saygın bilim adamlarıyla iş birliği sağlanarak ortak çalışmalar, projeler gerçekleştirilmesi için fırsat ve imkân sağlanacaktır.

KÜLTÜR ve SANAT

Kültür ve sanat ortamının demokratik bir ortamda gelişebileceğini ön şart olarak kabul eden, sanatın ve kültürün pozitif gücünü önceleyen, binlerce yıllık birikimimizi insanlığın ortak mirası olarak kabul eden, milli kültürümüzü ve medeniyet tasavvurumuzu doğru ve nitelikli bir şekilde ifade etmeyi amaç edinmiş, uluslararası düzeyde saygın, vizyoner bir kültür sanat yaklaşımı benimseyeceğiz.
Bunun için;

- Kültür Bakanlığının yapısı ve vizyonu yenilenecektir. Bakanlık, kültür ve sanat üretiminde niteliğin artırılması için sivil toplum örgütleri, medya, iş dünyası ve üniversiteler arasında koordinasyon görevi yapacaktır.
- Kültür ve medeniyetimizin seçkin örneklerini uluslararası beğeniye sunacak projelere özel önem gösterilecektir.
- Şirketlerin büyüklüklerine göre sanata ve kültüre daha çok oranda destek vermelerini teşvik edecek mali düzenlemeler yapılacaktır.
- Ülkemizin yurt dışında bozulan imajını düzeltmeye yönelik kültür-sanat proje ve organizasyonlarına özel önem verilecektir.
- Türk Dünyası ile kültürel bağları güçlendirecek projelere özel önem verilecektir.

- Yazılı görsel ve dijital medya mecralarının, Türk dili ve kültürünü bozucu etkisini önleyecek tedbirler alınacaktır. Bu amaçla Üniversiteler, meslek kuruluşları ve RTÜK gibi kurum ve kuruluşların eş güdüm içerisinde çalışması sağlanacaktır.
- Türk Kültürü ve medeniyeti ile ilişki kuracak uluslararası projelerin gerçekleşmesi için bir ekosistemin oluşmasına ortam sağlayacak tüm düzenlemeler ve çalışmalar yapılacaktır.
- Gündelik siyasetin ve rant anlayışının kültür ve sanat hayatımızı bozucu etkilerini engelleyecek bir yaklaşım oluşturulacaktır. Özellikle belediyelerin kültür sanat çalışmalarına standartlar getirilecektir.
- Estetik kriterlerin hayatın her alanında yaygınlaşması vizyonu benimsenecektir. Bunun için eğitim, teknoloji, medya, şehirleşme, mimari gibi alanlarda estetik yaklaşımı hâkim kılmaya yönelik kısa, orta ve uzun vadeli titiz planlamalar yapılacaktır.
- Sanat yönetimi, editörlük, küratörlük gibi alanlarda uluslararası düzeyde kabul görecek uzmanların yetişmesine ortam ve imkan sağlanacaktır.
- Sansürün ailenin dokunulmazlığı ve kutsallığı, dinin kutsallığı ve anayasanın değişmez kuralları kriterleri haricinde uygulanmasının önüne geçilecektir.
- Mimari eserlerimizin korunması, restorasyonunun yapılması ve gelecek nesillere aktarılması gerekmektedir. Bunlar, konularında uzman kişi ve kuruluşlarca yapılacak, bu konuda üniversitelerin ilgili bölümleriyle iş birliği ve ortak çalışma alanı oluşturulacaktır.
- Yurt içinde ve yurt dışındaki mimari eserlerimizin aslına uygun bir şekilde restorasyonu yapılamamaktadır. Bu konudaki eksiklikler ve yanlışlıklar süratle giderilecektir.
- Özel sektörün restorasyon çalışmalarına katkı sağlaması özendirilecek, bu amaçla özel sektöre vergi kolaylıkları sağlanacaktır.
- Milli Kütüphane bugün itibariyle artık ihtiyaca cevap verememektedir. Kuruluş amaçlarının gerçekleşmesini sağlamak için hem hizmet kalitesinin hem de fiziki şartlarının iyileştirilmesi sağlanacaktır. Bu konuda yayımlanan derleme Kanunu yeniden gözden geçirilecektir.
- İl ve ilçelerde bulunan halk kütüphanelerinin fiziki şartları iyileştirilecek, daha yeterli hizmet verebilmesi için yetişmiş uzman personel eksiklikleri giderilecektir.
- Kütüphanelerdeki eserlerin dijital ortama aktarılması için gerekli çalışmalar yapılacak, işitme ve görme engelli bireylerin de kütüphanelerden yararlanmalarını sağlamak amacıyla ihtiyaç duyulan teknik alt yapı hazırlanacaktır.
- Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu yeniden gözden geçirilecek, patent ve fikri mülkiyet hakları tam güvence altına alınacak ve bu konuda eser sahiplerinin kendi meslek birlikleriyle ortaklaşa yapılan istişareler dikkate alınarak emeklerinin sömürülmesine izin verilmeyecektir.
- Meslek birliklerinin de katkılarıyla korsan yayınlarla etkili bir mücadele yapılacaktır.
- Parti olarak önceliklerimizden birisi de taşınır ve taşınmaz varlıkları yerinde korumaktır. Bu sebeple şehirlerimizin birçoğunda yeni açık hava müzeleri oluşturulacaktır. Müze ve Ören yerlerinin işletilmesinde özel sektörden destek alınacak ancak buralardaki hizmetlerin kalitesi sıkı bir denetim altlnda tutulacaktır.
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve Kültür Yatırımları ve Girişimleri Teşvik Kanunu yeniden gözden geçirilecektir. Ülkemizden yurt dışına kaçırılan paha biçilemez eserlerin takibi yapılacak ve bu eserler müzelerimize kazandırılacaktır. Çağdaş müzecilik geliştirilecek, mevcut arkeoloji müzelerinin fiziki şartları iyileştirilerek depolarda bekleyen binlerce eserin sergilenmesi sağlanacaktır.
- Ülkemizde gerek Türklerin gerekse yabancıların yapmış oldukları arkeolojik kazılar titizlikle takip edilecek ve Türk arkeologların kazı çalışmalarının da teşvik edilmesi sağlanacaktır.

- Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun gereğince tescillenmiş sivil mimarlık örneklerinin korunması ve restorasyonunun yapılması için yeni düzenlemeler yapılacaktır. Vatandaşlara kendi mülkiyetlerindeki tescilli binaların restorasyonunu yapabilmeleri için maddi destek verilecektir.
- Gerek tarihi sitler gerek doğal sitler gerekse kentsel sitlere son derece önem verilecektir. Sit alanları ile ilgili tüm mevzuat yeniden gözden geçirilecek ve bu alanların çıkar grupları tarafından yağmalanması önlenecektir. Tarihi çevre bozulmadan, vatandaşların da yakınmalarına sebep vermeden konunun çözüme kavuşturulması önceliğimizdir. Bilhassa gelir elde etmek bahanesiyle turizme açılmak istenen sit alanlarının zarar görmesi önlenecektir.
- Bölge Koruma Kurulları yeniden ele alınacak, kuruluş ve işleyiş yönetmelikleri gözden geçirilecek, ehil olmayan kimseler bu kurullarda görev alamayacaklardır. Bu kurulların çalışmalarına dışarıdan hiçbir müdahalede bulunulmasına izin verilmeyecektir.
- Toplumun müzik zevkini geliştirecek, müziğimizin kültürel ve tarihsel zenginliğini özellikle genç kuşaklara tanıtacak ve sevdirecek çalışmalara özel önem verilecektir.
- Köylerde saklı kalmış türkülerimiz derlenip tasniflenerek kültür hayatımıza kazandırılacaktır. Aşık Veysel Akademisi kurulacaktır.
- Tiyatro, opera, bale gibi sanatlardaki çalışmalar desteklenecek ve ilaveten doğu batı sentezini sağlayacak özel çalışmalar yapılması teşvik edilecektir.
- Bu sanat dalları üzerinden toplumsal kimlik tartışmaları yaşanmasının önüne geçilmesini sağlayacak özgürlükçü bir yaklaşım benimsenecektir.
- Bu sanatları milli estetiğin temel unsuru olarak görüyoruz. Niceliği değil niteliği destekleyen çalışmalar yapılacaktır.
- Tasavvufu Türk İslam dini algımızın estetik kültürel dili olarak kabul ediyoruz. Tasavvuf kültürü ve folklorunu siyasal ve sosyolojik etkilerin yıpratmasına izin vermeyen bir yaklaşım içinde olacağız.
- Türk milletinin kültür kodları ve kültürel arketipleri üzerine özel çalışmalar yapılacak, kültürel kimlik algımızın çocuk ve gençlerimize kazandırılmasına çalışılacaktır.

MEDYA

Halkımızın haberleşme ve bilgi edinme özgürlüğünün son derece kısıtlandığının bilincinde olarak,

- Medya, özgürce bilgi edinme ve yayma hakkına sahip olacaktır.
- Siyasi partilerin ve demokratik kitle örgütlerinin medya olanaklarından adil şekilde yararlanması sağlanacaktır.
- Halkımız haber alma ve bilgilenme hakkını özgürce kullanacaktır.
- Medyada tekel oluşmasına, sermaye yapısı ve kaynağının gizlenmesine, yasaya aykırılığa izin verilmeyecektir.
- Mesleğe katılım ve sarı basın kartı kullanımı konuları, meslek örgütlerinden oluşturulacak bir kurulun inisiyatifine bırakılacaktır.
- Medya meslek örgütleri ve sendikaların katılımıyla, demokratik işleyişi zedelemeyecek bir ‘Ortak Akıl’ mekanizması kurulacaktır
- Çok sesli ve bağımsız bir medya için gerekli adımlar atılacaktır.

- Yazılı ve görsel medya ile internet medyasının, Anayasa ve yasaların öngördüğü şekilde evrensel değerlere saygılı biçimde faaliyet göstermeleri için gerekli ortam oluşturulacaktır.
- Yayıncılık ve gazetecilik faaliyetlerinin; toplumu, ülkeyi ve devleti hedef almasına, kişilerin özel yaşamına ve mahremiyetine girmesine, ahlaki sorunlara kaynaklık etmesine izin verilmeyecektir.
- Gazeteciler sendikasının ve meslek örgütlerinin de katılımı ile basın ve yayıncılık ilkeleri yasal zemine oturtulacaktır.
- Kadına şiddet, cinsel istismar ve terör faaliyetleri hariç, her vatandaşımızın sosyal medyayı serbestçe kullanması sağlanacak, keyfi erişim yasakları kaldırılacaktır.
- Televizyonda yayınlanan programların toplum üzerindeki etkileri, bilimsel kriterlerle denetlenecektir.
- Medyada Türk dilinin bozulup yozlaştırılmadan kullanılması özendirilecektir.
- Medyada çocuk ve gençleri eğitici, bilgilendirici, kültürümüzü öğretici yayınlar özendirilecektir.
- Kadın ve çocuk istismarı ile mücadelede medyanın etkisinden yararlanmak için tüm imkanlar seferber edilecektir.
- Spor kanallarında, amatör sporlara ve tüm branşlara yer verilmesi teşv ik edilecektir.
- "Kamu yayıncılığı disiplininden" sistematik bir şekilde uzaklaştırılan TRT, yeniden uluslararası standartlarda kamu yayıncılığı yapacaktır.
- TRT'nin sahip olduğu kanalların görev tanımları ve yapıları yeniden düzenlenecektir.
- Atatürk tarafından kurulan ve bizler için bir Ata yadigarı olan Anadolu Ajansı'nın yansız ve doğru haber veren, uluslararası alanda saygın bir haber ajansına dönüşebilmesi için gerekli düzenleme ve destekler öncelikli olarak uygulamaya konulacaktır.
- Yerel medyanın gelişimi için gereken özen gösterilecektir.
- Devlet ile medya arasında, milli güvenliğimiz, vatandaşlarımızın sağlık ve huzuru konusunda ortak akıl üretebilmek için istişare ve bilgilendirme mekanizması kurulacaktır.
- Kamu kuruluşları reklam ve tanıtım hizmet alımları, sektörel bir kurulun bağımsız değerlendirmesi ışığında hakkaniyet gözetilerek yapılacaktır.
- Partimizin iktidarında, sansür konusunda AB kriterleri esas alınacaktır.
- Medya, özgürce bilgi edinme ve yayma hakkına sahip olacaktır.
- Siyasi partilerin ve demokratik kitle örgütlerinin medya olanaklarından adil şekilde yararlanması sağlanacaktır.
- Halkımız haber alma ve bilgilenme hakkını özgürce kullanacaktır.
- Medyada tekel oluşmasına, sermaye yapısı ve kaynağının gizlenmesine, yasaya aykırılığa izin verilmeyecektir.
- Mesleğe katılım ve sarı basın kartı kullanımı konuları, meslek örgütlerinden oluşturulacak bir kurulun inisiyatifine bırakılacaktır.
- Medya meslek örgütleri ve sendikaların katılımıyla, demokratik işleyişi zedelemeyecek bir 'Ortak Akıl' mekanizması kurulacaktır
- Çok sesli ve bağımsız bir medya için gerekli adımlar atılacaktır.
- Yazılı ve görsel medya ile internet medyasının, Anayasa ve yasaların öngördüğü şekilde evrensel değerlere saygılı biçimde faaliyet göstermeleri için gerekli ortam oluşturulacaktır.
- Yayıncılık ve gazetecilik faaliyetlerinin; toplumu, ülkeyi ve devleti hedef almasına, kişilerin özel yaşamına ve mahremiyetine girmesine, ahlaki sorunlara kaynaklık etmesine izin verilmeyecektir.

- Gazeteciler sendikasının ve meslek örgütlerinin de katılımı ile basın ve yayıncılık ilkeleri yasal zemine oturtulacaktır.
- Kadına şiddet, cinsel istismar ve terör faaliyetleri hariç, her vatandaşımızın sosyal medyayı serbestçe kullanması sağlanacak, keyfi erişim yasakları kaldırılacaktır.
- Televizyonda yayınlanan programların toplum üzerindeki etkileri, bilimsel kriterlerle denetlenecektir.
- Medyada Türk dilinin bozulup yozlaştırılmadan kullanılması özendirilecektir.
- Medyada çocuk ve gençleri eğitici, bilgilendirici, kültürümüzü öğretici yayınlar özendirilecektir.
- Kadın ve çocuk istismarı ile mücadelede medyanın etkisinden yararlanmak için tüm imkanlar seferber edilecektir.
- Spor kanallarında, amatör sporlara ve tüm branşlara yer verilmesi teşv ik edilecektir.
- "Kamu yayıncılığı disiplininden" sistematik bir şekilde uzaklaştırılan TRT, yeniden uluslararası standartlarda kamu yayıncılığı yapacaktır.
- TRT'nin sahip olduğu kanalların görev tanımları ve yapıları yeniden düzenlenecektir.
- Atatürk tarafından kurulan ve bizler için bir Ata yadigarı olan Anadolu Ajansı'nın yansız ve doğru haber veren, uluslararası alanda saygın bir haber ajansına dönüşebilmesi için gerekli düzenleme ve destekler öncelikli olarak uygulamaya konulacaktır.
- Yerel medyanın gelişimi için gereken özen gösterilecektir.
- Devlet ile medya arasında, milli güvenliğimiz, vatandaşlarımızın sağlık ve huzuru konusunda ortak akıl üretebilmek için istişare ve bilgilendirme mekanizması kurulacaktır.
- Kamu kuruluşları reklam ve tanıtım hizmet alımları, sektörel bir kurulun bağımsız değerlendirmesi ışığında hakkaniyet gözetilerek yapılacaktır.
- Partimizin iktidarında, sansür konusunda AB kriterleri esas alınacaktır.

SPOR

Gençlik, tarih boyunca olduğu gibi bugün de toplumların hayatında, milli bütünlüğün sağlanıp korunması için itici bir güç; spor ise gençliğin fiziksel, zihinsel, sosyal gelişiminin tamamlanmasında önemli bir araçtır. Bu bağlamda, uyuşturucu ve kötü alışkanlıkların gençleri tehdit ettiği böylesi bir dönemde sporun en doğru ve verimli bir şekilde değerlendirilmesi çok önemli bir zorunluluktur.

Bu nedenle gençlerimizin tespit edilen ihtiyaç ve sorunlarına çözüm üreterek onların geleceğe hazırlanmalarını ve dünyadaki diğer gençlerle rekabet edecek seviyeye gelmelerini sağlamak vazifemizdir.

Parti olarak gençlerimizin ruh ve beden sağlığı yerinde, ülkesini ve milletini seven kişiler olarak yetişmesinde hiçbir fedakarlıktan kaçınmayacağımızın bilinmesini isteriz. Partimiz ülkemizin geleceğini teminat altına alacak, zinde bir toplum yaratma hedefi ile gençlerimizin doğru ve bilimsel bir şekilde yetiştirilmesini sağlamak için Türk sporunu geliştirecek, kendine ait projelerini "Türk Sporunda Yeni Ufuklara Doğru" başlığı altında hayata geçirecektir. Türk sporunu ihtiyaç, ihtisas ve liyakatle yönetilecek şekilde tek bir yasa altında yeniden yapılandıracaktır.

Bu bağlamda;

- Sporun temeli olan federasyonların alt yapıları tamamlanmadan, özerklik ve bağımsızlık adı altında, iş göremez halde bırakılmaları önlenecektir.
- Toplumdaki önemine binaen Futbol Federasyonunun teşkilat, yönetim ve delegasyon yapısı yeniden yapılandırılacaktlr. Seçim sistemi ve delege yapısı değiştirilecektir.
- Kulüpler birliği tüm Futbol liglerini kapsayacak bir yapıya kavuşturulacaktır.
- Toplumda ''fair play'' ve ''olimpizim'' anlayışı teşvik edilecek, Türkiye milli olimpiyat komitesine işlerlik kazandırılacak ve olimpiyatların Türkiye'ye kazandırılması için tüm devlet imkânları seferber edilecektir.
- Sporda şiddeti ve etik olmayan davranışları önlemek amacıyla tüm tedbirler bakanlığın koordinesinde ilgili kurumlarca alınacaktır.
- Türkiye'de spor kulüpleri yasası çıkartılarak amatör ve profesyonel tüm spor kulüplerinin etkin ve verimli bir şekilde faaliyetlerini sürdürmeleri sağlanacaktır.
- Sporda sponsorluk ve Türk sporuna tesis kazandırma gayretleri teşvik edilecektir. Sponsorlara vergi muafiyeti getirilecek, tesis yaptıran hayırsever yurttaşların isimleri tesislere verilerek onurlandırılacaktır.
- Türkiye'de sporun yaygınlaştırılması için aile-okul-kulüp üçgeninde iş birliği geliştirilecektir.
- Partimizin asıl hedefi hareketsiz, sağlıksız, özgüvensiz ve mutsuz toplumu aktif, sağlıklı, öz güvenli, sosyal ve mutlu bir topluma dönüştürmektir. Bunun için her yaştaki vatandaşlarımızın spor yapması sağlanacaktır.
- Türk milletinin farklı kesimlerini spor yolu ile bir araya getirerek birbirlerini tanımalarını sağlamak, ön yargıların yıkılması ve sosyal bütünleşmenin sağlanması ilkelerimizdendir.
- Ülkemizin her yerinde hem halkın hem de faal sporcuların her türlü sporu yapmalarına imkan sağlayan, BESYO ve Spor Bilimleri Fakültesi mezunlarının istihdam edildiği spor tesisleri kurulacaktır.
- Türk sporunun ilk basamağı olan amatör kulüpler ve spor dalları desteklenecektir.
- Engelli bireyler için spor imkânları ülkenin her yerinde geliştirilecek ve yaygınlaştlrılacaktır.
- İlk ve orta öğretim çağında eğitim gören öğrencilerin sporda başarılı olabilmeleri için projemiz ve temel prensibimiz "Yetenek Seçimi" dir. Yetenekli çocuklar ve gençlerin tespiti, aktif spora yönlendirilmeleri ve spor yapan çocukların takibi için ulusal veri tabanı oluşturulacaktır.
- İlk ve orta öğretim çağındaki gençlerin yetenek tespiti ve spora yönlendirilmelerinin yanı sıra branşlara yönlendirilen sporcu gruplarının yetiştirilmesi, eğiticilerinin görevlendirilmesi ve buna ilişkin tesislerin yapılması partimizin spordaki ana hedef ve projesidir.
- Her türlü spor müsabakasına girişleri kolaylaştırıp, teşvik edecek özendirici tedbirleri almak ve katılımı azaltan uygulamalardan vazgeçmek prensibimizdir.
- Türk sporunun havza ve arşivini oluşturacak, nesiller arasındaki kopukluğu ortadan kaldıracak devlet spor müzesi ve bilgi bankası kurularak milletimizin hizmetine sunulacaktır.

AİLE

Toplumun çekirdeğini oluşturan, bireyleri ve toplumu bir arada tutan aile kurumu; bireyleri hoşgörü, sevgi ve karşılıklı anlayış çerçevesinde yetiştirerek güçlü toplum olmanın temel esasını oluşturur.Milli kültürümüz ve manevi değerlerimiz ailenin kutsiyetine önem vermemizi öğütlemektedir. Aileyi, hem huzurlu ve mutlu bir yaşam için sıcak bir yuva, hem de yeni nesilleri yetiştiren bir okul olarak görmekteyiz.
Göç ve kentleşme, kültürel değerlerdeki aşınma ve ortak değerlerimize yabancılaşma, bireyselleşmenin artması, aile eğitimindeki eksiklikler, yeni iletişim teknolojileri gibi nedenlerle, aile üyeleri arasındaki iletişim azalmış, boşanmalar artmış, tek ebeveynli ailelerin oranı yükselmiş ve aile kurumu zayıflamaya başlamıştır. Nüfusun yaş yapısındaki değişimler sonucunda gelecekte aktif olmayan nüfus payının artması, doğurganlık hızının azalmasıyla da yaşlı nüfus payının yükselmesi riskinin varlığını da düşünmek zorundayız. Türkiye'nin ekonomik ve sosyal gelişmesini desteklemek üzere dinamik nüfus yapısının korunması, aile kurumunun güçlendirilmesi ve böylece sosyal refah ve sosyal sermayenin artırılmasına yönelik politikaların hayata geçirilmesi temel hedeflerimizdendir.
Bu amaçla,

- Aile kurumuna olan inanç ve güvenin artması, ailenin güçlenmesi, huzur ve refahının korunması amacıyla evlilik öncesi eğitim ve aile danışmanlık hizmetleri etkinleştirilecektir.
- Ekonomik ve sosyal alanda yaşanılan sıkıntılar da düşünülerek, aile ve iş yaşamının uyumlaştırılması sağlanacaktlr. Bu kapsamda, güvenceli esnek çalışma, kreş ve çocuk bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve açık kalma süresinin uzatılması ile ebeveyn izni gibi alternatif modeller geliştirilecektir.
- Sosyo-kültürel gelişmeler doğrultusunda tek ebeveynli ailelere yönelik hizmetler geliştirilecektir.
- Aile içi şiddet, ihmal ve istismarın önlenmesine yönelik çalışmaların etkinliği artırılacaktır.
- Çocuğa yönelik ihmal ve istismarı önleyecek mekanizmalar geliştirilecektir.
- Ailede çocuk, engelli ve yaşlı bireylerin hayata etkin katılımını sağlamak ve özel hizmet gerektiren durumlar için uygun modeller oluşturulacaktır.
- Aile yapısını etkileyen kötü alışkanlıkların ve bağımlılıkların azaltılmasına yönelik hizmetler geliştirilecektir.
- Sosyal yardım veya sosyal hizmete ihtiyacı olan bütün vatandaşlarımıza ulaşacak önleyici tedbirleri içeren programlar geliştirilecektir.
- Toplumun temelini oluşturan aile kurumunun devamlılığı için başta kadın olmak üzere, aileyi oluşturan tüm fertlerin bireyselliğini göz ardı etmeden aileyi daha mutlu bir şekilde bir arada tutmayı sağlayacak çalışmalar yapılacaktır.
- Aile içindeki cinsiyet eşitliğinin gerçekleştirilmesi, birlikteliği ve sürdürülebilirliği sağlanacaktır.
- Dezavantajlı vatandaşlarımızın bulunduğu aileler öncelikli olmak üzere tüm ailelerin karşısına çıkabilecek sosyal riskleri önleyici politikalar üretilecek ve uygulanacaktır.

Kadın

Bir çok batllı ülkeden dahi önce Mustafa Kemal Atatürk'ün kadınlara vermiş olduğu seçme ve seçilme hakları ile birlikte siyasette "eşitlik" ilkesiyle tanışan ve nüfusumuzun yarısını oluşturan kadınlarımızın, ekonomik ve sosyal hayatta aktif rol almadıkları sürece toplumsal refaha ulaşılabilmesi ve sürdürülebilir bir kalkınmanın sağlanması mümkün değildir. Kadın, toplumun ve ailenin temel taşıdır. Sadece varlığı bile bulunduğu yere değer katar ve etrafını yüceltir.

Ülkemizde kadınlara yönelik ayrımcılık içeren her türlü uygulamanın ortadan kaldırılması, fırsat eşitliğini sağlayacak yasal düzenlemeler dahil olmak üzere tüm önlemlerin alınması, kadınların sosyal, ekonomik, siyasal ve toplumsal alanda konumlarının iyileştirilmesi temel hedefimizdir.

- Emeğin, bereketin, üretimin simgesi kadınlarımızın daha fazla güçlenerek kalkınmanın öznesi olmaları için gerekli tüm idari ve hukuki düzenlemeler yapılacaktır.
- İktidarımızın ilk 5 yılının sonunda kırk yaşın altında okur yazar olmayan kadın kalmayacaktır.
- Kadın ve erkeğin toplumsal hayatta birbiriyle yarışan değil, birbirinin yanında olarak birbirini destekleyen iki temel unsur olarak yer alması sağlanacaktır. Partimiz eşit temsilin teminatı olacaktır.
- Partimiz, kadının toplumda eşit haklara sahip olmasını sınırlayan tüm engelleri ortadan kaldıracak, kadının sosyal hayata katılımını engelleyen ağır bakım yükünü hafifleterek her alanda kendisini ifade etme ve güçlü temsil imkânı sunacaktır.
- Siyasette, devlet kurumlarında ve yerel yönetim kadrolarında kadın taban kotası getirilerek kadınların karar alma mekanizmalarındaki temsili artırılacaktır.
- Kadınlarımızın iş gücüne katlımının önündeki en büyük engellerden biri olan çocuk ve aile büyüklerinin bakımı için ayrılan sosyal yardım kaynaklarını ivedilikle iki katına çıkaracağız.
- Yetişkin kadınlarımızın okur-yazarlığının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacak, kız çocuklarının eğitimlerini aksatmamaları sağlanacak ve 12 yıllık kesintisiz temel eğitimlerini tamamlamadan okullarını terk etmeleri yasaklanacaktır. Kadına karşı şiddet konusu ile etkin bir şekilde mücadele edilecektir. Aile içi şiddeti doğuran ve pekiştiren olumsuz tutum ve davranışların ortadan kaldırılması amacıyla, toplumumuzda zihniyet dönüşümünü sağlayacak tedbirler geliştirilecektir. Başta eğitim ve mevzuat değişiklikleri olmak üzere, gerekli her türlü önlemler alınacak, bu bağlamda, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bizim yönetimimizde "KADIN, AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI" olarak yeniden düzenlenecektir. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü yeniden yapılandırılarak uygulayıcı birim olarak güçlendirilecektir.
- Kadınlarımızın yaşam biçimine ve kıyafet seçimine müdahale edilmesinin önüne geçilmesi konusunda yasal tedbirler artırılacaktır.
- Kadınların sosyal güvenceleri, eğitimleri, meslek edinmeleri ve analık görevlerini yeterince yapabilmeleri konusunda yeni düzenlemeler yapılacaktır.

Gençlik

Milli varlığın korunması ve geliştirilmesi ile bağımsız ve hür olarak devamlılığının sağlanması yönünde hayati bir önem taşıyan gençliğin, psikolojik, fizyolojik, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında alacağımız sorumluluğun bilincindeyiz.
Toplumsal değişimlerin öncü aktörü gençliktir. Bu yaklaşımla, içinde bulunduğumuz toplumsal, sosyal ve siyasal daralmadan çıkışın ve gelecek çalışmalarımızın merkezinde gençlerimiz olacaktlr. Bu amaçla,

- Öncelikle ülkemiz gençliğinin eğitiminden istihdamına, sosyal gelişiminden ruhsal gelişimine, sportif yaklaşımından sağlıklı bir birey olarak toplumsal yaklaşımına kadar her alanda ilgili tüm kurum ve kuruluşların görev ve sorumluluklarının yer aldığı Ulusal Gençlik Strateji Belgesi, söz konusu alanların uzmanlarından oluşan katılımcılarla birlikte hazırlanacaktır.
- Gençler, ülkesine, milletine, milli ve manevi değerlerine, Atatürk ilkelerine bağlı, hür düşünceli, kendi başına karar verebilen, sorgulayan, bilim ve teknoloji çağının gereklerini kavramış, ahlaklı ve demokratik değerlere sahip bireyler olarak yetiştirilecek, eğitimde, bilimde, teknolojide, sporda, kültürde öncü rol almalarını sağlayacak her türlü tedbir alınacak ve destek sağlanacaktır.
- Gençlerimizin sosyal sorunlarının çözümünde yine gençlerin aktif rol alması sağlanacak, bu kapsamda gençlerimizin sosyal sorumluluk projeleri ile sosyal girişimcilik faaliyetleri desteklenerek, kişisel potansiyellerini açığa çıkarma ve geliştirme imkânı sağlanacaktır.
- Gençlerimizin uluslararası kurum ve kuruluşlar ile uluslararası iş gücü piyasasında etkin olarak yerini alması, uluslararası alanda rekabet gücü kazanabilmeleri için özel destek programları oluşturulacak, ilgi alanlarına göre uluslararası platformlarda yer alabilmeleri için her türlü destek sağlanacaktır.
- Gençlerimizin sivil toplum kuruluşlarında, gönüllü platformlarda, yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerinde yer almaları sağlanırken, ilgi alanlarına göre hazırladıkları proje ve etkinlikleri desteklenecektir.
- Ülke kaynakları, gençliğin yetiştirilmesi ve istihdamı doğrultusunda, ihtiyaç duyulan her alanda seferber edilecek ve böylece büyük bir beyin ve emek gücü kaybının önüne geçilecektir.
- Gençlerimizin terör, uyuşturucu ve kötü alışkanlıklar batağına düşmesinin önlenmesi amacıyla her türlü bilgilendirme, bilinçlendirme ve müdahale ile etkin bir mücadele programı uygulanacaktır.
- Sosyal devlet anlayışı ile üniversite eğitimi alan gençlerimizin barınma ihtiyaçlarını karşılamak, eğitimleri sırasında güvenli, rahat ve uygun ortamlarda kalabilmelerine imkan sağlamak amacıyla Devlet yurtları yeterli sayıya ulaştırılacaktır.
- Gençliğin boş zamanlarını doğru ve verimli bir şekilde değerlendirmeleri için partimizce tüm tedbirler alınacaktır.

Çocuk

Taraf olduğumuz Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi doğrudan ya da dolaylı olarak çocukları ilgilendiren bütün etkinliklerde çocuğun yüksek yararının temel alınmasını şart koşar.
Her çocuk kaç yaşında olursa olsun bireydir. Çocukluk dönemi birey olma yolunda karşılaşılan fırsatlar dönemidir ki; devletin ve toplumun görevi, çocuğun birey olma sürecindeki karşılaşabileceği tüm engelleri ortadan kaldırması ve bu yoldaki fırsatları en iyi şekilde değerlendirerek kendilerini gerçekleştirebilmeleri için çocuklara imkan tanımasıdır.

Bu amaçla,

- Kapsamlı Bir "çocuk yasası" oluşturulacak ve kamuoyunun bu yasanın içeriği ile ilgili yoğun farkındalık yaşaması sağlanacaktır.
- Çocuk haklarının yaşama, gelişme, koruma ve çocuğun görüşünün alınması temel yaklaşımı ile çocuğun yüksek yararı ve çocuğa karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi ilkeleri çerçevesinde, aile odaklı ve çocuk merkezli bir çocuk politikası oluşturulması sağlanacaktır.
- Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin temel ilkeleri ışığında kapsamlı bir çocuk politikası geliştirilecektir.
- Çocukların en iyi bakılıp büyütüldüğü, sevgi ve şefkat ortamının ailesinin yanı olduğundan hareketle; aile yanında bakım hizmetlerine yönelik çalışmalara öncelik ve ağırlık verilecektir.
- Çocukların eğitim hakkından en etkin biçimde yararlanması için sosyal, ekonomik, kültürel sebepler belirlenerek bunlara yönelik tedbirler alınacaktır.
- İlk ve orta öğretimde başta kız çocukları olmak üzere tüm çocukların okula erişimi sağlanacak, okul terkine izin verilmeyecektir.
- Çocuklara yönelik koruyucu ve önleyici hizmetler geliştirilerek; çocuklara yönelik sorunlar zamanında tespit edilerek çözüm odaklı modeller oluşturulacaktır.
- Çocukların karşılaşabileceği ihmal ve istismar riskleri önceden, eğitim politikalarımızın ön gördüğü rehberlik destek programları ve takviye kadroları ile, tespit edilerek talep ya da müracaata gerek kalmadan yerinde, zamanında müdahalelerde bulunularak sorunlar kaynağında çözülecektir.
- Suça sürüklenen ve suç mağduru çocuklara yönelik, yaşına, cinsiyetine, mağduriyet veya suça sürüklenme türüne göre bireyselleştirilmiş rehabilitasyon programları oluşturulacak ve hizmet veren kuruluşlar ihtisaslaştırılacaktır. Terör, cinayet vb. ağır suçlar dışındaki daha hafif suçlarda rehabilitasyon süreci biten çocuklar için sicil affı getirilecektir.
- Devlet korumasından ayrılan gençlere kişisel gelişimleri, iş arama becerilerinin geliştirilmesi ve ihtiyaç duydukları diğer konularda rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilerek topluma uyumlu, kendi kendilerine yeterli bireyler olmaları için çalışmalar yapılacaktır.
- Türk Hukuk Sistemi'nde yer alan çocuk tanımı içerisindeki çelişkiler giderilecek, ülkemizin mevcut durumu göz önünde tutularak istismarı engelleyici yeni bir tanımlama yapılacaktır.
- Çocuk koruma ve adalet sistemleri koordineli olarak, önleyici mekanizma ve uygulamalara sahip, risk takibi ve erken uyarı sistemini içeren bir yapıya kavuşturulacak, altyapı ve personel ihtiyaçları giderilecek, bu alandaki hizmetlerin kalitesi artırılacak, korunmaya muhtaç çocuklara yönelik hizmetler çocukların sosyal ve kişisel gelişimlerini destekleyecek bir yapıda sunulacaktır.

- Başta korunmaya ihtiyacı bulunanlar olmak üzere tüm çocuklarımızın evrensel değerlere saygılı, insan ve toplum sevgisiyle dolu, mutlu ve huzurlu, kendisine her bakımdan güvenen, mesleki ve teknik açıdan donanımlı, milli kültürümüzü ve ahlaki değerlerimizi özümsemiş şekilde yetiştirilmelerini, korunmalarını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmalarını sağlayacağız.
- Çocuklarımızın ve gençlerimizin sportif, kültürel ve sanatsal başarılarını artırmalarını destekleyici projeler ve uygulamalar geliştirilecektir.
- Çocuklarımıza yönelik şiddeti ve her türlü istismarı engellemek için toplumsal duyarlılığı artırıcı çalışmalara öncelik verilecek, bu suçu işleyenlere ağır cezai yaptırımlar uygulanacaktır.
- Suça karışmış veya kendilerine karşı suç işlenmiş çocukların topluma kazandırılması için, yeni ve çağdaş uygulamalardan yararlanılarak iyi işleyen sosyal hizmet modelleri oluşturulacaktır.
- Sokakta yaşayan/çalıştırılan çocuklar sokaktan çekilecek, rehabilite edilecek ve topluma yeniden kazandırılacaktır.
- Çocuk ticareti, organ ve çocuk kaçakçılığı, işçiliği önlenecek, bu maksatla her türlü kontrol ve denetim faaliyetleri aktif olarak hayata geçirilecektir.
- Çocuklarımızı ve gençlerimizi tehdit eden uyuşturucu madde ticareti ile mücadele etkinleştirilecek, onları diğer kötü alışkanlıklardan uzak tutacak etkili eğitim programları ve kamu kampanyaları geliştirilecektir.
- Çocuk şubesi ve çocuk mahkemeleri yeniden yapılandırılacaktır.
- Hukuk ve ceza sistemi çocukların, ebeveynlerinin suçları yüzünden zarar görmeyeceği şekilde yeniden düzenlenecektir.
- Yurt dışında büyüyen çocukların vatan, millet, bayrak, dil ve din gibi temel duygulardan mahrum büyümemesi için özel çalışmalar yapılacaktır.
- Medya ve çocuk ilişkisinde yaşanan sıkıntılar tespit edilecektir. Bu amaçla çocuğun ticari markalar, tv dizi ve programları, sosyal medyada yeni oluşan tüketim kültürü etkisinde suistimal edilmesinin önüne geçilmesi için sektörel sendikalar ile birlikte düzenlemeler yapılacaktır.
- Çocuğun estetik gelişimine yönelik tıbbi ve bilimsel kriterleri; eğitim, tekstil, oyuncak gibi çocuğun doğrudan temas ettiği mecralarda hakim kılacak düzenlemeler yapılacaktlr.
- Boşanma sürecindeki çocuklu ailelerin, boşanma sonrasında çocukların psikolojik ve sosyal sağlıklarını korumalarına yönelik bilinçlenmelerini sağlayacak eğitim programları planlanacaktır. Boşanma sözleşmesi uygulaması getirilerek çocuğun boşanma sürecinden olumsuz etkilenmesinin önüne geçilecektir.
- Yabancı eşlerle yapılan evliliklerden doğan çocukların kültür karmaşası yaşamamaları için bu durumun bir kültürel zenginlik olduğu bilincinin yerleşmesine yönelik çalışmalar planlanacaktlr.
- Çocuk yaşta evliliklere asla göz yumulmayacaktır.

Emekli ve Yaşlı Büyüklerimiz

Büyüklerimizin toplumsal yaşamın tüm alanlarına aktif olarak katılımlarını sağlamak ve ayrımcılığa uğramadan insan haklarından yararlandırılmaları ve toplumsal hayata katılmaları için onlara yönelik sosyal hizmet faaliyetlerine ilişkin yöntem ve standartlar belirlenecek, mimari açıdan yaşlılara daha kolay hizmet sunumu sağlayacak yaşam ortamları oluşturulacak, bu alanda faaliyet gösteren kamu birimleri ile gönüllü kuruluşlar arasında iş birliği ve koordinasyon sağlanacaktır.
Yoksul veya kimsesiz yaşlılar için "mutlu yaşam merkezleri" kurulacak; onları mümkün olan ölçüde evinden ve sosyal çevresinden ayırmadan; beslenme, barınma, sağlık ve temizlik hizmetleri periyodik olarak yürütülecektir.

- Bakıma muhtaç yaşlı ebeveynleri ile ilgilenmek durumunda olan kişilere, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından daha kapsamlı ev bakım hizmetleri getirilecektir. Çalışma koşulları özel durumlarına göre düzenlenecektir.
- Devlet Kurumlarında uzun yıllar örnek hizmetler vermiş ve emekli olmuş kişilerin kendi sahalarında bilgi görgü ve tecrübelerini aktarmaya devam etmelerini sağlayacak gönüllü "Bilge Danışman" statüsü getirilecektir.
- Yaşlılığın kıymetli bir sosyal dönem olduğunun genç nesillere aktarılması için ilgili bakanlık ve kurumlarca özel çalışmalar planlanacaktır.

Gaziler ve Şehit Yakınları

Partimizin öncelikli hedeflerinden biri Türkiye Cumhuriyeti'nin ilelebet yaşaması için vatanına hizmeti sırasında şehit düşen veya gazi olanların ve onların ailelerinin en üst sev iyede devlet hizmetlerinden faydalanmasıdır. Görevleri sırasında bir insanın en kıymetli varlığı olan canını veren veya riske atan vatandaşlarımıza borçlu olduğumuz ve asla ödenemeyecek teşekkürü bir nebze olsun sağlamaya çalışmak parti hedeflerimizin olmazsa olmazlarındandır.
Bu hedefi sağlamak için,

- Şehit ve Gazi çocuklarının eğitim yardımlarında artışlar sağlanacaktır.
- Şehit eşlerine ve Gazilerimize Milli Emlak kurumundan şahıslarına ait mülkiyet tahsis edilecektir.
- Şehit yakınlarının ve Gazilerin istihdam olanakları artırılacak ve daha erken emeklilik koşulları düzenlenecektir.
- Birinci derece Şehit yakını olanlara ve Gazilere ÖTV muafiyeti geliştirilecektir.

Engelliler

Engellilerimizin toplumsal yaşamın her alanında yer alabilmesi ve "hak temelli" bir bakış açısı ile istihdam hakkının sağlanması için fırsat eşitliği oluşturulacak, eğitim hakkından her engelli çocuğun eşit ölçüde yararlandırılması ve hizmetlere erişimde ve sosyal hayata katılımda pozitif ayrımcılığın sağlanması temel politikamız olacaktır.
Bu amaçla,

- Engelliler öncelikli olarak, ailelerinin yanında ve bulundukları sosyal ortamda desteklenecektir.
- Bakım hizmetlerinin kalitesi artırılacak, aktif yaşamalarının sağlanması için gerekli tedbirler alınacaktır.
- Engellilerin toplumsal hayata katılımı önündeki engelleri kaldırmak üzere, kamuya açık her türlü yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile binaların ve toplu taşıma araçlarının engellilerin kullanımına uygun hale getirilmesi bir kanuni yükümlülüktür. Erişilebilirlik her alanda ve istisnasız uygulanacaktır. Bu amaçla gerekli eğitimlerin yapılmasına, izleme ve denetlemenin sağlanmasına yönelik, yeni sistemler oluşturulacak, var olan ve uygulamada olumlu sonuçlar alınan sistemler geliştirilecektir.
- Engellilere yönelik eğitim, istihdam ve bakım hizmetlerinin etkinliği ve denetimi artırılacak, bu kapsamda kaynaklar daha verimli kullanılacak ve fiziksel çevre şartları engellilere uygun hale getirilecektir.
- Engellilere ve yaşlılara yönelik hizmetler için etkin veri tabanı oluşturulacak; bu hizmetlerin izleme ve değerlendirmesi yapılacaktır.
- Engelli vatandaşlarımızın bağımsız yaşayabilmelerini ve hayatın tüm alanlarına etkin katılabilmelerini sağlayacak; diğer bireylerle eşit koşullarda fiziki çevreye, ulaşıma, bilgi ve iletişim olanaklarına, hem kırsal hem de kentsel alanlarda halka açık diğer tesislere ve hizmetlere kolayca erişimlerini temin edeceğiz.
- Engellilerimiz mümkün olduğu kadar toplumla bütünleştirilerek sosyal açıdan dışlanmaları önlenecek, hayatın her alanında aktif görev üstlenmeleri sağlanacaktır.
- Ulaşım hizmetlerinden en kolay yararlanacakları sistem kurulacak, özellikle toplu taşıma araçları artırılarak hareket serbestisi imkânı sağlanacaktır.
- Güvenli ve uygun bir iş ortamı yaratarak, iş kapasitelerini tam olarak kullanabilmelerine imkân sağlanacaktır.
- Günlük hayatını idamede zorlanan engellilere yönelik, bakım güvence sistemi oluşturulacaktır. Engellilerin ev içinde ve dışında sömürüye uğramasını, şiddete ve istismara maruz kalmasını önlemek için yasal, idari, sosyal, eğitsel her türlü tedbir alınacaktır.
- Genel olarak sosyal hayatın her alanında, özelde ise ev ve iş hayatında bağımsız bir biçimde yer almaları özendirilecektir.
- Kamuya açık binalar ve diğer tesislerde engelli alfabesi ve anlaşılması kolay nitelik taşıyan işaretlemeler yapılacaktır.
- Engellilerin internet dâhil yeni bilgi ve iletişim teknolojilerine ve sistemlerine erişimi desteklenecektir.
- Engelliler toplu konut programlarından öncelikli olarak yararlandırılacaktır. Engellilerin emeklilik fırsatları ve programlarına eşit erişimi sağlanacaktır.
- Engellilerin hayata katılmalarını güçleştiren aile içi psikolojik eşiklerin aşılmasını sağlamak için aileye yönelik eğitim programları düzenlenecektir. Bu alanda hizmet verecek uzmanlar yetiştirilecektir.

- Zihinsel engelli bireylerin rehabilitasyonunda hizmet veren özel rehabilitasyon merkezlerinin sayıları, hizmet kalitesi uluslararası kriterlere göre yükseltilecektir.
- Toplumda engelli bireylere yönelik genellikle merhamet eksenli ve aşırı koruyucu yaklaşımların, engelli bireylerde oluşturduğu olumsuz psikolojik baskıyı ortadan kaldırmak için; toplum-engelli birey iletişimini doğru bir empatik düzleme oturtacak çalışmalar yapılacaktır.

DİN HİZMETLERİ

Milletimizin, birlik, beraberlik, kardeşlik, barış ve esenliğinin önemli bir unsuru olan İslam'ın, asıl fonksiyonunu ifa edebilmesi için Diyanet İşleri Başkanlığı'nın her türlü siyasi ve ideolojik akımlardan arındırılarak siyaset üstü saygın bir kurum olarak konumlandırılması olmazsa olmazımızdır. Bunun için Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bütün mevzuatı yeniden gözden geçirilecek ve gerekli tedbirler alınacaktır.
Çocuklarımızın eğitiminde İslam'ın güzel ahlak anlayışı ile sevgi, şefkat ve merhamet tarafının öne çıkarılması, dini konulardaki yayınların gerçek İslam'a uygun ve şiddet/terörden uzak olması, dini alanda toplumdaki farklı meşrep ve anlayışlara ayrımcılık yapılmaması esastır.
Diyanet İşleri Başkanlığı, İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek üzere kurulmuş ilk Cumhuriyet kurumlarındandır.
Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti sınırları içerisinde yaşayan
azınlıklar dışında, hangi meşrep ve mezhepten olursa olsun, her hangi bir ayrım yapmaksızın bütün Müslümanlara hizmet etmek durumundadır.
"Sosyal Devlet" olgusu çerçevesinde Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ders kitaplarında Alevilik ile ilgili verilen bilgiler ve cemevi konusu dahil Alevilerin bütün sorunlarıyla ilgilenecek ve dini ihtiyaçlarını karşılayacaktır.
Alevi kültürünün inanış ve uygulamalarını, sözlü ve yazılı kaynakları esas alarak çalışacak bağımsız b i r "Araştırma Merkezi "kurulacaktır. Ülkemizde ve ülke sınırları dışında bulunan Alevi kültür mirasının envanteri çıkarılacak, tahrip olan eserlerin restorasyonu yapılacaktır.
Alevi inanç önderlerine yönelik hizmet içi eğitimler düzenlenecektir.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

- Partimiz, sivil toplum kuruluşlarını toplumsal sorunların çözümüne katkı sağlayan, işleyen demokrasinin ve güçlü devletin vazgeçilmez unsuru olarak görmektedir. Bu kapsamda vatandaşlarımızın aktif hale gelmesi için cesaretlendirici tedbirler alınacaktır.
- Sivil toplum kuruluşlarının karar alma süreçlerine verimli katılım sağlamaları amacıyla güçlendirilmeleri yönünde destekler sunulacaktır. Çalışmalarını özgür ve güvenli bir ortamda yapmaları sağlanacaktır.
- Çok geniş kapsamlı olan "kamu yararı" tanımı netleştirilecektir. Bu kapsama girecek STK'lar için karar mercii olan bir birim oluşturulacaktır.

Vakıflar

- Ülkemizdeki mevcut ve yeni kurulacak vakıfların, kuruluş amaçlarına uygun faaliyet göstermeleri sağlanacaktır. Bu doğrultuda vakıflar, gelirleri yönünden her türlü vergiden muaf tutularak desteklenecektir.
- Yeni vakıfların kuruluşu teşvik edilerek, bürokratik engeller asgari düzeye indirilecek ve kuruluş işlemleri kolaylaştırılacaktlr. Aynı zamanda etkin bir denetim mekanizması da işletilecektir.
- Vakıf kültürü ve vakıf eserleri hakkında tarihi bilincin artırılmasını sağlayan projelere ve eğitim faaliyetlerine önem verilecektir.
- Partimiz, restorasyon adı altında tarihi eserlerin zarar görmesinin önüne geçecektir. Bu amaçla gerekli tüm yasal düzenlemeler yapılacak ve Vakıf Bölge Müdürlükleri'nin bulunduğu illerde bir Asliye Mahkemesi, "Vakıf İhtisas Mahkemesi" olarak görevlendirilecektir.

Dernekler

Sivil toplum kuruluşu denilince ilk akla gelenlerden birisi de derneklerdir. Hangi amaçla kurulmuş olursa olsun derneklerin özünde bir davaya olan inanç ve bir şeyleri gerçekleştirebilme arzusu yatmaktadır. Derneklerin siyasetten bağımsız olarak toplumun tüm problemlerini tarafsız bir duruşla rahatlıkla görebilen ve yeri geldiğinde çözümler üretebilen kuruluşlar olduğuna inanmaktayız.

- Derneklerin ve faaliyetlerinin Avrupa standartlarına ulaşabilmeleri için Dernekler Yasası ile ilgili gerekli değişiklikler yapılacak, yasa mevzuatlarla desteklenecektir.
- Dernek faaliyetlerinin önündeki yasal engeller yeniden gözden geçirilecektir.
- Derneklerin kuruluş amacı olan dayanışma ve yardımlaşma çizgisinden çıkmaması için gerekli denetimler ve kontroller sıklıkla yapılacaktır.
- Derneklerin topluma daha faydalı olabilmeleri için sosyal sorumluluk projelerinde yer almaları istikametinde teşvik edilmeleri sağlanacaktır.
- Derneklerin inanç, etnik köken, siyasi düşünce, cinsiyet ve sosyal konum farklılıklarının gözetilmediği faaliyetler içerisinde olmaları sağlanacaktlır.
- Derneklerin hizmet ettiği birey ya da kesimin yasal hakları da devlet tarafından gözetilecektir.
- Derneklerin amacını, önemini ve faydalarını gençlere anlatabilmek için çalışmalar yapılacaktır.
- Toplumdan ve kültüründen uzaklaşan çocuk ve gençlerin sosyal hayata katılımlarını çoğaltmak ve kötü alışkanlıklar edinmelerinin önüne geçilmesi amacıyla dernekler ile ortak hareket edilecek ve her türlü destek sağlanacaktır.
- Hemşehri dernekleri diye adlandırılan ve belli bir bölge insanından oluşan derneklere kendi bölgelerindeki kültürel ve doğal zenginliklerin korunması, tanıtılması ve istihdamın artırılması hususlarında her türlü destek verilecektir.

DOĞAL HAYAT VE ŞEHİRCİLİK

Doğal Hayat

Çevre

- Sağlıklı ve dengeli yaşam hakkı, çevre politikamızın temelini oluşturmaktadır. Kalkınma politikaları ile çevre politika ve uygulamaları arasında uyum sağlanarak tüm canlıların geleceğini yakından ilgilendiren doğal dengenin korunması esas alınacaktır.
- Ekolojik dengenin bozulmasından kaynaklanan iklim değişimi kapsamında zarar görmemek için her türlü tedbir alınacaktır.
- Biyolojik çeşitliliği azaltan faaliyetlerle mücadele edilecektir.
- Temiz ve sağlıklı çevrede yaşama hakkı, insan hakkı olarak değerlendirilecektir. Yerel ve küresel kirlenmeye yol açan kimyasalların kullanımına kesin sınırlamalar ve yaptırımlar getirilecek, etkin ve sürekli bir denetim sistemi oluşturulacaktır.
- Uluslararası çevre politikaları ile uyumluluk arz edecek anlaşma ve sözleşmelerden doğan haklarımız korunacak ve sorumluluklar yerine getirilecektir.
- Sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının bütün canlıların da hakkı olduğu anlayışı ile sürdürülebilir çevre, kalkınma ve refah birlikte değerlendirilecektir. Çevreyi kirleten bütün unsurlara karşı en ağır ve caydırıcı yaptırımlar uygulanacaktır.
- Çevreyi koruma ve kullanma konusunda kamu kurumları, özel sektör, yerel yönetimler, üniversiteler, meslek odaları, sendikalar, vakıf ve dernekler ile gerekli koordinasyon sağlanacaktır.
- HES projelerinin çevreye olan etkileri bütüncül olarak değerlendirilecektir.
- İçinde yaşanılan çevrenin değeri, ana okulundan itibaren geniş kapsamlı ve uygulanabilir olarak müfredat programlarına yerleştirilecek; doğayla bütünleşme anlayışı yaşamın bir parçası haline getirilecektir.

Hayvan Hakları

Hayvan hakları ihlallerini toplum meselesi olarak görüyoruz. Hayvanların da insanlar kadar yaşama hakkına sahip oldukları gerçeğinden hareketle, hayvan haklarının güvence altına alınması, avlanma ya da eğlence amacıyla hayvanlara eziyet veren yarış, gösteri ve diğer ticari faaliyetlerin yasaklanması, düzenlenmesi ve bu konuların yasal bir çerçeveye oturtulması sağlanacaktır

- Yabani hayvanların kendi doğal ortamlarında rahatsız edilmeden yaşamaları temin edilecektir. Nesli tükenen hayvanlar ile ilgili bilimsel çalışmalar yapılarak gerekli her türlü tedbir alınacaktır.
- Hayvan haklarının toplumsal bir talep haline getirilebilmesi için bilinçlendirme çalışmaları ile yasal düzenlemeler yapılacaktır.
- Hayvan yetiştiricileri, hayvanları uygun ortamda yetiştirmeleri konusunda bilgilendirilecek ve bilinçlendirileceklerdir.

- Evcil hayvan ve hayvan bakım ürünleri mağazaları, üretim çiftlikleri, barınaklar, hayvanat bahçeleri vb. yerlerde bulunan hayvanların sağlığı ve haklarının ihlalleri ile ilgili denetimler artırılarak gerekli iyileştirme ve düzenlemeler yapılacaktır.
- Hayvan haklarının ihlaline yönelik suçlar yeniden belirlenerek suçlular, düzenlenecek cezai yükümlülüklere çarptırılacaklardır.
- Partimiz, UNESCO tarafından yayınlanan Hayvan Hakları Bildirgesi'ndeki metni aynen benimsemektedir.

Kentleşme

Kentleşme politikalarımız; tabiat kuralları çerçevesinde modern kentleşme ilkelerine uygun, doğal afetlerden en az etkilenecek tarzda tarihi ve kültürel değerlerin korunması ilkeleri ile uyumlu, insan ihtiyaçlarını karşılayacak sosyal, ekonomik ve rekreasyonel fonksiyonlara sahip yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlamaktadır.
Bu çerçevede,

- Şehirlerdeki her türlü asayiş ve güvenlik sağlanarak vatandaşın rahat ve huzuru tesis edilecek; bu doğrultuda eğitim, iş ve diğer hususlarda bütüncül tedbirler alınacaktır.
- Mevcut kentsel dönüşüm çalışmalarının eksik ve aksak yanları tamamlanacak imarın aşırı derecede artmasını önlemek için kamu arazileri kullanıma açılacaktır.
- Kentsel yenileme yapılırken öncelikle ulaşım ve altyapı planları tamamlanacaktır.
- Ulusal malzemelerin kullanımı teşvik edilecek, malzemelerin çevre kirliliği yaratmaması için organik ve çevre uyumlu malzeme üretimi teşvik edilecektir.
- Bütün kentlerde çevreci projeler ile geri dönüşüm projelerine ağırlık verilecektir.
- TOKİ (Toplu Konut İdaresi) asli görevine getirilip planlı arsa yönetimi, konut üretimi, konut kredileri ve yapı kooperatif denetimlerini yapması sağlanacaktır.
- Yeni yaşanabilir alanlar açılacak, ucuz konut üretimi sağlanacak, dar gelirlilerin konut ihtiyacı karşılanacaktır.
- Toplu konutların projelendirilmesi aşamasında su ve enerji israfını azaltacak teknolojik ve mühendislik yaklaşım benimsenecektir.
- Sosyal donatı alanları nüfus yoğunluklarına cevap verebilecek şekilde planlanacak ve uygulanacaktır.
- Şehirlerin coğrafi, fiziki ve ekonomik yapıları dikkate alınarak Bölgesel Kalkınma Modelleri oluşturulup şehirlerin iş birliği içerisinde verimlilik esasına göre kalkınması sağlanacaktır.
- Kıyı kenar çizgisi dahilinde, milli güvenliğimizin gerektirdiği zorunlu yapı ve tesisler ile liman, rıhtım ve iskele, deniz feneri tesislerinin haricindekilere yapılaşma izni verilmeyecektir.

4. KAMU YÖNETİMİ

KAMU YÖNETİM POLİTİKASI

Kamu yönetimi politikamızın odağındaki üç esas ilke, “demokratik katılım” “vatandaşa güven” ve “toplumsal memnuniyet” tir. Temel hedefimiz, sürdürülebilir bir refah ve huzur ortamını sağlamış, “Mutlu Türk Milleti, Güçlü Türk Devleti” anlayışıyla vatandaşlarımızın hayatını kolaylaştırmayı ve yaşam kalitesini artırmayı amaç edinmiş, hukuka tam bağlı, katılımcı, üretken, adil, denetlenebilir, çağdaş, dinamik ve milletiyle barışık bir kamu yönetimi düzenini kurabilmektir.

- Kamu hizmetlerinde kalite, verimlilik ve sürati sağlamak üzere kamu personelinin izleyeceği yol ve yöntemleri, hizmetin gerçekleşme hızını, performans kriterlerini ve kurumların stratejik planlarını düzenleyen bir Kamu Hizmetleri İdari Usul Kanunu çıkarılacaktır.
- Kamu tarafından üretilen ve e-devlet vasıtası ile temin edilebilecek hiç bir belge kişilerden istenmeyecektir. E-devlet kapısı geliştirilecek, vatandaşlarımızın ve kurumların kamu hizmetlerine erişimini kolaylaştırılacak ve ‘tek noktadan her hizmet’ imkânı sunulacak, sunulan hizmetlerin şeffaflığını ve hesap verilebilirliği artırılacak, devlet kurumları arasında veri paylaşımının artırılması sağlanacaktır.
- İl Hakem Kurulları oluşturularak vatandaşlarımızın kamu hizmetlerinden doğan ihtilafları süratli bir şekilde çözülecek, insan ve hizmet odaklı, kolay erişilebilir bir kamu hizmeti yapılanması sağlanacaktır.
- Devletimize olan inanç ve güveni pekiştirmek için, kamu bürokrasisinde giderek değerini yitiren ehliyet, liyakat, kariyer, tarafsızlık ve eşitlik ilkelerinin yeniden hayata geçirilmesi vazgeçilmez önceliklerimizdendir.

MERKEZİ İDARE

- Temel amacımız; rasyonel bir yaklaşımla merkezi idareyi, kalite ve verimlilik ilkeleriyle hizmet üreten, insan odaklı, doğal ve kültürel çevreye duyarlı bir yapıya dönüştürerek, merkez ile yerinden yönetim kuruluşları arasındaki yetki, görev ve sorumluluklar ile mali ilişkileri çağdaş demokratik ilkeler çerçevesinde düzenlemektir.

MAHALLİ İDARELER

- Belediye, il özel idaresi, mahalle ve köy yönetimlerinin tümünü kapsayan Mahalli İdareler Çerçeve Kanunu çıkarılarak, mahalli idarelerin temsil, katılım ve kamuoyu denetim mekanizmaları yeniden düzenlenecek, demokratik, katılımcı, adil ve eşit temsile dayalı, birlikte yönetim, siyasal sorumluluk ilkelerinin hâkim olduğu, şeffaf ve hesap verebilir çağdaş bir mahalli idare yapılanması gerçekleştirilecektir.

PERSONEL REJİMİ

- Kamu personelinin halka karşı sorumlu, siyaset kurumuna duyarlı, toplumun tüm kesimlerini temsil edebilme niteliğine haiz, uluslararası standartlarda sosyal güvencelere sahip, grev ve toplu sözleşme haklarıyla donanmış olması yanında, memuriyete alınmada ehliyet, liyakat ve eşitlik ilkelerinin titizlikle uygulandığı, adil ve güvenilir bir Kamu Personel rejiminin tesis edilmesi temel önceliklerimizdir.

5.İÇ VE DIŞ GÜVENLİK

İÇ GÜVENLİK

Güvenlik politikalarımızın temel amacı; hukuk devleti ilkelerinden taviz vermeden, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü, Türk Milletinin milli birlik ve beraberliğini, Cumhuriyetin niteliklerini, hür demokratik düzeni, insan hak ve hürriyetlerini, serbest bir iktisadi hayatı tesis ederken, ülkenin huzurunu ve toplumsal barışını hedef alan her türlü suç tehdidini daha suç işlenmeden önce, suçu ve suçluluğu yaratan nedenlere odaklanarak ortadan kaldırmak, etkili tedbirler alarak toplumda güven, barış ve huzur ortamını sağlamaktır. "Suçların Önlenmesine Dair Kanun" çıkarılarak önleyici kolluk güçlendirilecek ve özellikle aile içi şiddet, kadın cinayetleri, cinsel istismar, cinsiyet ayrımcılığı, uyuşturucu temini, çocuk istismarı ve çocuk pornosu başta olmak üzere toplum vicdanını kanatan suçlar için önleyici ve ıslah edici özel tedbirler alınacaktır.

Terörle Mücadele

- Şiddet eylemleri ile başta yaşam hakkı olmak üzere insan hak ve hürriyetlerini ortadan kaldıran, ülkemizi eylem alanı haline getiren ve sınırlarımızı tehdit eden küresel bağlantllı terör unsurları, devleti ele geçirmeye çalışan darbeci yapılanmalar ve milletimizin başına musallat olan başta PKK, FETÖ, Selefi Cihatçı Örgütler olmak üzere tüm terör örgütleriyle askeri, siyasi, ekonomik, sosyal ve psikolojik tüm araçlar kullanılarak kararlı bir mücadele yürütülecektir.
- FETÖ benzeri bir kalkışmanın bir daha yaşanmaması için her türlü tedbir alınacak ve en önemli iç düşman olan FETÖ ile gerçek ve uzun vadeli bir mücadele başlatılacaktır.
- 15 Temmuz kalkışmasının yapanları, bunlara yardım ve yataklık edenleri ortaya çıkarmak ve adaletin gerçekleşmesini sağlamak FETÖ taranndan şehit edilen 249 şehidimize ve yakınlarına namus borcumuzdur.
- Sivil demokratik düzeni tehdit eden, milli iradeye kasteden ve şiddet içeren her türlü terörist faaliyetin daha eyleme dönüşmeden istihbarî ve önleyici tedbirlerle etkisiz hale getirilmesi terörle mücadelede temel önceliğimizdir.

Yolsuzlukla Mücadele

- Partimizin yolsuzlukla mücadeledeki en temel stratejisi; rüşvet, suistimal ve yolsuzluklara zemin hazırlayan ekonomik, sosyal ve hukuki ortamın hızla ortadan kaldırılarak ahlak ve erdem odaklı yeni bir toplum düzeninin tesis edilmesi ve yolsuzluk yapanların yanına kâr kalmaması için adli ve idari her türlü yaptırımın tavizsiz uygulanmasıdır.
- Öncelikle Yolsuzlukla Mücadele Kurulu oluşturulmasına dair yasa çıkarılarak, rüşvet, irtikap, zimmet ve kamu ihalelerinde yapılanlar başta olmak üzere her türlü yolsuzlukla mücadele etkin bir şekilde yürütülecektir. Bu çerçevede Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunlarda hangi suçların yolsuzluk fiili olarak kabul edileceği yasa çıkarılarak tespit edilecek, sonrasında ise bu suçlarda zaman aşımı kaldırılarak yargılamanın ihtisas mahkemelerinde yapılması sağlanacaktır.

Doğu-Güneydoğu Sorunu

- Partimiz Doğu ve Güneydoğu meselesinin kalıcı çözümü için; Güvenlik kuvvetlerimizin hiçbir taviz vermeden terör örgütüne karşı silahlı mücadelesini devam ettirmesini, terör örgütünün askeri bakımdan mutlaka yenilerek psikolojik üstünlüğün sivil anlayışa geçmesini, toplumsal alana pozitif müdahalelerle hukuki, siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel projelerle bir yandan bölge halkıyla kucaklaşılmasını, diğer yandan terör örgütünün elindeki istismar alanlarının ortadan kaldırılmasını, temel politika olarak benimsemektedir.

Göç ve Mülteci Sorunu

- Partimiz göç ve mülteci sorununa ilişkin Uluslararası iş birliği ve ortak mücadele kapsamında başta kaynak ülkelerde güvenlikli alanların oluşumunu sağlayacak bu ülkelerden göçü ve mülteci akınını önlemeye yönelik politikalar geliştirecek, Geri kabul anlaşmalarına üçüncü ülkeleri de katarak göçe neden olan veya kolaylaştıran ülkelerin maliyete katlanmalarını sağlayacaktır. Sınır güvenliğini temin ederek askeri ve ideolojik unsurların ülkeye girişlerini engelleyerek Türk toplumunun sosyo-kültürel kompozisyonunun değişmesini önleyecek tedbirleri alacaktır.

DIŞ GÜVENLİK

Savunma ve Güvenlik

Türkiye jeopolitiği tarihin her döneminde üzerinde yaşadığımız coğrafyada kurulan devletlerin çok taraflı ve boyutlu saldırılar ile karşı karşıya olması sonucu doğurmuştur. 21. Yüzyılın başında ülkemize yönelik tehditler her zamankinden daha fazla artmıştır. Özellikle bir yandan Ortadoğu'da devletlerin yıkılması ve jeopolitiklerin parçalanması diğer yandan Türk Silahlı Kuvvetleri'nin içinden geçtiği kurumsal kriz ülkemizin karşı karşıya olduğu tehdit seviyesini beka tehdidi seviyesine tırmandırmıştır.

Bu durumun bilincinde olan partimiz Türkiye'nin bekasına yönelik tehdidin aşılması, Türk Milletinin güvenlik ve refahının güvence altına alınması için Türk savunma ve güvenlik sistemini hızla ve yeniden inşa etmek kararlılığı içindedir.

Bu amaçla binlerce yıllık Türk devlet geleneğini, zaferleri ve mazisi insanlık tarihiyle başlayan Türk ordusunun binlerce yılda oluşan bu ruhu ve kültürünü özümseyen, ebedi başkomutan Atatürk'ün milli mücadeleyle birlikte yeniden kurduğu Türk ordusunun Cumhuriyet döneminde elde ettiği kazanımların üzerine bina edecek şekilde 21. Yüzyılın askeri ihtiyaçları göz önünde tutularak yeniden teşkilatlandırılacaktır.

21. yüzyılın çok fazla tehdidin aynı anda ortaya çıkabildiği yeni savunma-güvenlik ortamında, yeni bölgesel ve küresel ittifakların kurulduğu, teknolojik gelişmelerle iletişim alanında neredeyse sınırların kalktığı, askeri sistemlerin tespit ve etki alanlarının genişlediği bir ortamda ülkelerin savunma ve güvenliklerinin sınırlarından başlayarak sınırları içindeki teşkilatlanma, örgütlenme ve konuşlanmalarla sağlanamayacağını göstermektedir.

Siber alanda, dijital ve uydu/uzay teknolojilerindeki gelişmeler elektronik harbin sınırlarını ortadan kaldırmış, yeni bir harp alanı yaratmıştır. Terörden belki de daha da büyük ve bilinmezliklerle dolu bir tehdit olarak siber tehdit ve siber savaş gerçeği bütün dünyanın önünde durmakta, mücadeleyi daha da karmaşıklaştırma ve zorlaştırmaktadır.

Ekolojik sistemdeki değişmeler, mevsim şartlarındaki dengesizlikler, çevre şartlarının bozulması artık olağanüstü doğa olaylarının olağanlaştığı bir güvenlik ortamının da dikkate alınmasını gerektirmektedir.

Dolayısıyla silahlı kuvvetler, güvenlik güçleri, afet ve acil müdahale birimlerinin ülke içinde ve dışında aynı anda birden fazla tehditle ve olayla karşılaşmasını olağan ve de zorunlu hale getirmektedir. Bu durum konvansiyonel tehdit ve olayların yanı sıra asimetrik tehditler ve olaylara müdahale ve mücadele için gerekli yetenek ve donanımda, müşterek/birleşik sivil-asker iş birliği mekanizmaları içinde hareket edebilmeyi zorunlu kılmaktadır.

Nükleer ve siber tehdide karşı tek bir ülkenin tam anlamıyla karşılık vermesi, savunma ve güvenliği sağlaması mümkün değildir.

Bu durum ikili/çoklu, bölgesel veya küresel iş birliği mekanizmalarını zorunlu kılmaktadır. Dolayısıyla artık ülkelerin savunması ve güvenliği sınırlarının çok ötesinden başlamaktadır. Bu durum ülkelerin güçlerini değişik mekanizmalar ve ittifaklar altında birleştirmesini gerektirmektedir.

İki kutuplu dünya düzeninin sona ermesinden sonra terör hem asimetrik bir tehdit olarak ortaya çıkmış hem de ülkelerin diğer ülkelere karşı kullandığı bir dış politika aracı haline gelmiştir. Terör, savaş ve barış arasındaki çizgiyi adeta ortadan kaldırmıştır. Bu kapsamda değişik yöntemlerle ve gerekçelerle terör örgütleri perde arkasından desteklenerek başka ülkelere karşı kullanılmaktadır.

Terör dünya barışını tehdit etmektedir, terörle mücadele konusunda tüm ülkelerle ortak hareket edilmesi, özellikle dost ve müttefik ülkelerin bu konudaki tutum ve davranışlarının yeniden sorgulanması gerekmektedir. İşte böyle bir ortamda Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceğini güvence altına alacak, bekasını ve güvenliğini garanti edecek bir savunma-güvenlik mimarisi oluşturmak hayati önem kazanmıştır.
Bu esaslar dikkate alınarak partimizin savunma ve güvenlik politikası bağlamında yapılacaklar aşağıdaki gibi şekillenecektir.

Türk Silahlı Kuvvetleri

Türk Silahlı Kuvvetleri hükümetin değil Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ordusudur. Türk ordusunun milli ordu kimliğinden uzaklaşıp silahlı bir parti ordusuna dönüştürülmesine izin verilmeyecektir. Türk Ordusu'nun Türk Milleti'nin ve Atatürk'ün ordusu olmaktan çıkarılmasına müsaade edilmeyecektir. TSK, günlük siyasetin dışında tutulacaktır. TSK içinde herhangi bir grubun hangi neden ile olur ise olsun örgütlenmesine izin verilmeyecektir.

Türk Ordusunun yapılanmasının ana hatları aşağıdaki şekilde olacaktır.

- Yeniden tesis edilecek laik, demokratik, sosyal, hukuk devleti ve parlamenter rejimle birlikte Genelkurmay Başkanlığı Millî Savunma Bakanlığına, Kuvvet Komutanlıkları da Genelkurmay Başkanlığına bağlanacaktır. Başkomutanlık TBMM'nin uhdesinde olacaktır. Barış döneminde Başkomutanlık Cumhurbaşkanı tarafından temsil edilecektir. Savaş döneminde Başkomutanlık görevi fiilen Genelkurmay Başkanına devredilebilecektir.
- Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarının başkomutanlığı uhdesinde bulunduran gazi meclis TBMM'ye bizzat bilgi vermesi, milli savunma komisyon çalışmalarında etkin ve sorumlu bir şekilde katılmasına ilişkin kesin düzenlemeler yapılacaktır.
- Değişen tehdit ortamı ve artan asimetrik tehditler orduların içinde bulunduğumuz dönemden itibaren savaş organizasyon ve metotlarını da keskin değişikliklere yönlendirmiştir. Bu gelişmeler göz önünde tutularak TSK'nın Genelkurmay-Kuvvet-Ordu-Kolordu düzeni hızla yeniden yapılandırılacaktır.
- Türk ordusu kendi ihtiyaçlarının karşılanması bağlamında kendi kendine yeterli bir konuma getirilecektir. Bu bağlamda Türk ordusunun bünyesinden ayrılan askeri hastaneler ve askeri fabrikalar/tersaneler yeniden Türk Ordusunun bünyesine alınacaktır. GATA merkezli olarak askeri sağlık sistemi yeniden kurulacaktır. Ayrıca, askeri yargı tekrar tesis edilirken, Yargıtay ve Danıştay içinde askeri alanda uzman daireler oluşturulacaktır.
- Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde bulunan istihbarat ve istihbarata karşı koyma birimleri yeni yasal düzenlemelerle görev ve yetkileri FETÖ ve benzeri terör örgütleriyle organize suç örgütlerinin askeri personele karşı faaliyetlerinin tespit ve önlenmesine yönelik olarak yeni bir askeri iç istihbarat teşkilatı kurulacaktır.
- Son dönemde orduyu siyasetin içine sokabilecek şekilde dizayn edilen Yüksek Askerî Şûra (YAŞ), orduyu siyasetin dışında tutmak prensibinden hareketle yeniden şekillendirilecektir. Demokratik bir ülkede olması gereken siyasi iradenin yetki ve sorumlulukları esas alınarak, Komutanların beraber çalışacakları, gelecekte Ordu'yu yönetecek makamlara gelecek kişilerin belirlenmesinde gereken oranda söz sahibi olmaları sağlanacaktır. Şuranın terfi ile ilgili aldığı kararların şeffaf ve hesap verilebilir olması sağlanacaktır. TBMM'nin YAŞ'ta temsili sağlanacak, bu kapsamda TBMM Başkanı ve Milli Savunma komisyonu Başkanı YAŞ üyesi olacaktır.

- Kapatılan astsubay sınıf okulları, askeri liseler ve Harp Akademileri yeniden yapılandırılarak açılacaktır.
- Son yıllardaki düzenlemelerle askeri kuvvet olma konumundan çıkarılıp silahlı güvenlik gücü haline dönüştürülmek istenen Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı yeniden Genelkurmay Başkanlığı teşkilat yapısı altına alınacaktır. Ancak Jandarma ve Sahil Güvenlik mülki görevleri kapsamında İçişleri Bakanlığına bağlı çalışması sağlanacaktır.

Savunma Politikası ve İttifaklar

Türkiye, İkinci Dünya savaşından sonra kurulan dünya düzeni içinde Batı kurumları içinde yer almıştır. Ülkemizin savunma politikası da Batı güvenlik sistemine entegre olmuştur. Savunma politikasında en üst şemsiye olarak NATO bulunmaktadır. Türkiye'nin NATO şemsiyesinde olması milli politikalar ve stratejiler uygulamasına engel değildir. NATO bir siyasi yapılanma olup aynı zamanda üyelerinin savunma ihtiyaçlarını da karşılamaktadır. Türkiye'nin bu ittifaka üyeliğinin diğer ittifak ve mekanizmalardaki ülkelerle kendi milli çıkarları ve ulusal güvenliğinin gereği yapılan iş birlikleri içinde yürütülecektir.

MGK ve MGK Genel Sekreterliği

Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'ne günün ihtiyaçlarına uygun olarak sivil toplum örgütleri, düşünce kuruluşları ve üniversitelerin de katkı ve katılımları sağlanacaktır. Böylece MGK'nın bir milli güvenlik danışma kurulu hüviyetine kavuşması da sağlanmış olacaktır.
Milli güvenlik siyasetinin belirlenmesinde kamu güvenlik bürokrasinin farkındalığının artırılması gerekmektedir. Milli Güvenlik Akademisi tekrar faaliyete geçirilerek kamu güvenlik bürokrasisi ve gerektiğinde özel sektör temsilcileri ile STK temsilcilerinin ulusal güvenlik ve milli çıkarlar konusunda bilgilendirilmesi sağlanacaktır.

Savunma Sanayi

Milli ordunun en önemli gerek şartı milli savunma sanayidir. Günün şartlarına uygun olarak teçhiz edilmedikçe milli ordunun milli menfaatler doğrultusunda bağımsız hareket etmesi mümkün değildir. Ordunun tüm gereksinimlerinin milli imkânlarla karşılanması için savunma sanayi teşvik edilecek ve her türlü destek verilecektir. Öncelikle komuta kontrol ve atış sistemleri gibi yazılım ağırlıklı teknolojiler başta olmak üzere kritik teknolojilerin ülke içinde tasarlanıp üretilmesi teşvik edilecektir.
Endüstri 4.0 temel alınarak oluşturulacak savunma sanayi politikası, Türk ordusunun en kısa sürede bölgesel gücünü hissettirecek konuma gelmesi sağlanacaktır. Uzun vadede savunma sanayinin kendi ihtiyaçlarını karşılayan değil uluslararası rekabet ortamında varlığını sürdürebilen ve ekonomimize de katkı sağlayacak şekilde sürekliliği esas alacak şekilde yapılandırılacaktır. Askeri fabrikalar ve tersanelerin tecrübelerinin özel sektörler bütünleştirilmesi için gerekli tedbirler alınacaktır.

İSTİHBARAT

İstihbarat, bilinenin aksine çok gizli bilgiler elde etmekten ibaret değildir. Bilgileri analiz etmek, geleceği görmek bazen de hissetmektir. Modern devlet düzeninde çağdaş teknoloji ve sistemlerle donatılmış, gerekli her türlü eğitimden geçirilmiş, öngörüsü yüksek, vatansever insanlardan oluşturulan istihbarat biriminin yerini başka bir şey ile doldurmak mümkün değildir. Tüm dünya ülkeleri etki sahaları içerisindeki diğer devletler hakkında istihbarat faaliyetlerinde bulunurlar. Dünyanın, en kritik bölgesinde yer alan bölgemizin ve ülkemizin içerisinde bulunduğu durum, istihbarat birimlerimizin ivedilikle yeniden yapılandırılıp güçlendirilmesini mecbur kılmaktadır. Yasaların öngördüğü çerçevede yurt içinde ve yurt dışındaki istihbarat faaliyetlerimizin etkinliği ile hızının artırılmasını ivedilikle sağlayacağız.

- 15 Temmuz hain darbe kalkışması başta olmak üzere demokrasimizi kesintiye uğratan darbelere ve eylemlere maruz kalmamızın temelinde toplam istihbarat zaafı yatmaktadır.
- Türkiye Cumhuriyeti Devleti kendisine yönelen tehditlere karşı kendi istihbaratını oluşturarak dışarıdan istihbarat ithal eden bir ülke konumundan kurtarılacaktır.
- Dış istihbarat ve iç istihbarat için ayrı teşkilatlanmalar oluşturulacaktır.
- Millî İstihbarat Teşkilatı öncelikle dış istihbarattan sorumlu olacak şekilde yeniden teşkilatlandırılacak ve Başbakanlığa bağlı olarak çalışacaktır.
- İç ve dış istihbaratln koordinasyonu Başbakanlık bünyesinde oluşturulan merkez vasıtasıyla sağlanacaktır.
- Kurumların istihbarat sorumlulukları ve istihbarat sahaları ayrıntılı ve detaylı olarak belirlenecektir.
- İstihbarat alanında görevlendirilecek personelin seçiminde göreve özel kriterler belirlenecek ve seçim bu kriterlere göre yapılacak, seçilen personel profesyonel ve özel bir eğitime tabi tutularak liyakate dayalı terfi sistemi oluşturulacaktır. İstihbarat birimlerinde çalışacak personelin meslek hayatının başından sonuna kadar aynı branşta hizmet etmesi sağlanmalıdır. İstihbarat branşındaki personel sürekli eğitimle görev verildiği konuda uzmanlaştırılmalıdır.
- Mesleki gereklilikler ve kazanımlar açısından istihbarat birimlerinde çalışanların güncel ve aktif eğitim almaları sağlanacaktır. İstihbarat elde etmek amacıyla kullanılacak olan araç, gereç ve sistemler için milli istihbarat sanayinin oluşması sağlanacaktır. Bu tür harcamaların Millî İstihbarat Koordinasyon Kurulu (MİKK) tarafından koordine edilmesi sağlanarak kaynak israfı önlenecek şekilde tedariki ve kullanımı temin edilecektir. Milli İstihbarat Teşkilatı'nın ülke içi ve yurt dışı yapılanması çağın ve geleceğin ihtiyaçları göz önünde tutularak yeniden yapılandırılacaktır.
- Milli İstihbarat Teşkilatı'na devredilen Genelkurmay Başkanlığı Elektronik Sistemler Komutanlığı (GES Komutanlığı) güçlendirilerek yeniden Genelkurmay Başkanlığı'na bağlanacaktır.
- Ulusal bilgi sistemleri ve ağ altyapısının güvenliğine yönelik yasal, teknik ve idari altyapı oluşturulacaktır. Siber tehditlere, saldırı veya savaşlara her an hazırlıklı olunması sağlanacaktlr.
- Askeri alandaki istihbarat ihtiyacının sağlanması yine askeri personel marifetiyle yapılacaktır. Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın istihbarat Başkanlıkları ülke içerisindeki terör ve asayiş olaylarının yoğunluğu ve istihbarat ihtiyaçları göz önünde tutularak yeniden teşkilatlandırılacak, her üç kurumun faaliyet alanları bu kapsamda gözden geçirilerek istihbarat sahaları net bir şekilde belirlenecektir. Bu üç kurumun elde ettiği istihbarat, Milli İstihbarat Teşkilatl (MİT) bünyesindeki MİKK bünyesinde toplanacak ve toplanan istihbarat ilgili kurumlarca hızlı, özel ve güvenli bir şekilde paylaşılacaktır.

- Büyük veri ve yapay zeka istihbaratı olarak bilinen geleceğin istihbarat sistemi ve ağının, ülke güvenliği ve hassasiyetleri göz önünde tutularak en kısa sürede kurulması sağlanacaktır.
- İstihbarat elde eden kurumların görev, yetki ve sorumluluklarını sürekli denetleyen ve istihbaratın kötüye kullanımını engellemeye yönelik yeterli ve objektif bir denetleme birimi tesis edilecektir. Bu denetleme birimi suistimal oluşmamasının ve vatandaşın kişisel mahremiyet, özel hayatın gizliliği ile insan hakları hassasiyetlerinin göz önünde bulundurulması haklarının teminatı olacaktır.
- İstihbarat kurumları içerisinde çeşitli grup ve cemaatlerin yapılanmasına kesinlikle müsaade edilmeyecektir.

6.KURUMLAR

EKONOMİ

Türkiye'nin 21. yüzyılda hak ettiği konuma ulaşabilmesi için inşa edeceğimiz ekonomik düzen, aynı zamanda gelişmiş bir demokrasinin de ön şartıdır. Ekonomi programımızın ana felsefesi öncelikle istikrarlı ve kapsayıcı aynı zamanda hızlı büyümek zorunda olan Türkiye'nin, erişilen refahı toplumun her kesimine adil bir şekilde dağıtabilmesi gerekliliğine dayanmaktadır.

Serbest piyasa sisteminin her durumda kısıtlı kaynakları en etkin bir biçimde dağıtamadığı ve toplumsal ahengi bozacak boyutlarda gelir ve servet eşitsizliğine yol açtığı gerçeklerini göz ardı etmeden, özel mülkiyet, serbest girişim, serbest sözleşme ve çalışan haklarının evrensel hukuk kuralları ile güvence altına alındığı bir ekonomik yapıyı desteklemekteyiz.

Ekonomik sistemin akılcı, etkin ve adil bir kurallar bütünü içinde işleyebilmesi için gereken yasal düzenlemelerin, ülke çıkarlarını her türlü kişisel çıkarın üzerinde tutan, siyaset kurumu ile organik bağları olmayan ve temelde liyakat'a dayalı bir devlet bürokrasisi tarafından yürütülmesinin gerekli olduğuna inanmaktayız. Devletin rant yaratabilme kapasitesi bir yandan kısıtlı kaynakların verimsiz ve spekülatif alanlara kaymasına, diğer yandan siyaset ve bürokrasiden başlamak üzere toplumun geneline yayılma riski içeren çok derin bir ahlaki çöküşe yol açmaktadır. Bu bağlamda ekonomi bürokrasisinin, siyaset kurumu ile olan ilişkisinin en üst düzeyde ahlaki değerler çerçevesinde, insan odaklı, bireylerin haklarını koruyan ve kamu yararını gözeten bir temele oturtulmasını sağlayacağız.

Türkiye'nin son 10 yılda içine düştüğü orta gelir tuzağından kurtulması için hızla bilgi çağını yakalayıp gereken sanayi dönüşümünü tamamlayacak, çok iyi tasarlanmış bir ekonomik ve sosyal kalkınma atılımını başlatacağız. Bu hedefe varmak için, bu güne kadar yapıldığı şekilde ucu açık bir dizi temenniler manzumesi yerine, ölçülebilir performans kriterleri ile desteklenen gerçekçi ve yalın bir ekonomi politikası ortaya koyacağız.

Kamu ekonomi bürokrasisinde stratejik planlamanın önemini artıracağız. Performans ölçüm, değerlendirme sonuçlarına bağlı politikalar üretme ve uygulama önündeki tüm engelleri kaldıracak bu yolla şeffaflığı ve hesap verilebilirliği destekleyeceğiz.

Ekonomi politikalarımızın nihai hedefi dengeli, sürdürülebilir, kapsayıcı, dışa bağımlılığı azaltacak bir büyüme ve paylaşım modelini yaşama geçirmektir. Fırsat eşitliğinin ve kişisel gelişimin önünü açan bir sistemin, vatandaşlarına onurlu bir yaşam sağlayacak çalışma koşullarını da yaratabileceğine inanıyoruz. Erişilen refahı toplumun tüm katmanlarına adilce yayabilen bir ekonomik düzen, güçlü ve huzurlu bir ülkenin temel yapı taşlarından bir tanesidir.

Ekonomi politikalarımızda yeni küresel ve bölgesel, ekonomik ve finansal çerçevenin önemli bir etkisi olacağına inanıyoruz. Bu nedenle küresel ekonomi politiğin parametrelerini doğru okuyan, buna uygun politika geliştirilmesini önceleyen ve nihai olarak Türk ekonomisinin küresel ve bölgesel düzenin güçlü ve saygın bir aktörü olabilmesini sağlayan bir modeli temel alacağız.

Güçlü, huzurlu ve kalkınan bir Türkiye için partimiz aşağıdaki ana ilkeleri benimser:

Temel İlkeler

- Ekonomik gelişme kapsayıcı, dengeli ve sürdürülebilir olmalıdır.
- Yüksek büyümenin bedeli yüksek enflasyon, yüksek dış açıklar ve yüksek kamu açıkları olmamalıdır. Enflasyonun kalıcı olarak düşmesi ve fiyat istikrarının sağlanması için dış açığın kapatılması (kur istikrarı), kamu harcamalarının enflasyonist olmayan bir yapıda olması, ve en önemlisi toplam üretimin ve verimliliğin artması gerektiğine inanmaktayız. Bu hedefe ulaşmak için yüksek verimlilik içeren özel ve kamu yatırımları ile desteklenen, dengeli ve sürdürülebilir bir kalkınma modeli ortaya koyacağız.
- Maliye politikalarımız enflasyonun kalıcı olarak düşük tek haneli seviyelere indirilmesine destek olacaktır. Diğer yandan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın operasyonel ve araçsal bağımsızlığı çerçevesinde kalıcı düşük enflasyon ve fiyat istikrarını hedefleyen para politikaları izlemesi desteklenecektir.
- Piyasa ekonomisinin etkinliğinin artırılabilmesi ve özel sektör öncülüğünde bir büyümenin sağlanabilmesi amacıyla tüm tedbirleri alacak, bu çerçevede öncelikle Rekabet Kurumu'nun etkin çalışması sağlanarak, bazı sektörlerde gözlemlenen eksik rekabetin yol açtığı yüksek fiyatlandırma ve verimsizliğin önüne geçilecektir.
- Yaratılan refah toplumsal tabana yayılmalı ve hiçbir birey ekonomik ve sosyal olarak geri kalmış olma hissine kapılmadan, insanlık onuruna yaraşır bir yaşam sürecek geçim kaynaklarına ve girişim fırsatlarına özgürce erişebilmelidir.
- Ekonomik büyüme istikrarlı, yüksek verimlilikli, yüksek ücretli ve kaliteli iş yaratabilme kapasitesine sahip olmalıdır.
- Kadınların iş gücüne katılımının artırılması için başta eğitim yardımı olmak üzere, çocuk ve yaşlıların bakımı için ayrılan sosyal yardım kaynakları hızla ve büyük oranda artırılacaktır.

- Günümüzde hem reel sektörün hem de bireylerin güçlerinin ötesinde aşırı borçluluğa sahip olması ekonomik, sosyal ve finansal istikrarı tehdit eder hale gelmiştir. Bu bağlamda şirketlerin öz kaynaklarının, hane halklarının ise harcanabilir gelirlerinin üzerinde aşırı borçlanmaması için gereken tedbirler alınırken, finansal sistemin sağlıklı bir biçimde faaliyetlerine devam edebilmesi için makro-ihtiyati önlemlere önem verilecektir.
- Özel mülkiyet ve sözleşmeler evrensel hukuk ilkeleri çerçevesinde tam güvence altına alınacaktır. Ulusal ve uluslararası yatırımcılar hiçbir şekilde evrensel hukuk standartları dışında bir muamele ile karşılaşmayacaklardır.
- Özel sektör ve genel anlamda girişimcilerin hukuksal çerçevesi iyi belirlenmiş ve keyfiyete bağlı olmayan, rekabetçi piyasa koşullarında ekonominin yeniden itici gücü olmasının önü açılacaktır. Devlet, siyasi görüşünden bağımsız olarak her girişimciye eşit mesafede duracaktır.
- Ekonomi bürokrasisi ve düzenleyici kurumlar liyakat ve yüksek ahlak kriterlerine uygun, siyasetle hiçbir organik bağı olmayan bir personel politikası ile kamu yararını gözetme, hesap verilebilirlik ve şeffaflık ilkeleri çerçevesinde yeniden inşa edilecektir.
- Özellikle doğal tekel konumundaki sektörler başta olmak üzere, düzenleyici kurumlar aracılığıyla rant yaratılmasının önüne geçecek, yatırımcı, girişimci ve tüketici haklarının korunmasını sağlayacağız.
- Kamu kesimi, özel sektörün uzun dönemli kaynak eksikliği nedeniyle yeterince yatırım yapmadığı alanlarda, özel sektöre sermaye desteği de dahil gerekli kaynakları sağlayacaktlr. Özel sektör yatırımlarının yetersiz olduğu alanlarda Kamu doğrudan yatırımcı olarak ekonomiye destek olacaktır.
- Dış ticaret açığını kısa vadede önemli oranda düşürecek, orta ve uzun vadede ise ortadan kaldıracak bir ekonomi politikası izlenecektir. Başta tarımsal ürünler ve ara malları olmak üzere sanayinin birçok alanında ülkemizin uluslararası yükümlülükleri çerçevesinde dış ticaret fazlası vermek orta ve uzun vadeli hedefimizdir.
- İhracat destekleme politikalarımızda verimliliği ve etkinliği temel alacak, sektörel fizibilite analizleri yapmak suretiyle gelişme potansiyeli yüksek, mal ve pazar çeşitliliğine katkı sunan alanlara öncelikler sunacağız.
- Toplam tasarrufları artırmak için kamu kesimi açıklarının azaltılmasının yanı sıra, özel sektörün yüksek verimlilik, karlılık ve ücret seviyelerine erişmesinin siyasi, sosyal ve ekonomik altyapısı hazırlanacaktır. Hane halkı tasarruflarının artması için gereken altyapı düzenlemeleri hızla yürürlüğe sokulacaktlr.
- Yabancı yatırımcılara siyasi, yasal düzenleme ve ekonomi politikaları bağlamında güvenilir, öngörülebilir ve her şeyden önemlisi her türlü yolsuzluk ve kayırmacılıktan arındırılmış bir yatırım ortamı sağlanacaktlr. Her türlü yabancı yatırımı desteklemekle birlikte, teknoloji ve know-how transferi yapacak olan, katma değerli ihracata dönük ve yüksek ücretli istihdam yaratan yabancı doğrudan yatırımları öncelikli olarak teşvik edeceğiz.

Sanayi Politikaları

- Gelecek 10 yılda ekonomimizin düşük-orta teknolojiye dayanan, tüketim malı ağırlıklı sanayi üretimini, ihracat odaklı, rekabetçi orta-yüksek teknolojiye dayalı, ara malı ve sermaye mallarının ağırlığının önemli oranda arttığı bir üretim yapısına kavuşturmak için gereken siyasi, ekonomik ve sosyal iklimi ivedilikle tesis edeceğiz.
- Bu hedefe erişebilmek için özel sektör için bağlayıcı olmayan, ancak yönlendirme ve teşvik edici çerçevede bir Türkiye Kaynak Kullanım Strateji Kurumu oluşturulacaktır. Bölgesel Yatırım Ajansları tek bir çatı altlnda birleştirilerek, milli kalkınma stratejisinin, özel ve kamu sektörlerinin iş birliği içinde akılcı ve bütünlüklü bir sistem çerçevesinde yapılması sağlanacaktır.
- Devletin piyasalara müdahalesinin en aza indirgenmesi temel hedef olmakla birlikte, ekonomik gelişmenin tamamen piyasa tercihlerine bırakılmasının olumsuz etkileri aşikardır. Bu bağlamda devletin özellikle imar yoluyla rant yaratıp, kısıtlı kaynakları verimsiz alanlara yapay bir şekilde yönlendirmesi engellenecektir.
- Sanayimiz için gerekli olan ve çoğunlukla ithal edilen ara malların ve makine/teçhizatın yurt içinde özel sektör tarafından üretilmesini sermaye desteği de dahil olmak üzere uzun dönemli kaynak tahsisi ve gereken yasal düzenlemelerle teşvik edeceğiz. Yine bu amaç çerçevesinde Dahilde İşleme Rejimini'ni yeniden gözden geçirecek yurt içi kaynak tedariğini teşvik edecek şekilde yeniden düzenleyeceğiz.
- Özel sektörün yetersiz kaldığı durumlarda, Kamu'nun özel sektörle haksız rekabet etmeyecek bir yapıda temel ara malların üretiminde doğrudan yer almasını sağlayacağız.
- Kapsamlı bir sanayi envanter çalışmasını hızla sonuçlandırıp, bu bilgilerin düzenli olarak güncellenmesini yapacak bir Sanayi Kaynak Kullanım İzleme Birimi oluşturacağız.
- Sanayileşmenin çevre üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirgeyecek finansal ve teknolojik yardım ve teşvikler verilecektir.
- AR-GE ve inovasyon destekleri önemli oranda artırılacaktır. Özel sektörün yanı sıra Kamunun AR-GE ve inovasyonda, özellikle eğitim altyapısına destek konusunda etkin bir rol üstlenmesi sağlanacaktır. Özellikle yenilikçi üretim yapısını güçlendirmeyi temin etmek amacıyla ölçülebilir kriterlere dayanan Sektörel Sanayi Stratejileri oluşturulacaktır.
- Üniversite ve meslek okullarının AR-GE, inovasyon ve tasarım başta olmak üzere sanayideki dönüşüme etkin katılımı her türlü kaynak sağlanarak gerçekleştirilecektir.
- Gençlerimizin bilişim başta olmak üzere sanayi dönüşümü için gereken yan faaliyet kollarında kendi işlerine sahip olabilmeleri için gereken start-up eko-sistemi güçlendirilecektir.
- Gerek enerji güvenliğini sağlamak gerekse dış ticaret açığını sürdürülebilir seviyelere indirmek amacıyla, enerji üretim tesislerinde kullanılan araç, gereç ve ekipmanın yurt içinde üretilmesini destekleyeceğiz.
- Sanayinin uluslararası rekabet gücünü artırmak amacıyla uluslararası marka oluşturulmasını ve patent tescilini destekleyeceğiz. Bu çerçevede uluslararası tanıtım ve pazarlama konusundaki teşvikleri artıracağız.

Kamu Maliyesi

- Temel hedefimiz kısa vadede bütçe açıklarının sürdürülebilir bir seviyeye düşürülmesi, orta ve uzun vadelerde ise bütçenin yapısal ve kalıcı açık vermemesidir.
- Kamu harcamalarının ekonomik istikrarın sağlanması amacıyla döngüsel olarak durgunluğun görüldüğü zamanlarda ekonomiye destek vermesi gereklidir. Diğer yandan yüksek büyümenin kaydedildiği zamanlarda bütçe fazlası verilmesini hedeflemekteyiz.
- Kamu maliyesini kapsamlı bir reforma tabi tutarak, kamu kaynaklarının en etkin şekilde yönetilmesini sağlayacağız. Bu hedefe ulaşmak için gelirler tarafında bir yandan etkin vergi denetimi yoluyla vergi tabanını genişletirken, diğer yandan vergi adaletini sağlayacak reformları gerçekleştireceğiz. Refah toplumuna vergi adaleti sağlanmadan erişilemez gerçeğinden yola çıkarak vergi sistemini köklü bir şekilde yeniden biçimlendireceğiz.
- Dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı kademeli olarak OECD ortalamasına indirilecektir.
- Düşük gelirli vatandaşlarımız başta olmak üzere işçi, memur, esnaf ve küçük işletmelerin vergi yükü azaltılacaktır. Öncelikle asgari ücret üzerinden alınan her türlü vergi ve kesintiyi kaldıracağız. Küçük esnaf ve işletmelerin vergi yükü ve mevzuatı basitleştirilerek vergi yükü azaltılacaktır.
- Vergilendirmenin öngörülebilir ve buna bağlı uygulamaların düzenli olması sağlanacaktır.
- Harcamalar tarafında ise bütçede gözlemlenen kuralsız ve müsrif harcama rejimine son verip, özellikle yatırım kalemlerinde milli ekonomiye katma değer ve yüksek pozitif dışsallık sağlayan altyapı, tarım ve sanayi yatırımlarına ağırlık vereceğiz.
- Kamu'nun verdiği eğitim ve sağlık hizmetleri özel sektör kalitesinde ve ücretsiz olacaktlr. Bu amaçla gereken kaynaklar hizmet kalitesi, verimlilik ve bölgesel dengesizlikler göz önünde tutularak tahsis edilecektir.
- Bütçe harcamalarının denetimi için anayasal kurumlardan birisi olan Sayıştay'ı tekrar çalışabilir duruma getireceğiz.
- Bütçe harcamalarında kamu yararı, adalet, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ana ilkeler olarak ivedilikle tesis edilecektir.

Para Politikaları

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, para politikalarının belirlenmesi ve uygulanmasında operasyonel ve araçsal bağımsızlığa sahip olacaktır.
- TCMB'nin bağımsız olması ilkesinin siyasi otorite tarafından içselleştirilmesi ve bu ilkeye uyumlu siyasi ve mali politikaların etkin bir şekilde ortaya konması sağlanacaktlr.
- Yasal olarak kendisine verilen ana hedef, fiyat istikrarı olmaya devam edecektir.

Finansal Hizmetler

- Bankacılık sektörü başta olmak üzere, ülkemizde finansal hizmetlerde çeşitliliğin artması, piyasaların derinleşmesi ve en önemlisi finansal piyasaların ekonomik büyümeye istikrarlı bir şekilde destek olması için gereken yasal düzenlemeler hızla hayata geçirilecektir.
- Finansal sistemin denetim ve düzenlemesinden sorumlu kurumlar tekrar bağımsız ve akılcı bir yapıya kavuşturulacaktır. Uluslararası standartlarla uyumlu etkin bir denetim mekanizması için gereken yasal çerçeve güçlendirilecektir.
- Bankacılık sektörünün sermaye yapısının güçlendirilmesi ve ölçek ekonomisinden azami yararlanılması için birleşme ve satın almaları kolaylaştırıcı düzenlemeler yapılacaktır.
- Bankacılık sisteminin kamu hizmet işlevinin güçlendirilmesi, istikrarlı ve güvenli işleyişinin sağlanması amacıyla bankalar belirli aralıklarla stres testlerine tabi tutularak, varlıklarının gerçek piyasa değerini yansıtması sağlanacaktır.
- Küresel ekonomik şoklara dayanıklılığın artırılması amacıyla bankaların sermaye yapısının ağırlıklı olarak birincil sermaye kabul edilen kaynaklarla güçlendirilmesi teşvik edilecektir.
- İhtisas bankacılığı için gereken yasal düzenlemeler hızla yapılacaktır. Ziraat Bankası ve Halk Bankası'nın ticari bankacılık faaliyetleri yeniden tanımlanarak, kuruluş amaçlarına uygun olarak öncelikle çiftçi, esnaf, zanaatkar ve KOBİ'lere kaynak yaratmaları sağlanacaktır.
- Düşük ve orta gelirli vatandaşlarımıza uzun dönemli, düşük faizli konut kredi sağlaması amacıyla Emlak Bankası tekrar faal hale getirilecektir. İpotekli kredilerde ikinci el piyasası kamu desteği ile kurulacaktır.
- TOKİ ve Emlak Konut'un rant yaratan ve lüks konut üreten kurumlar olması önlenecektir. Bu kurumlar düşük ve orta gelirli vatandaşlarımıza konut edindirme amacı ile Emlak Bankası ile uyumlu çalışan bir yapıya kavuşturulacaktır.
- Türkiye Kalkınma Bankası'nın sermaye yapısı güçlendirilerek, uzun dönemli sanayi ve altyapı yatırımlarına kaynak yaratması için gereken her türlü destek verilecektir.
- Eximbank'ın sermaye yapısı güçlendirilerek, ulusal kalkınma hamlesine en üst düzeyde destek verecek işlevselliğe kavuşması sağlanacaktır.
- Varlık Yönetim Şirketleri'nin (VYŞ) bireysel alacaklar başta olmak üzere birer tahsilat şirketi olarak çalışması önlenecektir. VYŞ'lerin esas faaliyet alanı kurumsal alacakların yeniden yapılandırılması ve finansal olarak zor durumda olan şirketlerin tekrar ekonomiye kazandırılması olmalıdır.
- Sermaye Piyasası Kurumu (SPK) her türlü siyasi etkiden arındırılarak, sermaye piyasalarında etkin ve akılcı denetim ve düzenleme görevini yerine getirmesi sağlanacaktlr. Sermaye piyasası hizmet ve ürünlerinin çeşitliliğinin artması, tabana yayılması ve finansal piyasalarda derinliğin artırılması amacıyla gereken yasal düzenlemeler yapılacaktır.
- Yatırımcılara sunulan ürün ve hizmetlerin rekabetçi olması ve şeffaflığa azami önemin verilmesi için gereken yasal düzenlemeler yapılacaktır.
- Halktan herhangi bir sermaye aracı vasıtasıyla fon toplayan şirketlerin finansal raporlamalarının uluslararası kabul görmüş norm ve standartlarda olması; şeffaflık ve anlaşılabilirlik kriterlerine en üst düzeyde uyulması sağlanacaktır. Özellikle küçük yatlrımcıların tasarruflarının korunması sağlanacaktır.

Özelleştirme

- Bugüne kadar yapılan özelleştirme uygulamalarında devlet tekelinden vazgeçilen alanlarda doğrudan veya dolaylı "özel sektör tekelleri" oluşmasına izin verilmeyecektir. Kapsamı yersiz ve süresi belirsiz tüm imtiyaz devirleri gözden geçirilecektir.
- Özelleştirme uygulamalarında blok satış yöntemine son verilerek, sermayenin tabana yayılması amaçlanacaktır.

TEKNOLOJİ -İNOVASYON ve GİRİŞİMCİLİK

Teknoloji

- Türkiye'nin orta ve uzun vadeli olarak odaklanacağı teknoloji alanlarının belirlenmesi, senelik bazda ele alınarak güncellenmesi ve bu alanlardaki gerekli altyapı ve kabiliyet geliştirme yatırımlarının yapılması sağlanacaktır.
- Tüm Ar-Ge teşvik programlarının etki analizleri yapılarak katma değerli ve ticarileşme potansiyeli yüksek şirketlere odaklanılacak biçimde yeniden kurgulanacaktır.
- Özel sektör Ar-Ge merkezlerine sağlanan destekler ileri teknoloji ve insan kaynağı geliştirmeye odaklanacak biçimde yeniden ele alınacaktır.
- Üniversitelerin bilim ve teknoloji geliştirme kabiliyetlerinin bölgesel ihtiyaçlar doğrultusunda ele alınarak odaklı bir biçimde desteklenmesi sağlanacak ve özellikle devlet üniversitelerinin bilimsel araştırma yapabilme yetkinlikleri süratle geliştirilecektir.
- AB Fonları kapsamında bir SWOT ve etki analizi yapılarak Türkiye'nin bu programdan daha etkin olarak yararlanması için stratejiler geliştirilecek ve bu alandaki pozisyonu yeniden değerlendirilecektir.
- Tübitak ve Türk bilimsel araştırma ve teknoloji üretimi altyapısı yeniden ele alınarak geliştirilecek ve özellikle endüstriyel ihtiyaç ve fırsatlara yoğunlaşan uygulamalı, araştırma odaklı özel teknoloji geliştirme merkezleri kurulacaktır.
- Uydu ve uzay teknolojilerine yönelik Ar-Ge, tasarım, üretim alanları ve uluslararası iş birliktelikleri desteklenecek ve ülkemizin ilgili uluslararası politikalarda söz ve şirketlerimizin ilgili pazarlarda pay sahibi olmaları sağlanacaktır.
- Üniversiteler bünyesindeki Teknoloji Transfer Ofisleri'nin (TTO) faaliyet odaklarının ve başarı ölçütlerinin yeniden ele alınması sağlanarak teknoloji ticarileştirmesindeki rollerini etkin şekilde yerine getirmeleri temin edilecektir.
- Devlet eliyle açılan teknoloji içerikli proje ihalelerinin aşamalandırılarak ilk aşamada Türk mühendislerine yetkinlik kazandırmayı, sonraki aşamalarda ise yerli şirketlerin projeyi gerçekleştirmelerini hedefleyen bir politika hayata geçirilerek, yabancı şirketlerin ülkemizdeki faaliyetleri kapsamında kullanılan veya geliştirilen teknolojilerin kalıcılıkları sağlanacaktır. Bu şekilde ülkemizin transferettiği teknolojileri içselleştirerek geliştirip bir sonraki adımda ise bölge ülkelere ihraç eder bir konuma gelebilmesi hedeflenmektedir.

- Milli yazılımların yurt dışına ihraç edilebilmesi için gerekli teşvik olanakları hazırlanacak.
- Yurt dışında yaşayan, alanlarında yetkin bilim insanları ve yetişmiş bireyler için Türkiye'de fırsatlar yaratılarak tersine beyin göçü desteklenecektir.
- Bölge ülkelerindeki üstün yetkinlikteki yabancı araştırmacılar için Türkiye'nin bir cazibe merkezi haline getirilmesi sağlanacaktır.
- Makroekonomik istikrarın sağlandığı bir ortamda, Türkiye'nin mevcut altyapısı geliştirilecek, dış kaynaklı teknolojik üretim yatırımları için cazip hale getirilecektir.
- Patent, lisans ve şirket satın alımları gerek özel sektör gerekse de kamu kuruluşları nezdinde desteklenecektir.
- Tübitak nezdindeki enstitülerin özel sektöre açık işlerde özel sektör firmaları ile aynı işe teklif vermeleri engellenecektir.

İnovasyon ve Girişimcilik

- Teknoloji girişimcilerinin şirket kurma ve kapatma süreçlerini kolaylaştırıcı mevzuat değişiklikleri yapılacaktır.
- Devletin erken aşama girişimcilik hibe destek programları seçme ve uygulama prosedürleri yeniden ele alınarak şeffaf, ölçülebilir, iyi denetlenen ve girişimcilerin kolay başvurabilecekleri bir yapıya dönüştürülecektir.
- Akıllı şehirler, endüstri 4.0, sağlık, nanoteknoloji ve biyoteknoloji alanları başta olmak üzere donanım odaklı teknoloji girişimlerine özel destek yapıları kurgulanarak hayata geçirilecektir.
- Kamu ve özel sektör kuruluşlarının yerli teknoloji girişimleri ile çalışmaları teşvik edilerek girişimcilerin erken aşamada müşteri bulmalarını ve hızlı büyümelerini kolaylaştırıcı tedbirler alınacaktır.
- Girişimcilerin yurt dışı pazarlara açılmalarını kolaylaştırıcı ve destekleyici mekanizmalar tasarlanarak hayata geçirilecektir.
- Yeni girişimcileri desteklemek üzere vergi teşvik paketleri hazırlanacaktır.
- Yeni mezun başarılı gençlerin, yeni kurulan girişimlerde çalışması için teşvik mekanizmaları kurulacaktır.
- Global pazarda rekabet etme ve başarılı olma potansiyeli bulunan şirketler ilgili kriterlere göre seçilecek ve global pazar oyuncuları olabilmeleri için bir program kapsamında özel olarak desteklenecektir.
- Türkiye'deki girişimcilerin yurt dışı pazarlara açılmasını, yurt dışındaki şirketlerin Türk şirketlerini tanımasını, iş birliktelikleri yapmasını ve uluslararası teknoloji ekosisteminde Türkiye'nin aktif olarak yer almasını sağlayacak yapı ve organizasyonlar kurulacaktır.
- Türkiye'nin son teknolojik gelişmelerden ve eğilimlerden eş zamanlı haberdar olmasını ve teknoloji politikalarını belirlerken bunlardan istifade edebilmesini sağlayacak yapılar kurulacaktır.
- Teknoloji ve girişimcilik konusunda belirli merkezlerde (Londra, Berlin, San Francisco gibi teknoloji cazibe merkezlerinde) Türk Diasporası'nın kurulması teşvik edilecektir.
- Erken aşama teknoloji girişimlerine odaklı yatırım fonlarının kurulmasını ve melek yatırımcılığın desteklenmesini sağlayacak mekanizmalar geliştirilecek ve bu sayede teknoloji girişimcilerinin erken aşamada finansman bulma imkanları artırılacaktır.
- Erken aşama teknoloji yatırımcılarının ve girişimcilerinin yatırım süreçlerinde yaşadıkları zorlukları gidermeye yönelik hukuki zemin iyileştirmelerinin yapılması ve Türk Ticaret Kanunu'ndaki eksikliklerin giderilmesi sağlanacaktır.

- Girişimciliğin bir kariyer yolu olduğunu genç bireylere anlatmak için, rol modellerin öne çıkartılarak bu konudaki farkındalığın artırılması sağlanacaktır.
- Kadınların en az temsil edildiği alanlardan biri olan teknoloji, girişimcilik ve teknoloji yatırımcılığı alanlarında daha fazla kadının yer alması için yeni destek ve farkındalık programları oluşturulacaktır.
- STEM alanlarında kız öğrencilerin daha fazla yer alması için farkındalık faaliyetleri tasarlanarak hayata geçirilecektir.
- Özel şirketlerin çalışan sayılarındaki ve yönetim kurullarındaki kadın oranlarını içeren bir dizin oluşturularak kamuoyu önünde paylaşılacak, bu konuda öncü şirketlerin ödüllendirilmesi yoluyla diğer şirketler teşvik edilecektir.
- Fiziksel engelli vatandaşlar kodlama ve teknoloji geliştirme alanlarında yetkinleştirilerek toplumsal hayata ve ekonomiye katma değer üreterek dahil olmaları sağlanacaktlr.
- Özel sektördeki teknoloji şirketlerinde özellikle bilişim alanındaki işler için fiziksel engelli bireylerin istihdam edilmesi teşvik edilecektir.
- Halihazırda mevcut olanlar haricinde ülke teknoloji odak alanları, sektörel dikeyler ve bölgesel kabiliyetler çerçevesinde bölgesel inovasyon merkezleri kurulacak ve desteklenecektir.
- İnternet erişiminin aynı elektrik ve su gibi bir temel altyapı hizmeti olarak ele alınarak ülkemizin her yerindeki vatandaşlara kaliteli ve ekonomik arzı sağlanacak ve bilgiye erişimde fırsat eşitliği yaratılacaktır.

Siber Güvenlik

- Teknolojik gelişme ile eşlenik olarak ülke güvenliğinden kişisel güvenliğe kadar tüm alanları kapsayacak Siber Güvenlik politikası özel sektör, kamu kurum ve kuruluşları ve üniversitelerin katılımı ile belirlenecektir.
- Siber Güvenlik konusunda Ankara ve İstanbul'da iki Teknokent oluşturulacak ve buraya kabul edilmeyi hak eden firmaların destek kapsamları %100 oranına çıkartılacaktır.
- Ankara ve İstanbul'da açılacak Teknoloji Teknokenti içinde Siber Güvenlik Teknoloji Lisesi açılacaktır. Bu liselere bir yıl ingilizce hazırlık sınıfı açılacaktır.
- Ankara ve İstanbul'da belirlenecek iki üniversiteye Siber Güvenlik bölümü açılacak ve özel fonla desteklenecektir.
- Yerli ve uluslararası sertifikaları almış ürünlerin kamuda kademeli şekilde kullanılması politikası uygulanacaktır
- Yurt dışına Siber Güvenlik ürünü satan firmaların tüm yurt dışı satış pazarlama faaliyetleri %100 desteklenecektir.

KIRSAL KALKINMA

Tarım

Tarım; sağlıklı nesiller yetiştirme, doğal kaynaklarımızı muhafaza, geliştirme ve etkili kullanma; istihdam yaratma ve ihracat gelirlerini artırmada potansiyeli olan önemli sektörlerimizdendir. Ülkemizi gelişmiş milletler ailesinin saygın bir üyesi yapmada ve insanımızın refah seviyesini yükseltmede önemli bir araçtır. İklim ve toprak varlığımız çok çeşitli tarım ürünlerini (mevcut duruma göre) daha fazla ve daha kaliteli olarak üretmeye müsaittir. Ancak uygun yetiştirme tekniklerinin yeterince yaygınlaştırılamaması; mazot, gübre, yem, ilaç gibi tarım girdilerinde dışa bağımlı olunması ve fiyatların yüksekliği ile uygulanan politikalar nedenleriyle tarımsal üretimde gerekli gelişme sağlanamamış ve pek çok üründe dışa bağımlı hale gelinmiştir. Başta verimli tarım topraklarının iskâna açılması, yanlış uygulamalar sonucu oluşan toprak erozyonu ve çoraklaşma, vahşi sulama ve yer altı su kaynaklarının aşırı tüketimi gibi nedenlerle toprak ve su varlığımıza telafisi güç zararlar verilmiştir.

Bu sektörde işletmelerin küçük boyutlu olması ve arazilerinin parçalılığı, sermaye yetersizliği, mekanizasyonun randımanlı kullanılmayışı, kamu yönetim otoritesinin dağınıklığı, politikasızlık, üreticilere yönelik yeterli eğitim ve kültür olanaklarının olmayışı önemli sorunlardandır.

Yem ham maddeleri dâhil olmak üzere, hayvancılıkta kullanılan girdilerde dışa bağımlılık katlanarak artarken ürün fiyatları tavan yapmış; et açığımız ve ithalatı, izlenen yanlış politikalar nedeniyle rekor seviyelere ulaşmıştır.

Yanlış politikalar sonucu tarımsal faaliyetlerin kârlılığını kaybetmesi ve bunun tetiklediği köyden şehre göç nedenleriyle önemli miktarda tarım arazisi üretim dışında kalmış, Ülke büyük ölçüde ekonomik kayba uğramıştır.

Günümüzde çiftçi önemli ölçüde özgüvenini yitirmiş; sermayesini, üretimden gelen gücünü kaybetmiştir. Pek çok bölgemizde toprağını işleyemez, üretim yapamaz, üretim yapsa bile ürününü değerlendiremez, maliyetleri karşılayamaz, yıllık borç stokları nedeniyle, bir sonraki yılın ürününü dahi ipotek altından kurtaramaz durumlara düşürülmüştür.

Çiftçilerin ürünlerini satış fiyatı ile tüketicinin alış fiyatı arasında çok büyük farklar vardır. Üreticiler emeklerinin karşılığını alamazken, tüketiciler çok yüksek fiyatlar ödemektedir. Üretici ve tüketiciyi cezalandıran bu sistem kamu vicdanını sızlatmaktadır.

İYİ Parti olarak, birikerek gelen sorunların çözülmesi için ulusal ve küresel bir değer olarak önemsediğimiz tarımı, güçlü bir siyasi irade, kararlılık ve bütünsel bir bakış açısıyla rehabilite edeceğiz. Bu hususta önceliklerimiz aşağıda verilmiştir:

- Değişik kamu ve sivil toplum kuruluşlarına dağıtılmış olan tarımla ilgili hizmetler tek elde, Tarım Bakanlığı'nda toplanacaktır.
- Tarımla ilgili Sivil Toplum Kuruluşları (kooperatifler, birlikler gibi sivil toplum örgütleri) daha iyi hizmet üretmelerini sağlayacak tarzda düzenlenecek, tabandan tavana iletişimin kurulduğu bir yapıya kavuşturulacak, bu örgütlerin konularında daha etkin olmaları ve tarımla ilgili politikaların belirlenmesinde önemli rol almaları sağlanacaktır.

- Karar vermede kullanılacak verilerin doğru yollarla derlenmesi için "Tarımsal İstatistik ve Veri Değerlendirme Başkanlığı", Çiftçi Muhasebe Bilgi Ağı (FADN), Parsel Tanımlama Sistemi (ICC), Entegre İdare ve Kontrol Sistemi (IACS) gibi kurumsal yapılar geliştirilip etkin hale getirilecek; derlenen verilerle desteklenen, geleceği planlayacak Ar-Ge çalışmaları ivedilikle hızlandırılacaktır.
- Tarımın rehabilitasyonu için gerekli politikalar paydaş katılımı, iş birliği ve eşgüdüm içerisinde geliştirilecektir.
- Tarım Kentleri Projeleri kapsamında, kırsal alandaki dağınık yerleşim birimleri belirli merkezlerde toplanarak bu merkezlerin alt yapı tesisleri kurulacak, tüm kamu hizmetlerine erişimleri sağlanacaktır.
- Sürdürülebilir üretimin gerçekleştirilmesi için doğal kaynakların korunup geliştirilmesi, ürün deseni, uygun yetiştirme tekniklerinin yaygınlaştırılması, kontrollü ve güçlü teşvik, satış ve pazarlama gibi konularda ihtiyaç olan organizasyon ve yasal düzenlemeler hızla uygulamaya konacaktır.
- Kamunun elinde olan tarım arazileri ekonomik büyüklükte tarım işletmeleri tesis etmek üzere ehliyetli üreticilere tahsis edilecek, bu kapsamda teşvik programları uygulanacaktır.
- Optimum seviyeye ulaşamamış tarımsal işletmelerin kooperatifler/üretici birlikleri tarzında teşkilatlanmaları teşvik edilecek, bu tarz teşkilatlananlara üretim ve pazarlamada profesyonel destek sağlanacak, böylece tarımsal üretimleri artırılacak ve ürünlerinin değerlendirilmesi sağlanacaktır.
- Toprak koruma ve kullanma ile tarımsal amaçlı su ve sulama yönetimlerinin bir çatı altında toplanmasını sağlayacak "Toprak ve Su Kaynakları Genel Müdürlüğü / Toprak-Su" kurulacaktır.
- Detaylı bir arazi kullanım planı yapılarak tarım, mera ve orman alanları ile tarım dışı (iskâna açılacak) alanlar netleştirilecek, bu alanların amaç dışı kullanımları engellenecektir.
- Tarım topraklarında üretimin devamlılığı için Toprak Koruma Kanunu ve Mera Kanunu gibi tarımsal mevzuatta gerekli iyileştirmeler yapılarak hukuki tedbirler alınacaktır.
- Kadastro işlemleri, arazi toplulaştırılması, sulama ve tarla içi geliştirmesi gibi alt yapı hizmetleri etkin ve yerinde mühendislik uygulamalarıyla kısa sürede tamamlanacaktır.
- Toprak ıslahı, erozyon kontrolü ve drenaj yönetiminde aktif destek ve katkı sağlanacak; su kaynaklarının geliştirilmesi için programlar hazırlanacaktır. Bu suretle tarımsal üretimde sürdürülebilirlik, istikrarlı üretim ve tüm tarım arazilerinin verimli kullanımı için uygun ortam sağlanmış olacak, uygulamaya koyacağımız programlar ve projelerde hedeflenen sonuçlara ulaşma mümkün olacaktır.
- Tarım arazilerinin etkili olarak kullanımı için devlet her türlü desteği verecek; iklim ve toprak özelliklerine göre çiftçilere yetiştirecekleri en ekonomik ürünler ile gerekli tohumluk, fide, fidan, gübre, ilaç gibi girdiler hakkında reçeteler sunulacak; girdi maliyetleri düşürülecektir.
- Ziraat Bankası, Kredi Garanti Fonu ve Exim Bank'tan üretime ve ihracata yönelik uygun koşullarda kredi sağlanacaktır.
- Çiftçilik yapmak isteyenler için Ülke ihtiyaçlarına hitap edecek özel proje ve teşvik paketleri hazırlanacak; bu kişilere eğitim hizmeti verilecek, bunlardan başarılı olanların ve uzun vadeli tarım yapmak isteyenlerin sigorta primleri devlet tarafından karşılanacak; kendilerine devlet vasıtası ile her türlü ev, barınak vb. destekler sağlanacaktır.
- Köyünde kalıp çiftçilik yapmak isteyen gençlere ekstra maaş ve gelecek planlama desteği verilecektir.
- Sigortasız hiçbir tarım işçisi kalmayacak, tarım ülkenin önemli bir gelir kaynağı olacaktır.
- Tüm bu teşvikler sağlandıktan sonra modern teknoloji vasıtasıyla dönüm başına sağlanan verim kontrol edilecek, başarılı üreticiler desteklerle ödüllendirilmeye devam edilirken, doğal afetlerden zarar gören çiftçilerin gelirlerinde olabilecek azalmalar fark primi olarak telafi edilecektir.

- Devlet bir koruyucu olarak teşvik vasıtasıyla destek verdiği ürünün pazarlanmasında da çiftçinin yanında olacaktır. Bu çerçevede; Devlet hem içerde hem de dışarıda ürünlerin pazarlanmasına profesyonel destek sağlayacak, yetiştirilmiş ürünler için belirli oranda alım garantisi vererek satılmasını temin edecektir.
- Fiskobirlik, Tariş, Çukobirlik, Tarım Kredi Kooperatifleri, Köy-Koop gibi kooperatifler özel sektör ile ortaklaşa çalıştırılarak ürünlerin maksimum seviyede satışı organize edilecektir. Hiçbir çiftçinin ürününü maliyetini karşılamayan bir fiyatla pazarlama gibi bir endişesi olmayacaktır.
- Pazarlama esnasında tüm kayıpların azalması için her türlü teknolojik destek, soğuk tedarik, depolama, lojistik vb. gibi yardımlar devlet tarafından karşılanacaktır. Böylelikle önünü gören çiftçi beş yıl sonra ne kadar kazanacağını bilecek ve ona göre yatırım yapacaktır.
- Dünyanın belli başlı önemli ürün borsalarının olduğu yerlerde ürünlerimizin en iyi şekilde pazarlanması için ajanslar hizmet verecektir.
- Çiftçinin ürettiği ürünün pazarlamasında Devlet pazarlama araçlarından en üst seviyede yararlanılacaktır.
- Üretici–tüketici arasındaki zincir, üreticilerin alın terinin karşılığını alacakları ve üretmenin cazipleştirileceği, tüketicinin kaliteli ürünleri makul fiyatlara alabileceği tarzda düzenlenecektir.
- Geleneksel tarımdan İYİ Tarım'a geçilerek doğal kaynaklara zarar vermeden, sağlıklı ürünler üretilecektir.
- Modern tarım teknikleri kullanılarak, akıllı tarım uygulamaları yaygınlaştırılarak, Tarım 4.0 uygulamasına geçiş sağlanacaktır.
- Tarım arazilerimiz tüm üretim süreçlerinde son teknolojik sistemler ve anlık veri akışı ile takip ve kontrol edilecektir. Böylelikle hatalı üretimlerin önüne geçilecek, fire oranları yüksek ve düşük kaliteli ürünler azalacaktır.
- Hasat edilen ürünler yine modern teknoloji ile donatılmış lisanslı depolarda muhafaza edilecek, barkod sistemi ile son noktaya ulaştırılacaktır. Böylelikle hem fire hem de kayıtsız üretimin önüne geçilecektir.
- Tüm gümrüklerde ve sınır kapılarında tarıma yönelik laboratuvar vb. sistemler kurularak ürünlerin kalite ve sağlık kontrolleri yapılacaktır.
- Ar-Ge enstitüleri, geleceğimizin planlanması için son teknolojilerle desteklenecekler ve buralarda bize özgü bitki çeşitleri, hayvan ırkları ve üretim teknikleri geliştirilecektir.
- Ziraat fakülteleri, sorumluluk alanlarına giren ekolojiler için tarımı geliştirme planları yapacaktır.
- Tarımsal eğitim, gelişen ve değişen şartlara göre beceri kazandırma ve özel sektörün istekleri dikkate alınarak, yurt dışı eğitimler dâhil uygulama ve staj ağırlıklı olarak düzenlenecek ve Ziraat Mühendislerinin istihdamlarını artıracak her türlü tedbir alınacaktır.
- Çiftçiler eğitimden geçirilerek üretim yaptıkları konularda uzmanlaştırılacaktır.

Hayvancılık

Ülke ekonomisine önemli katkıları olan başta büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık olmak üzere kümes hayvancılığı, ipek böcekçiliği, arıcılık ve balıkçılık desteklenecektir.

- Çiftçilerin hayvancılık ile ilgili teşvik edilmesi için hayvan başına özel teşvik kapsamları oluşturulacaktır.
- Hayvancılıkla uğraşan vatandaşlarımızın sürekli eğitim ile bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.
- Bitkisel üretimle uğraşan çiftçinin minimum seviyede hayvancılık ile de uğraşması teşvik edilecektir.
- Hayvancılıkta son teknolojler kullanılarak, Türkiye'deki tüm hayvanlar anlık kontrol edilecektir.

- Gezici ekipler kurularak hayvansal üretimde her türlü kontrol ve geliştirme sağlanacaktır.
- Hayvancılık sektörüne girmek isteyenlerin üretim tesislerinin 10 yıllık planlanması yapılacaktır.
- Hem et hem de süt hayvancılığı için özel ırklar geliştirilecektir.
- Ziraat fakültelerinde branşlaşmış hayvancılık ile ilgili bölümler geliştirilecek, bulunduğu bölgede yetiştirilen öğrenciler devlet desteği ile sektöre kazandırılacaktır.
- Devlet çiftçinin süt ve süt ürünlerinin pazarlamasında her türlü garantiyi verecektir.
- Hayvan yetiştiricisinin kaba ve kesif yemini işletme bünyesinde yetiştirmesi için profesyonel destek sağlanacak, bu tip ürünlerin Ülke kaynakları ile karşılanması sağlanacaktır.
- Meralardan etkin ve sürdürülebilir şekilde yararlanmak, otlatma mevsimini olabildiğince uzatmak için "Ülkesel Yayla Hayvancılığı Master Planı" uygulamaya konulacaktır. Master Plan'da, ekolojik bölgelere ve yükseltiye göre meraların otlatma olgunluğu safhaları ve kapasiteleri ile buralarda otlatılacak uygun hayvan sayısı verileri baz alınacaktır. Yem bitkileri ekimi yaygınlaştırılacaktır.
- Geleneksel hayvancılıktan modern hayvancılığa geçilerek hayvansal üretimde verimlilik arttırılacaktır. Hayvan hastalıkları ile etkin bir şekilde mücadele edilecek, verimlilik kaybını azaltmak için buzağı ve kuzu ölümlerini önleyecek etkin tedbirler alınacaktır.
- Su ürünleri kaynaklarımızdan sürdürülebilir tarzda maksimum ürün alınması için, uygun kaynak yönetim modelleri uygulamaya konulacaktır.

Gıda

Gıda sektöründe gıda güvenliğini ve gıda güvenilirliğini temin edecek denetim ve kontrol mekanizmaları daha etkin hâle getirilmesi için geliştirilecek, uygulamalara hız verilecektir.
İnsanımızın beslenme problemleri, potansiyel gıda kaynaklarımız ve yemek kültürümüz baz alınarak bir "Türk Diyet Yönergesi" hazırlanacak; bu yönerge ile bir yandan Ülkemiz şartlarında doğru beslenme için yol gösterilirken, diğer yandan bu alanda yapılan istismarların önüne geçilecektir.

Orman

Ülkemize ve tüm insanlığa sağladığı maddi ve fonksiyonel faydaları nedeniyle, ormanların korunması, iyileştirilip geliştirilmesi ve varlıklarının sonsuza kadar sürdürülmeleri temel yaklaşımından hareketle, ormanlarımızı biyolojik ve teknik özellikleriyle ekolojik denge içerisinde sürdürülebilir bir orman yönetim anlayışıyla ele almak, maden, enerji, ulaşım ve su izinleri başta olmak üzere, ormanlar ve eko sistemin üzerinde telafisi imkansız tahribatlar yaratan her türlü faaliyeti, üstün kamu yararı ilkesi çerçevesinde değerlendirmek zorundayız.

Ormanların çevre kirliliğinin önlenmesinde ve su rejimini düzenlemedeki önemli fonksiyonlarının toplum sağlığını korumada ve çölleşmeye engel olmakta da katkısı vardır. Çevre kirliliğinin, çölleşmenin ve erozyonun önlenmesi amacıyla uzman kadroların önderliğinde havza bazında toprak muhafaza ve endüstriyel amaçlı ağaçlandırma çalışmaları yapılacak ve verimsiz ormanların tamamı verimli hale getirilecektir.

Bu kapsamda orman köylülerimizle olan ihtilafların giderilmesi, orman ürünlerine olan ihtiyacın büyük ölçüde kendi kaynaklarımızdan karşılanması, doğa orman ekosistemlerinin yangınlara karşı korunmasına yönelik tedbirlerin alınması, mevcut doğal ormanların zenginliğinin artırılması, partimizin temel politikasıdır.

Bu amaçla,

- Ormanlar ve ekosistemi üzerindeki her türlü faaliyete yönelik izinler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve baroların da yer alacağı bağımsız üstün kamu yararı tespit komisyonları tarafından karara bağlanacak, bu komisyonların kararları bağlayıcı olacaktlr. Korunan alanların statüleri tekrar belirlenerek ekolojik değerleri yüksek olan mutlak koruma alanlarının hiçbir izin ve üretim faaliyetine konu edilemeyeceği yasal olarak düzenlenecektir.
- Ormanların korunması, sınır ve mülkiyet durumundaki belirsizliklerin giderilmesi amacıyla, halen kadastrosu yapılmamış ormanların kadastro işlemi kısa sürede tamamlanacaktlr. Daha önce arazi üzerinde kadastro çalışması yapılmasına rağmen çeşitli noksanlıklar nedeniyle ilan ve tescil işlemleri gerçekleştirilemeyen yerlerin bu eksiklikleri hızla giderilecektir. Orman kadastrosunu idame ettirebilmek için hava destekli izleme sistemi oluşturulacaktır.
- Arazöz, dozer, greyder gibi araçların, senenin yalnızca belli mevsimlerinde değil, tüm yıl boyunca çalıştırılmaları sağlanacak, yangınlarla havadan mücadelede gerekli olan hava araçları konusu kalıcı çözüme kavuşturulacaktır. Yangın söndürme ekiplerinde çalışan işçilerin seçiminde ekip sorumluluk alanındaki orman köyü muhtarlarının da söz sahibi olmaları sağlanacaktır.
- Ormanların geliştirilmesi ve genişletilmesi amacıyla özel ağaçlandırma mevzuatı özendirici hale getirilecek, katılımcı bir yaklaşımla verimsiz ormanlar kısa sürede imar ve ıslah edilecektir. Orman Genel Müdürlüğünün döner sermaye faaliyetleri sonucu elde edilen karları hızla ve münhasıran yeni ağaçlandırma faaliyetlerinde kullanılacaktır.
- Orman fidanlıklarının üretim kapasitesi artlrılacaktır. Yeryüzündeki hızlı gelişen türler ekolojik istekleri açısından kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutulacak, Ülkemizde yetiştirilmesi mümkün olanlar tespit edilerek gerek kamu gerekse özel arazilerde geniş çaplı endüstriyel ağaçlandırma çalışmaları yapılacaktır.
- Her yıl 150.000'er hektar ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmasına yetecek miktarda kaynak oluşturulacaktır.
- Sahipli arazilerde yapılan özel ağaçlandırmalar sonucu elde edilen ürünlerin kıymetlendirilmesi sırasında karşılaşılan ve arazi sahibini ağaçlandırma yaptığına nerede ise pişman eden tüm engeller kaldırılacaktır.
- Orman kaynaklarından halkın daha etkin biçimde yararlanmasını sağlamak amacıyla, ormanlarını koruyan her köyün kendi sınırlarındaki ormanlardan kendilerinin yararlanması ilkesi esas alınacaktır
- Ormanlardan yapılan üretim ve kıymetlendirme çalışmalarına ilişkin mevzuat değiştirilecek, elde edilen ürünlerden halkın ve ulusal ekonominin daha büyük yarar temin etmesi sağlanacaktır.
- Ormanlardan elde edilen odun dışı ürünlerin, sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde orman köylülerince üretilmesi sağlanacak, odun dışı ürün veren orman ağaçlarından yararlanma hakkı, ağaçların bakımlarını yapmaları kaydıyla ilgili köylülere verilecektir.
- Orman sahasının daraltılmasına kesinlikle izin verilmemesi temel ilkemizdir. Ancak ormancılık amaçları dışındaki faaliyetler için tahsis edilmeleri, çok zaruri ve çok yüksek kamu yararı durumları halinde kullanılmasında, tahsis işlemleri mutlaka rayiç bedeli alınmak suretiyle yapılabilecektir. Bu işlemler sonucu elde edilen gelirler sadece orman varlığının çoğaltılması ve ilgili olarak orman köylülerinin kalkındırılması amacıyla kullanılabilecektir.

- Orman köy ilişkilerinin geliştirilmesi ve orman köylülerinin kalkındırılması amacıyla, orman vasfını yitirdiği gerekçesi ile orman sınırları dışına çıkarılan sahalar (2-B sahaları); ekosistemin korunmasını ve toplumun yararını gözeten, özel çıkar amacıyla yeni sahaların tahribini özendirmeyen düzenlemelerle kıymetlendirilecektir. Ormanların korunması ve yönetiminde yerel halkın söz sahibi olmaları sağlanacaktlr.
- Milli Parklar gibi özel korunan alanlar kapsamına alınan ormanlarda hak ve menfaat kaybına uğrayan köylülerin bu kayıpları Orman Genel Müdürlüğü Döner sermaye bütçesinden yapılacak ödemelerle telafi edilecektir.
- Orman içi dinlenme yerlerinin sayısı artırılacak, giriş ücretleri ile bu gibi yerlerde yapılacak tesislerden elde edilecek gelirler, tesislerin bekçilik ve temizlik giderleri karşılığında yerel köylülere bırakılacaktır.
- Araştlrma, eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının geliştirilmesi amacıyla, Orman Fakültelerinin desteğinde, ormancılık araştırma birimleri oluşturulacak ve ormancılık araştırma birimlerinin personel ve donanım ihtiyaçları karşılanacaktır.
- Ormanların korunması ve orman yangınlarının önlenmesi konusunda esas olanın eğitim olduğu gözetilerek, milli eğitim müfredatlnda, uygulamalı olmak şartlyla, etkili değişiklikler yapılacak, toplumun bu konudaki bilinç düzeyini artlrmak için görsel ve yazılı medya ile sosyal medya etkin olarak kullanılacaktır.
- Ayrıca önleyici hukuk etkin hale getirilerek, orman yangınlarının söndürülmesi mücadelesi başarı olarak yeterli görülmeyecek, orman yakma ve tahribi konusunda caydırıcılık ve bilinçlendirme ile önceden önlem alınacaktır.

MADEN

Sanayimizin temel gereksinimlerini karşılamak üzere ülkemizin doğal kaynaklarına ilişkin Milli Maden Strateji Belgesi oluşturulacaktır.

Bu kapsamda;

- Kamu madencilik kuruluşları yeniden yapılandırılacaktır. MTA araştırma, geliştirme ve bilimsel çalışmalara yön veren enstitü haline dönüştürülecektir.
- MİGEM Maden yatırımcısına rehberlik edecek ve madencinin diğer kurumlar nezdindeki bürokratik işlerini kolaylaştıran, ül kemiz maden rezervlerinin etkin ve verimli kullanılmasına öncülük eden bir kurum olacaktır.
- Ülkemizin demir madeni havzalarında yüksek kaliteli çelik üreten demir çelik fabrikaları ile kömür madeni havzalarında enerji üretimi sağlayan termik santralleri kurulacaktır.
- Stratejik maden kaynakları için özel düzenlemeler getirilecektir. Dünya genelinde en büyük rezerve sahip olduğumuz bor madeni ve türevlerinin uluslararası pazardan yeterli pay alması sağlanacaktır.
- Madencilik sektöründe yerli makine ve ekipman kullanılması teşvik edilecektir.
- Madencilik sektöründe AR-GE çalışmaları desteklenecektir. Terk edilen maden sahalarının rehabilitasyonunda etkin bir denetim yapılacak olup rezervi tükenen sahaların yörenin doğal yapısına ve florasına uygun rekültivasyonu sağlanacaktır.

- Kapatılan MTA Bölge Müdürlükleri yeniden açılıp dünyada gelişen maden arama ve tarama teknikleri ile donatılacak, tespiti yapılmamış veya yapılamamış maden rezervleri tespit edilerek ülkenin hizmetine sunulacaktır.
- Maden işletmelerinde iş kazalarının önlenmesinde yetersiz kalınmaktadır. İnsan hayatl odaklı olarak yasal düzenlemelerdeki eksiklikler giderilecek, kamunun denetimi artrılacaktır.

ENERJİ

Ülkemiz, bulunduğu coğrafya itibariyle, temelinde enerji politikalarının olduğu karmaşık sorunlarla iç içe bir bölgede bulunmaktadır. Bu sorunlar "enerji politikalarının", ulusal güvenlik politikaları ile ekonomik ve sosyal politikalar kadar önemli bir pozisyonda değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.
Enerji piyasamız açısından temel önceliğimiz, enerji arz güvenliğinin temini ve dışa bağımlılığımızın en aza indirilmesidir.
Bu çerçevede,

- Yerli ve yenilenebilir kaynaklara öncelik verilerek, enerjide dışa bağımlılığı azaltma hedeflenecektir,
- Çevre ile dost teknolojileri ön planda tutan, merkezde değil, yerinde ve halkın katllımı ile karar almayı öngören, yalnızca makro ve büyük ölçekli projeleri değil, mikro ölçekli projeleri de ön planda tutan düzenlemeler yapılacaktır.
- Bireylerin de kurulum yapmasını sağlayacak uygulamaların önünü açan, enerjiyi tüketmekten çok verimli kullanmaktan yana olan elektrik ve doğal gaz depolama projeleri ve alternatif enerji kaynaklarının geliştirilmesi amacıyla, üniversiteler ile iş birliği yapılarak, AR-GE kaynağı tahsis edilmesini öngören düzenlemeler, liyakat sahibi kadrolar tarafından hazırlanarak ivedilikle hayata geçirilecektir.
- Enerjinin kaliteli, zamanında, yeterli, ucuz ve kesintisiz olarak kullanıcıya ulaştırılması hedefimizdir. Enerji kullanımında kaçak kullanım önlenecek, verimlilik artırılacak, tüketiciye ucuz ve kaliteli enerji temin edilecektir.
- Su, rüzgar, jeotermal, dalga, hidrojen ve güneş enerjisi gibi yerli ve yenilenebilir kaynaklarımızdan en yüksek düzeyde yararlanılacaktır. Çatılarda enerji panelleri ile elektrik üretimi yaygınlaştırılacaktır.
- Kömür kaynaklarımızın tespiti çalışmalarına devam edilecek, kömürün elektrik enerjisi üretiminde kullanılması hususunda uygun teknolojik çözümler sunulması şartı aranacaktır.
- Türkiye'nin, enerji üreten ve tüketen ülkeler arasında enerjinin transit geçişine imkan sağlayan terminal bir ülke olmasının yanında; katma değeri yüksek enerji ürünleri üretim teknolojisi ve alt yapısına sahip, piyasanın önemli aktörlerinden biri olması sağlanacaktır.
- Kamu Elektrik Üretim Şirketi'nin (EÜAŞ) mülkiyetinde bulunan kritik öneme haiz barajlı/depolamalı su santralleri dışındaki diğer santraller gerekli rekabet koşulları sağlanarak özelleştirilecektir.
- Elektrik ve gaz dağıtlm şirketleri üzerinde denetim faaliyetleri eksiksiz yürütülecektir.
- Elektrik, doğalgaz ve petrol iletim hatları, ülkenin önemli alt yapı projeleri kapsamında, efektif bir şekilde, liyakat sahibi kadrolar tarafından işletilecektir.
- Enerji bürokrasisi yeniden dizayn edilecek, çift başlılık ve çoklu izin/onay süreçleri ortadan kaldırılacaktır.
- Bütün ilçelerimize ısınmada kullanılmak üzere doğal gaz ulaştırılacaktır.
- Komşu ülkelerle enterkonneksiyon kapasitesi artırılarak, teknik ve ticari imkanlar geliştirilecektir.

- Üniversite, OSB ve KOBİ'lerle iş birliği yapılarak Ulusal Plan hazırlanacak, yürütümü ve güncellenmesi taraflarla istişare halinde gerçekleştirilecektir.
- Akaryakıt kaçakçılığı ile etkin bir şekilde mücadele edilecek ve bu yolla elde edilecek gelir, akaryakıt tüketim vergisi oranlarının azaltılmasında kullanılacak, böylelikle tüketicilerin daha ucuza akaryakıt tüketmeleri sağlanacaktır.
- Biyodizel üretimi teşvik edilecektir.
- Enerji bilgisi ve önemi, Lise seviyesinde müfredata girecektir.

ULAŞTIRMA

Ülkemizin önemli ticaret merkezleri arasındaki stratejik bağlantı noktası konumundan azami ekonomik faydayı sağlamak hedefimizdir. Bu amaçla Partimiz, merkezinde bulunduğumuz coğrafyaya yönelik hızlı ve güvenli ulaşım koridorları oluşturmaya önem verecektir. Bu ulaşım koridorlarındaki altyapı eksikliklerini gidermek, sınır ötesi bağlantıları için ilgili ülkelerle koordinasyon ve iş birliğini sağlamak, fayda ve finans dengeleri gözetilmiş yeni projeler geliştirmek de önceliklerimiz arasındadır.
Partimiz, demiryolu ile deniz ve hava yollarının ulaştırma sistemleri içindeki kullanım payını artırmaya yönelik çalışmalar yürütecek ve kara yolu ulaşım ağının altyapısını da kuvvetlendirecektir.

Bu amaçla:

- Ulaştırma ana planları teknolojik gelişmelere ve geleceğin ihtiyaçlarına göre yenilenecek ve ulaştırma sistemleri arasında uygun denge ve bütünleşmeyi sağlayan çözümler uygulanacaktır. Büyükşehirlerin şehir içi ulaşımında raylı sistemlerin kullanımının artırılmasına öncelik verilecektir.
- Kara yollarının uluslararası ulaşım yollarıyla bütünleşmesini engelleyen altyapı eksiklikleri uluslararası standartlara uygun olarak süratle giderilerek ulaşımda can ve mal kaybı en aza indirilecektir.
- Kazaların önlenmesi ve trafik güvenliğinin en üst düzeyde sağlanması için trafik kontrol ve denetimi artırılarak Akıllı Ulaşım Sisteminin ülkenin dört bir yanına tesisi sağlanacaktır.
- Kara yollarında yap-işlet-devret modeli ile özel sektöre inşa ettirilerek işletilecek otoyollarının ihale sisteminin ve sözleşme yapısının şeffaf, denetime açık, finansman ve yatırım maliyetleri açısından hesap verebilir olmasını sağlayan bir yasal düzenlemeye gidilecektir. Finansman maliyetlerinin uluslararası piyasa koşullarına uygun olmasına dikkat edilecektir.
- Demiryolları altyapısı güçlendirilerek ülkemizin doğu-batı ve kuzey-güney aksında önemli merkezleri ve limanlarını birbirine bağlayacak bölünmüş bir demiryolu ağı planı süratle hayata geçirilecektir.
- Demiryolu altyapısının inşasında devletin öncülüğü ve sahipliği esas alınacak fakat üstyapı teknolojilerine ve donanım üretimine yönelik Ar-Ge çalışmalarında özel sektörle iş birliği yapılacaktlr. Demiryolu işletmeciliği özelleştirilerek yolcu ve yük taşımacılığında uluslararası platformda rekabet edebilen, kaliteli donanımlar üreten ve işleten demiryolu politikası hayata geçirilecektir.
- Denizcilik teknolojisi milli ve yerli bazda geliştirilerek Ar-Ge ve standardizasyon odaklı çalışmalara destek verilecektir. Bu alandaki ve yurt dışına bağımlı olduğumuz deniz üstü ve altı inşaat sektöründeki milli ve yerli firmalar, teknik ve finansal olarak desteklenerek uluslararası pazarda rekabet edebilecek düzeye getirilecektir.

- Deniz yolları kara, hava ve demiryolları ile entegre hale getirilecektir. Kara taşımacılığı ile entegre olacak şekilde mevcut Ro-Ro terminali altyapıları geliştirilecek ve yeni terminal altyapıları kurulacaktır. Deniz taşımacılığı sürdürülebilir, erişilebilir, emniyetli, güvenli, kapsamlı, hızlı, teknolojik yeniliklere sahip bir sektör haline getirilecektir.
- Ülkemizde yetişmiş olarak istihdam sıkıntısı yaşayan gemi adamlarımızın, Uluslararası Denizcilik Örgütü standartlarında eğitim almaları sağlanarak tüm dünya ticaret filolarında çalışır hale getirilmesi sağlanacak. Gemi adamlarının iş güvenliği ve sosyal hakları konularında yeni düzenlemeler yapılacaktır.
- Seyir, can, mal ve çevre emniyetinin sağlanması için tüm tedbirler alınacaktır. Bu minvalde ülkemiz kara sularında seyir emniyetini tehlikeye atan çok sayıdaki sahipsiz ve seferden menli gemilerin kısa sürede karasularımızdan bertaraf edilmesinin önünü açacak yasal mevzuat düzenlemeleri yapılacaktır.
- Havalimanı altyapı yatırımlarında devletin öncülüğü ve sahipliği esas alınacak, havalimanı ve terminal inşa ve işletmelerinde kullanılan yatırım modeli uygulamalarını şeffaf bir yapıya kavuşturacak yasal düzenlemeler getirilecektir. Özel sektörün hava taşımacılığındaki rolü artırılacak, uluslararası sivil havacılık standartlarına uygun kalitede ve rekabetçi bir hava taşımacılığı piyasasının oluşması özendirilecektir.
- Belirli turizm bölgelerindeki havalimanları için, bölgenin turizm hedeflerini destekleyecek tarzda uluslararası havacılık anlaşmaları yapılarak bu bölgelere uluslararası erişim, kolay ve uygun fiyatlı hale getirilecektir.
- Boru hatları ile taşımacılık, milli menfaatlerimiz gözetilerek yeniden düzenlenecektir. Özellikle yanıcı, parlayıcı, çevreye ve insan sağlığına zararlı kimyasalların trafikte tankerler yerine boru hatları üzerinden güvenli şekilde taşınması çözümleri özendirilecektir.
- Altyapı yatırımlarının projelendirilmesinde ve yapımında çevre tahribatının önüne geçilebilmesi, uluslararası çevre koruma standartlarına uygun düzenlemeler ve denetlemeler yapılabilmesi için meslek odaları, sektör temsilcileri ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliğini artıracak yasal platformlar oluşturulacaktır.

SAĞLIK

Partimiz, “önce insan sağlığı” ilkesinden hareketle koruyucu hekimlik hizmetlerine ağırlık verecek, çevre ve halk sağlığıyla ilgili her türlü tedbiri içeren koruyucu bir sağlık eylem planı hazırlayacaktır.
Tedavi edici sağlık hizmetlerinde ise, güçlendirilmiş aile hekimliği, birinci basamak sağlık kuruluşlarından başlatılarak üçüncü basamak sağlık kuruluşlarına kadar, geliştirilecek bir model çerçevesinde, hasta takip sisteminin tesisi, modern bilim ve teknolojik yöntemlerle, sağlık kuruluşlarının birbirleriyle koordineli bir sevk zincirinin kurulması, sağlık politikamızın esaslarını oluşturacaktır.
Bu temel yaklaşım ve ilkeler ışığında;

- Koruyucu sağlık hizmetlerine, başta çocuklar, kadınlar ve yaşlılar olmak üzere tüm toplum için süreklilik kazandırılacaktır. Okullar, iş yerleri, yemekhaneler ve diğer toplu yaşanan ortamlarda, periyodik eğitim ve denetim çalışmaları yapılacaktır. Bulaşıcı ve kronik hastalıklara karşı, koruyucu önlemler alınacak ve koruyucu hekimlik hizmetlerine öncelik verilecektir.
- Bulaşıcı hastalıklar, çeşitli sağlık sorunlarına yol açan sağlıksız ve dengesiz beslenme, aşı ile önlenebilir hastalıklar ve kronik hastalık etkenleri ile mücadele edilecektir.

- Bulaşıcı hastalıklara karşı kullanılan bakteriyel ve viral aşıların, milli üretimle karşılanması için alt yapılar hızla oluşturulacak aşı ile korunabilir hastalıklara karşı aşılama hizmetleri aralıksız ve aksatılmadan uygulanacaktır.
- Anne ve çocuk sağlığını korumaya ve iyileştirmeye yönelik bir program uygulamaya konulacaktır. Ölüm oranlarının Avrupa ülkeleri düzeyine düşürülmesi sağlanacaktır. Yardıma muhtaç aileler saptanarak hamile ve lohusa kadına, bebek ve çocuklara söz konusu program dâhilinde gıda yardımı yapılacak ve ücretsiz ilaç temin edilecektir.
- Yaşlıların bakımı için yeterli sayıda geriatri merkezleri ve Sağlık Bakanlığının kontrolünde huzur evleri açılacaktır.
- Tedavi edici sağlık hizmetleri, birinci basamak sağlık kuruluşlarında başlatılacak ve hastalar takip edilecektir. Aile hekimliği amacına uygun hale getirilecek, güçlendirilecek ve vatandaşın talebini karşılayacak şekilde yeniden modellenecektir.
- Sevk zinciri temel uygulanabilir kurallara bağlanacak, ikinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşları ile bağlantllı çalışır hale getirilecektir. Hasta takibinde süreklilik sağlanacak ve maliyetler azaltılıp, verimlilik artırılacaktır.
- Üniversite veya eğitim hastaneleri bulunduğu ilin veya bölgenin sağlık problemlerine yönelik bölgesel sağlık referans merkezleri olarak hizmet verecektir. Bu merkezlerde çalışan hekimler başta olmak üzere tüm sağlık hizmeti sunucularının, problem hastalık konusunda uzmanlaşmaları için yurt içi ve yurt dışı eğitimlerle desteklenmeleri sağlanacaktır.
- Bu merkezlerin referans düzeyde, kaliteli ve kesintisiz, hizmet verebilmesi için gereken her türlü ekipman, cihaz ve teknik personel (hekim ve hekim dışı yardımcı sağlık personeli) sağlanacaktır.
- İkinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetleri, Sağlık Bakanlığı eğitim hastanelerinde ve üniversite hastanelerinde verilecektir. Sağlık Bakanlığı üniversite, vakıf ve özel hastanelerde verilen tedavi edici sağlık hizmetleri standartlarını belirleyecek ve denetleyecektir. Vakıf ve özel sektörün sağlık alanında daha etkili olması teşvik edilecektir.
- Sağlık sisteminin piyasalaştlrılmasına ve hizmet kalitesinin düşürülmesine izin verilmeyecektir. Sağlık çalışanları için performans sistemi ele alınacak, sağlık hizmeti performans adı altında parasal endişelere endekslendirilmeyecektir.
- Kamu hastaneleri semt polikliniklerinde iyi yetişmiş hekim ve hemşirelerden oluşan modern acil servisler tesis edilecek ve düzenli olarak denetlenecektir.
- Sağlık hizmetlerinde, hasta öncelikli rekabetin kuralları belirlenecek ve bunlarla ilgili yasal düzenlemeler yapılacaktır. Kalitede rekabet teşvik edilecektir. ISO kalite standardı tüm sağlık kuruluşlarında aranacaktır.
- Sağlıkta eğitim kalitesinin artırılması için gerekli tedbirler alınacak ve eğitim dünya standartlarına göre yapılacaktır. Her düzeyde ve branşta hemşirelik eğitimi ve sağlık teknisyenliği okulları yeniden düzenlenecektir.
- Yeni açılan devlet üniversiteleri tıp fakülteleri için süratle gerekli finansman ve iş gücü sağlanacaktır. Tıp eğitiminde dinamik, yenilikçi ve özgürlükçü yaklaşım ile araştırma ve bilime dayalı çağdaş tıp uygulamalarını benimseyen, tıbbın diğer bilimlerle iş birliğini ön planda tutan, eğitimde, araştırmada ve sağlık hizmeti sunumunda lider, uluslararası alanda önde gelen tıp fakülteleri oluşturulacaktır.
- Her düzeydeki sağlık personelinin bilgi ve becerilerinin güncelliğini gösteren mesleki yeterlilik sınavlarının yapılması için ilgili meslek dernekleri veya kuruluşları ile birlikte yasal düzenleme yapılması için çalışmalar başlatılacaktır.

- Nitelikli hekim yetiştirmek amacıyla, tıp ve tıpta uzmanlık eğitimleri standartlara uygun ve eşit hale getirilecek, her ilde akredite edilecek düzeye çıkarılacaktır. Tıp fakültelerinde ve Sağlık Bakanlığı eğitim hastanelerinde, öğretim üyesi ve elemanı sayı ve niteliği, eğitim düzeyi, araç ve gereç bakımından benzer duruma getirilecektir.
- ''Tıpta Uzmanlık Tüzüğü'', gelişmiş ülke standartlarına göre yeniden düzenlenecektir. Çalışma ortamları ve şartları iyileştirilecek, gelişmiş ülkelerde kullanılan güncel teknolojiler temin edilerek cezbedici araştırma ve çalışma koşulları ile sağlıkta beyin göçünün önüne geçilecektir.
- Tüm hekimlerin çalışma şartları ve özlük hakları düzeltilecek, teşvik mekanizmaları ile sağlık sistemine aktif katkıda bulunmaları sağlanacaktır.
- Tüm sağlık sigortası birimleri bir çatı altında toplanacak, sağlık sigortası kuruluşu ile sosyal güvenlik kuruluşları birbirinden ayrı birer kurum haline getirilecektir. Tüm vatandaşlarımız sağlık sigortasından yararlanacak, sistem sağlam finans kaynakları üzerine oturtulacaktır.
- Dünya Hasta Hakları Tüzüğü standartlarına uygun, hasta haklarını koruyan hukuki düzenlemeler yeniden ele alınacaktır. İyi hekimlik uygulamaları desteklenecektir. Hasta memnuniyeti, sağlık hizmeti sunumunda önceliklerimiz arasında olacaktır. Hasta-hekim memnuniyeti esas alınacaktır. Hem halkın, hem de sağlık çalışanlarının mevcut sistemdeki mağduriyetlerine izin verilmeyecektir.
- Kısa vadede, "mahrumiyet" bölgelerinde görevlendirilen hekim ve sağlık çalışanlarının görev yeri, ne kadar kalacağı, görev tanımı, tlbbi donanım durumu ve sosyal olanakları bildirilerek gönderilecek, teşvik edici uygulamalar ile sağlık sistemindeki insan gücü eksikliği giderilecek ve sağlık çalışanlarının dengesiz dağılımı önlenecektir. Uzun vadede ise yerleşim birimleri arasındaki teknik donanım ve sosyal altyapı dengesizliği giderilerek, Türkiye "mahrumiyet bölgesi" garabetinden kurtarılacaktır.
- Sağlık sektöründe, bilgi işlem merkezli kontrol sistemine geçiş sağlanacaktır. Her vatandaşın sağlık bilgileri, TC kimlik kartlarına bağlı bir ağ sisteme kaydedilerek sağlıkta izleme ve hizmet sunumu kolaylaştırılacaktır. Bu sayede sağlıkta zaman kayıpları ve gereksiz test veya tetkik tekrarından kaynaklanan maliyet azalacak verimlilik ve kalite artacaktır.
- Halkın ucuz ilaç erişimi kolaylaştlrılacaktır. Milli ilaç, tıbbi cihaz ve malzeme sanayi desteklenecek, teşvikler artırılarak dışarıya bağımlılık önlenecektir. Ülke genelinde ve bölgesel olarak; tlbbi cihaz, özellikle yüksek teknolojiye sahip alet ve cihaz ihtiyaçları güncellenerek yeniden planlanacak, ülkemiz tlbbi cihaz mezarlığı olmaktan çıkarılacaktır.
- Mal ve hizmet alımları, hastaneler, birlikler vb. kuruluşlar aracılığıyla değil, ülke çapında uzman kişilerden oluşan komisyon tarafından, ihtiyacı karşılayacak şekilde planlanacak ve şeffaf bir biçimde yapılacaktır.
- Sağlık sektöründe yer alan şirketlerin asli uzmanlık alanlarının sağlık konusu olması mecburiyeti getirilecek ve hizmet kaliteleri devamlı ve şeffaf bir şekilde denetlenecektir.
- Hatalı uygulamalar konusu devlet taranndan hukuk ve tıp insanlarının iş birliği ile standartlara kavuşturulacaktır. Hasta poliklinik ve tedavi hizmetlerinin kalitesi artırılacaktır.
- Uzun süreli yataklı tedavi hizmeti verecek ruh ve sinir hastalıkları hastaneleri, sanatoryumlar ve geriatri merkezlerinin sayısı artlrılacaktır.
- İnsan sağlığı ile yakından ilişkili olan evcil hayvanlar, kümes hayvanları, büyük ve küçükbaş hayvanlardan insanlara bulaşabilen hastalıklarla ilgili koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmeti sunulacaktır.
- Sağlıklı yaşam kalitesini artırıp hastalıkların önüne geçmek için beslenme alışkanlıkları, bağımlılık, hareketli yaşam vb. konularda toplumsal etkinlikler ve e ğitim planlamaları yaparak halkı bilinçlendirme yolunda çalışmalar yapılacaktır. Milli Eğitim, Gençlik ve Spor, Kadın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile ortak çalışmalara yönelinecektir.

- Kamu hastaneleri profesyonel yönetim anlayışı ile kurumsallaşmanın sağlandığı, değişen iktidarlarla değişmeyecek kalıcı bir sistem haline getirilecektir.
- Taşeron kadro çalışma planlaması yapılarak, hastanelerde taşeron kadrosu çalıştırılmasının önüne geçilecektir. Uzman gruplardan sözleşme ile alınan hizmetlerde çalışacakların standartları belirlenecek; hizmet tanımları iyi yapılarak, hizmeti arz eden tüzel kişilik tüm sorumluluğu üstlenecektir. Taşeron çalışan birey değil tüzel kişi olacaktır.
- Sağlık sektöründe doktor, hemşire, teknisyen, tıbbi sekreter vb. çalışan açıkları hızla giderilecektir. Sağlıkta eğitim dünya standartlarına göre yapılacaktır. Her düzeyde ve branşta hemşirelik eğitimi ve sağlık teknisyenliği okulları yeniden düzenlenecektir.
- Sağlık turizminin geliştirilmesi için sağlık turizmini geliştirici projeler hazırlanacak ve bölgesel öncelikler dikkate alınacaktır. Sağlık turizmi ile ilgili kural ve standartlar yeniden belirlenecektir.
- Üniversite ve Eğitim Araştırma Hastanelerinde Ar-Ge çalışmaları yapılmasına yönelik imkan sağlanacaktır. Kamuda çalışan doktorlarımız için muayenehaneleri de kapsayan yeni bir düzenleme yapılacak ve onların deneyimlerinden herkesin yararlanması sağlanacaktır.
- Kamu Özel Ortaklığı Modeli ile yapımı planlanan/yapılan şehir hastaneleri modeli ile sağlık sektörünün ve çalışanlarının özelleştirilmesi politikasını doğru ve etik bulmuyoruz. Vatandaşın tedavi hakkının anayasal bir güvence içinde olduğu bilinciyle tedavi olabilme hakkının ve sağlığın korunmasının devlet güvencesinde sürdürülmesi için politika belirleyeceğiz.
- Özellikle düşük gelirli kişilerin büyük bir sorunu haline gelen ilaç katkı ve muayene paylarının alınmaması yönünde politikalar geliştirilerek hastalardan fark ücreti alınması önlenecektir. Sağlık harcamalarının bütçeden aldığı payın diğer Avrupa ülkelerine kıyasla düşük kalmasına müsaade edilmeyerek, hastanın ödediği katılım paylarından bir beklenti içinde bulunulmayacaktır. Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) önerileri dikkate alınarak sağlık sektörüne genel bütçeden ayrılan payın artırılması sağlanacaktır.
- Yoksulluktan ve kimsesizlikten dolayı hastane kapılarından hiç kimse geri çevrilmeyecektir. Tedavi edici hizmetlerde sadece ulaşılabilirlik değil, kaliteli sağlık hizmetine ulaşılabilirlik esas alınacaktır.
- Diş hekimliği hizmetleri özel muayenehaneler de SGK kapsamına alınarak etkinleştirilecek ve geliştirilecektir.
- Gençlerin bağımlılık yapan maddeler konusunda, eğitim ve rehberlik uygulamaları ile bilinçlenmeleri yönünde çalışmalar başlatılacaktlr. Alkol ve madde bağımlılığında halihazırda ihtiyacı karşılamada yetersiz kalan merkezlerin sayısını artırma yönünde projeler üretilecektir. Organ ve doku bağışı konusunda sıkı çalışmalar ve halkı bilinçlendirmeye yönelik alt yapı çalışmaları yapılacak, Kızılayın işlevselliği artırılacaktır.

TURİZM

Ülkemiz, doğal çeşitliliği, tarihi, kültürel değerleri ve iklim özellikleri bakımından eşsiz bir potansiyele sahiptir. Bu potansiyelin etkin bir biçimde kullanılmasına yönelik turizm politikaları oluşturmak, partimizin önceliklerindendir. Turizm potansiyelini sürdürülebilir kılmak, çevrenin, doğal dengenin, tarihi ve kültürel varlıkların özenle korunmasına bağlıdır. Tüm bu kriterler gözetilerek, turizm sektörünü en iyi şekilde değerlendirecek tedbirler alınacaktır.

Sektördeki potansiyeli ve canlılığı arttırmak ise, turizm sezonunu senenin tamamına yaymaya bağlıdır. Bu amaçla klasik sahil turizminden başka kongre, doğa, spor, yat ve sağlık turizmine uzanan çeşitlilikte turizm politikaları geliştirilecektir.

Turizm değerlerimizi korumak, kalitemizi artırmak, zamana ve ülke sathına yaymak, ülkemizi dünya turizminde öne çıkaracak tanıtım kampanyalarını bu ihtiyaca göre yapılandırmak, turizm sektörüne yönelik temel ilkelerimizi oluşturmaktadır.

Bu amaçla,

- Doğal ve kültürel turistik değerlerin kalitesinin artırılması, ekolojik dengenin korunması, kaynakların korunma ve kullanma dengesinin gözetilmesi gibi sürdürülebilir turizm gelişim ilkeleri hayata geçirilecektir.
- Türk turizminin uluslararası turizm pazarında aldığı yabancı ziyaretçi sayısı ve turizm gelirlerinin ilk beşe sokmak hedefine ulaştırmak için turizm kamusunun ve özel sektörünün yeniden yapılandırılması sağlanacaktır.
- Gerekli tedbir ve teşviklerin alınması, kamu ve özel sektör iş birliğinin sağlanması amaçlı ilgili bakanların yer aldığı Turizm Yüksek Kurulu adı altında bir üst kurul oluşturulacaktır.
- Turizm özel sektöründe kanun ile kurulmuş Türkiye Seyahat Acenteler Birliği dışındaki Turizm Yatırımcılar Derneği, Türkiye otelciler federasyonu gibi Birlik ve Derneklerin kanun çıkartılarak, Türkiye Turizm Ortak Birliği (TTOB) adı altında birleştirmek ve bunların alt kuruluşlarının yer alacağı bölgesel destinasyon İdareleri'nin kurularak planlama, alt ve üst yapı yatırım, eğitim, tanıtım, pazarlama konularında yetki vererek marka turizm bölgeleri ve merkezlerinin oluşması sağlanacaktır.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı makro ölçekte yönlendirici ve denetleyici koordinatör Bakanlık haline getirilecek, buna bağlı olarak teşkilat kanunu yeniden düzenlenecektir.
- Turistik değeri, arz ve talep ile fiyat ve kalite dengeleri belirleyecektir.
- Turizmde toplam kalitenin iyileştirilmesi ve yükseltilmesi sağlanacaktır. Günümüzde turistik tesis ve işletmelerin kalitesinin iyi ya da yüksek olması tüketici için yeterli değildir. Tesisler dışında çevreden, kültürel ve doğal değerlerden de etkilenen ve en küçük ayrıntılarına kadar önemsenen geniş anlamdaki destinasyon kalitesi iyileştirilecek ve yükseltilecektir.
- Turizm sektörü dünya turizmindeki değişikliklere göre yönlendirilecek, yapılandırılacak ve geliştirilecektir. Rekabetin sağlanmasında hizmetin daha ucuza sunumundan ziyade, hizmet kalitesi itibarıyla markalaşmış turizm bölgeleri oluşturulması esas alınacaktır.
- Mevcut turizm merkezlerinin iyileştirilmesi, hizmet kalitesinin yükseltilmesi, bu merkezlerdeki kültürel etkinlikler ile kongre, konferans, rekreasyon ve eğlence olanaklarının geliştirilmesi için gerekli altyapı ve tesis çalışmaları yapılacaktır.
- Türkiye Turizminin fiziksel kaynaklarını kullanmış olan ve yılın en az 8 ayı âtıl kapasite ile kullanılan ikinci konutların kentsel dönüşüm modeli'nin turizme uygulanacak yeni hali ile mal sahiplerinin de kazanacağı bir modelle turizm konaklama tesisleri haline dönüşümleri sağlanacaktır.
- Tarihi ve kültürel varlıklarımız, insanlık mirası anlayışı içinde korunmak suretiyle ekonomik olarak değerlendirilecektir. ''Kültür ve Tarih'' kentlerine gerekli önem verilecektir.
- Sağlık turizmi, kongre turizmi, kruvaziyer turizmi, doğa turizmi, yat turizmi ile trekking ve rafting gibi alternatif spor dalları başta olmak üzere spor turizmi, ayrı başlıklar altında yer alan programlar çerçevesinde değerlendirilecektir.
- Sağlık serbest bölgeleri oluşturularak jeotermal kaynakların ve deniz suyunun (Talassoterapi) sağlık sektöründe kullanımı teşvik edilerek Sağlık Turizmi geliştirilecektir.

- Turizm eğitimi, turizm sektörünün ihtiyacı olan nicelik ve nitelikler gözetilerek iş gücü kalitesi artırılıp bir sertifikasyon sistemiyle yürütülecektir.
- Turizm pazarlama faaliyetleri genel/ülke odaklılıktan özel/bölge odaklıya doğru şekillendirilecektir. Bu amaçla ülke tanıtımından ziyade bölge/şehir tanıtım faaliyetlerine öncelik verilecektir.
- Turizm alanlarının kullanımını tehdit eden çevre ve çarpık kentleşme sorunları, çok yönlü ve çevreyle entegre fiziksel planlar yapılarak önlenecektir.
- Belediye sınırları dışında kalan turizm alanlarında da alt yapının geliştirilmesi ve temel hizmetlerinin yürütülmesi için gerekli kurumsal yapılar oluşturulacak ve tedbirler alınacaktır.
- Turizm endüstrisinin verimliliğinin artırılması ve sağlıklı bir şekilde yapılandırılması için pazar gerçeklerine dayanan araştırmalara değer verilecektir.

ÇALIŞMA HAYATI ve SENDİKA

Çalışma Hakkı, Anayasa'da tanımlanmış bir hak olup, sendika üyeliği de buna bağlı olarak, 21. yüzyılda çağdaş, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti için vazgeçilmez haklardan biridir.

Bu temel yaklaşımla;

- Çalışanların sendikalara üye olmalarının önündeki engeller kaldırılacaktır.
- Sendikalar savundukları çalışma gruplarının menfaatlerini gerçek anlamda temsil edecek şekilde yapılandırılacaktır. Bu kapsamda, tüm çalışanların diledikleri sendikaya üye olma ve iş yerlerinde sendikal faaliyet yürütme hakları desteklenerek çalışma dünyasının emekten yana bir yaklaşımla düzenlenmesi sağlanacaktır.
- Toplu iş sözleşmesi süreçlerinde, şirketlerin ve çalışanların finansal durumlarıyla, emsal şirketlerin uygulamaları dikkate alınmaksızın öne sürülen taleplerin de göstermelik müzakereler ve formalite haline gelmiş ara buluculuk mekanizması kadar verimsiz olduğu göz önünde bulundurularak, sistemin pratikleştirilmesi ve çalışan ile işveren arasında çalışma barışının sağlanmasına yönelik süratli çözümler yaratılacaktır.
- Gerek kamu sektöründe gerekse özel sektörde çalışanların ezilmediği ve sendikaların güçsüzleştirilmediği bir anlayış benimsenecektir. Bu yolla, hem çalışanların emeklerinin karşılığını alabildiği, anayasal çalışma ve sendikal faaliyet yürütme haklarının güvence altına alındığı hem de ulusal sanayici ve tüccarın desteklenerek şirketlerin iç hacminin büyüdüğü ve çalışma ortamındaki huzurun arttığı bir yapı tesis edilecektir.
- Ülkemizin ekonomik geleceğinin kendi kendine yetebilen bir üretim ekonomisi haline gelmekten geçtiği; bunun da sendikal faaliyetlerin önündeki engellerin kaldırılarak çalışanlar ile işverenler arasında tesis edilecek çalışma barışına bağlı olduğu unutulmayacaktır.

7.DIŞ POLİTİKA

Türkiye'nin tarihten gelen kazanımları, coğrafyasının zenginlikleri, stratejik ve jeopolitik konumu siyasal gerçekçilik zemininde değerlendirilerek hazırlanan dış politika anlayışı Türkiye'nin egemenlik haklarının ve çok boyutlu menfaatlerinin korunması esasına dayanmaktadır. Bu bağlamda Partimiz, ülkemizin milli güç unsurlarının gerçekçi bir analizinden hareketle milli bir dış politikanın uygulamaya konulmasını sağlayacaktır.

Büyük Atatürk'ün "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" düsturu temelinde uluslararası hukuku esas alan, caydırıcı, dengeli, barışçı, etkin, akıllı, kararlı, saygın, güvenilir, istikrarlı, gerçekçi, sadece sorunların çözümünü değil krizlerin önlenmesini de hedefleyen, sonuç odaklı ve çok yönlü bir dış politika izlenecektir. Türkiye dış politikada yalnızlıktan kurtarılacaktır. Ülkemizin son zamanlarda dini-mezhepsel ve toplum mühendisliği yaklaşımlarıyla içine çekildiği "Ortadoğululaşma" yanlışına son verilecektir.

Taraf olduğumuz ikili ve çok taraflı uluslararası antlaşmalara, kurucusu veya üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlardaki sorumluluklarımız ahde vefa ilkesine uygun olarak yerine getirilecektir. Komşu, müttefik ve ortaklarımızın da Türkiye'ye karşı ahdi yükümlülüklerini yerine getirmesi konusunda kararlı, ısrarlı ve takipçi bir tavır sergilenecektir.

Türkiye'nin dış ilişkilerin odak noktasını kendi milli çıkar ve ulusal güvenliği teşkil edecektir.

Çevre komşularımızla, bölge ülkeleriyle dostluk, iyi komşuluk ve iş birliği ilişkileri oluşturulacak, bu suretle bölge ve dünya barışına katkı sağlanacaktır.

Batı ile köklü ve kurumsal ilişkileri olan ülkemizin bu ilişkileri daha da ileri götürülürken, politik, ekonomik, finansal, kültürel ve askeri olarak dünyanın yeni sıklet merkezi haline gelen Asya-Pasifik bölgesi ülkeleriyle olan ilişkilerimizin de çok boyutlu olarak ve karşılıklı çıkar temelinde geliştirmesine önem verilecektir.

Milli bir dış politikanın izlenmesinin ön şartı olan kurumsal kimliği, gelenekleri profesyonel yapısı güçlü bir Dışişleri Bakanlığı kadrosu yeniden ihdas edilecektir. Dışişleri Bakanlığı ehliyetli kadroları güçlendirilirken diplomat sayısı ihtiyaca göre belirlenecektir.

Dış politikanın iç politika malzemesi olarak kullanılmasına son verilecektir.

Ayrıca akademisyenlerin, düşünce kuruluşlarının dış politikaya yönelik katkılarının alınmasını sağlayacak mekanizmalar hayata geçirilecektir.

Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinin Türkiye için olduğu kadar Avrupa Birliği için de önemli olduğunu düşünmekteyiz. Mevcut tam üyelik süreci karşılıklı çıkarlara hizmet etmemektedir Sağlıklı bir ilişki zeminine oturmuş Türkiye-AB ilişkileri sadece iki taraf açısından değil, Ortadoğu, Kafkasya, Balkanlar ve Doğu Akdeniz için de önem taşımaktadır. Bu çerçevede, İYİ Parti, AB ile ilişkilerde tarafların karşılıklı çıkarlarını temsil edecek doğru ilişki zeminin oluşturulmasını sağlayacaktır.

Avrasya coğrafyasına yayılmış olan Türk Dünyası dış politikanın önemli bir boyutu olacaktır. Türk Cumhuriyetleri başta olmak üzere Türk dünyası ile siyasal, ekonomik, kültürel başta olmak üzere çok boyutlu ilişkiler geliştirecektir. Türk Dünyası ve akraba topluluklarımızın yanı sıra, ortak inanç, tarih ve kültürü paylaştığımız topraklarda milyonlarca insan siyasi sınırların ötesinde bir "kardeş" olarak kucaklanacaktır. Avrasya coğrafyasının ayrılmaz parçası olarak gördüğümüz Balkanlardaki soydaşlarımız da yaşadıkları ülkeler ile Türkiye arasında dostluk köprüsü olacaktır.

"Avrupa Türkleri" başta olmak üzere dünyanın her yerinde yaşayan vatandaşlarımızın, eğitim, kültür, din, sosyal ve ekonomik konulardaki sorunlarıyla yakından ilgilenilecek ve bunların çözümü konusunda destekler verilecektir.

Ortadoğu'da istikrar, ekonomik refah ve iş birliği ancak bölge gerçeklerinden hareket eden bir demokratik anlayış ve zamana yayılan bir sürecin gelişmesi ile sağlanabilir.

İstikrarsızlığının sürmesi bölge ülkelerinin ve halklarının dünya ile entegrasyonunu zorlaştırmaktadır. Kendi topraklarına, halklarına ve milli kaynaklarına hâkim olamayan devletlerin kontrol edemedikleri bu bölgeler terör örgütlerinin sığınağı haline gelmektedir.

Bu saptamalar ışığında küresel terör ile etkin mücadele konusunda özellikle bölge ülkeleri ve mevcut uluslararası yapıların etkin hale getirilmesi için çalışma yapılacaktır.

Bölgede barışını korumak, iş birliği fırsatlarını artırmak, saldırmazlık ve iyi komşuluk ilişkilerini geliştirmek üzere içişlerine müdahale etmeksizin bölgenin sorunlarına sahip çıkılacak, bölge ülkelerinin kendi çözüm süreçlerini oluşturmalarına katkıda bulunulacak, bu ülkelere yakın ve uzak coğrafyalardan gelecek dış müdahaleleri önlemek, barış güven ve huzur ortamını sağlamak üzere bölge ülkeleri ile yakın işbirliği içinde çalışılacaktır.

Yeraltı kaynakları konusunda bölge ülkeleri ile birlikteliklere gidilecek ve arz güvenliği konusunda ulusal çıkarlar çerçevesinde ortak hareket edilecektir.

Kıbrıs konusu Türkiye için bir Millî Davadır. Ada'daki Türk varlığının bekası, Türkiye'nin millî güvenliği ve Türkiye ile Yunanistan arasında Lozan Barış Andlaşmasıyla kurulmuş bulunan hassas stratejik dengelerle doğrudan ilgilidir.
Partimiz, Türkiye'nin Kıbrıs adası ve Kıbrıs Türk halkıyla olan tarihî ve ahdî bağlarına, Kıbrıs Türk halkının güvenlik içinde bekasına, Türkiye'nin millî güvenlik ihtiyaçlarına, bölgedeki stratejik dengelerin korunmasına, barış ve istikrarın devamlı kılınmasına imkân verecek en uygun çözüm şeklinin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Kıbrıs Rum devletinin barış, iyi komşuluk ve işbirliği ilişkileri içinde ve 1960 Garanti ve İttifak Antlaşmaları çerçevesinde tesis edilen güvenlik ortamında yan yana yaşamalarını barışçı müzakere yöntemiyle sağlama kararlılığındadır.

Türkiye tarafından egemen ve bağımsız bir Devlet olarak tanınmış olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası toplumun diğer üyelerince de tanınmasının, uluslararası kuruluş ve örgütlere üyeliğinin sağlanmasının, ekonomisinin güçlendirilerek refah seviyesinin yükseltilmesinin, Ada'da âdil ve kalıcı siyasî çözüm şekline ulaşılmasını kolaylaştıracağı inancındayız.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında karşılıklı saygıya dayanan samimi ilişkilerin ve iş birliğinin "tek millet iki devlet" anlayışıyla yürütülmesi Partimiz için esas olacaktır. KKTC ile Ekonomi, Savunma, Güvenlik ve İş birliği Anlaşması yapılması Kıbrıs politikamızın hedefleri arasında yer alacaktır.
Partimiz, Kıbrıs Rum tarafının, Ada'nın ortak sahibi olan Kıbrıs Türk halkının doğal kaynaklar üzerindeki asli haklarını göz ardı ederek, Kıbrıs'ın etrafındaki hidrokarbon kaynaklarında araştırma faaliyetlerinde bulunmasına karşıdır. Kıbrıs Rum Yönetiminin bu tek yanlı faaliyetlerinin ve Türkiye'nin Münhasır Ekonomik Bölgesi'ne tecavüz teşkil eden hareketlerinin önlenmesi için karalılıkla çalışacaktır.

Yunanistan, Türkiye'nin komşusu, müttefiki ve AB çerçevesinde ortağı Yunanistan ile ilişkilerinin istikrarlı dostluk, iyi komşuluk ve iş birliği içinde yürütülmesini amaçlamaktayız.
İki devlet arasındaki sorunların diyalog ve müzakere yöntemleriyle çözümlenmesi için iyi niyetle ve samimiyetle çalışacağız.

Çalışmalarımızda 1923 Lozan ve 1947 Paris Antlaşmalarının ilgili hükümlerini ve iki devlet arasında kurulmuş bulunan stratejik dengeyi esas alacağız.
Aynı uluslararası örgüt ve ittifaklar içinde olunmasına rağmen, uluslararası hukuk ve anlaşmaların temel hükümlerine aykırı davranışlarla Türkiye Cumhuriyeti'nin haklarını ve egemenliğini ihlal eden yaklaşımlar karşısında Türkiye'nin Ege'deki haklarının korunmasında ve ihlâllerin önlenmesinde kararlı davranacağız.
Karadeniz'i coğrafi konumu itibariyle çevresindeki ülkelerin somut iş birliğine imkân sağlayacak bir bölge olarak görmekteyiz. Bu bağlamda Karadeniz Ekonomik İş birliği Örgütü'nü bu iş birliği için uygun bir platform olarak görmekteyiz.

Türkiye kalkınma ve gelişme yolundaki tecrübelerini yumuşak güç unsuru olarak dış politikasına entegre ederek benzer süreçlerden geçen ülkelerle paylaşacak ve onlara yol gösterici olacaktır. TİKA, Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı gibi kuruluşlarımız günün gereklerine göre yeniden düzenlenecektir.

Küresel anlamda terörle mücadele bugün uluslararası ilişkilerde ve ülkelerin dış politikalarında çok önemli bir yer işgal etmektedir. Savaş ve iç çatışmalar nedeniyle yaşanan dış göçler de dünya barışını tehdit eder hale gelmiştir. Bu göç eğilimlerinin perde arkasında ortaya çıkan insan, silah ve narkotik kaçakçılığı gibi vakıalar da sorunla mücadelenin sadece ulusal değil uluslarası alanda da sürdürülmesini gerekli kılmaktadır. Dış göçlerin önlenmesinde gerekli tedbirler alınacak ve uluslararası iş birliği sağlanacaktır."

8.HEDEFLERİMİZ

İlk bir yıl içinde yeni anayasa ile güçlendirilmiş bir parlamenter sistem inşaa etmek.
İlk bir yıl içinde demokratik bir siyasi partiler kanununu yürürlüğe koymak.
İlk bir yıl içinde Siyasi Ahlak yasasını çıkarmak.
Çağdaş bir hukuk düzeni tesis ederek mahkemelerin bağımsızlığını ve tarafsızlığını sağlamak.
Türkiye'yi her alanda dünyada hak ettiği yere ve itibara kavuşturmak.
Basın ve haberleşme özgürlüğü alanında çağdaş demokratik standartları hayata geçirmek.
GSMH büyüklüğü açısından 10 yıl içinde dünyanın ilk 10 ekonomisi arasında yer almak.
Fert Başına Milli Geliri ilk 10 yılda OECD Ortalamasına çıkarmak.
Ekonomik büyüme programımızla işsizlik sorununu kalıcı olarak çözmek.
Sosyal Devlet olmanın bir gereği olarak gelir paylaşımında adaleti sağlamak.
Teknolojide Endüstri 4.0 devrimini gerçekleştirmek.
Tarım, hayvancılık ve tarımsal sanayi konusunda ihracatçı ülke olmak.
Yılda 50 milyon turist ağırlamak.
Eğitim de 6,5 yıl olan ortalama okullaşma yılını 12 yıla çıkarmak.
Uluslararası öğrenci değerlendirme programı PISA sıralamasında ilk yirmi ülke arasında yer almak.
Kırk yaş altında kadınlarda okuryazarlık oranını beş yıl içinde %100'e çıkarmak.
Ekolojik dengeyi korumak, su havzaları ve erozyon kontrolünü sağlamak.
Kadın ve gençliği hayatın her alanının öznesi haline getirmek.

TÜRKİYE İYİ OLACAK!

İYİ
PARTİ